

SCIENCE
FICTION

ТРИЛЪР

11

КАТАСТРОФИЧЕСКА

ФАНТАСТИКА

ГИЪЕЛ ШАВА

С „КЛОН“

192
страницы

ГИБЕЛ ИДВА С „КЛОН“ КАТАСТРОФИЧЕСКА ФАНТАСТИКА

Превод: Христина Минкова

chitanka.info

ТЕОДОР ТОМАС, КЕЙТ УИЛХЕЛМ КЛОН

Мод Вендел обърна внимание на клона, когато той започна да пулсира в отвора на мивката. При вида на това неприятно запушване тя се опита да го натика в тръбата, използвайки стъргалката за тенджери. Но масата не се поддаде. Като изруга, Мод Вендел захвърли стъргалката и натисна клона с пръст.

През леко проницаемата тъкан на клона към пръста ѝ се устреми наситен с ензими мехур. При допира с човешката тъкан ензимите веднага разрушиха тяхната белтъчна структура, а от образуваните при това аминокиселини и други вещества започна да се формира тъканта на клона. Пръстът на Мод Вендел не чувстваше никаква болка. И само след няколко секунди жената разбра, че той е изчезнал и вместо него се е формирала тъкан на клона. Тогава тя закрепця и отскочи от мивката...

0 часа 33 минути.

Нищо неподозиращият град сияеше с милиарди светлини. От околностите, разстлани се около езерото Мичиган, към града духаше тих, нощен ветрец. Ноцта беше ясна и само високо в небето плуваха тънки, перести облаци, понякога затъмнявайки звездите.

Големите градове никога не спят истински. И този град беше пълен с ноцна суета. Прозорците на учрежденията бяха ярко осветени, коли и автобуси се движеха по улиците, по тротоарите бързаха пешеходци. Някои улици бяха потопени в тъмнина. Трудовият живот във фабричните корпуси, разположени тук, беше замрял до сутринта. Този нощен град изглеждаше като всеки друг по това време на денонощието.

Дълбоко под повърхността на улиците се бяха проточили вените, артериите и нервите на града. Водопроводът подава вода във всеки дом, системата от канализационни тръби отвежда всички отпадъци и нечистотии. Телефонните кабели съединяват целия град в единно цяло

и неговите жители с останалия свят. Електрически кабели, топлоцентрали, излезли от употреба тръбопроводи се извиват в слоевете глина, преминават през твърди скали. Някои от тях пулсират под напора на енергия, в други животът едва мъждука, а трети бездействат. Всички заедно са артерии, вени и нервни канали на градския организъм, без които той не може да живее.

Трудно е даже да си представим колко е голяма масата на химичните вещества, съдържащи се в отточните води, които се носят по системата от канализационни тръби. Тук има смлени хранителни вещества от всякакъв род, сапунени разтвори и миесици вещества, бои и мастила, козметични препарати, помия и избелители, смоли и катализатори, ензими и отпадъци от жизнената дейност на хора и животни. Размесвайки се в безкрайни варианти и концентрации при най-различни температури и налягане, тези вещества са този химичен котел, от който може да възникне всичко възможно.

Недалеч от центъра на града, на разстояние един квартал от градската болница, се издигаше сграда на четиринадесет етажа, в която кипяха ремонтни работи. Втората смяна работници вече си бяха отишли и бяха останали само няколко души, които чистеха помещението за утрешното преместване. Хенри Полини с удовлетворение погледна светещите от чистота тръби под поставените в банята мивки. Той се наведе и хвърли един парцал в коша за боклук. Искаше да хвърли там и бутилката от солна киселина, но забеляза, че на дъното ѝ има още известно количество течност. Тогава изля остатъците от киселината в мивката. След това изхвърли празната бутилка в коша за боклук и си тръгна за вкъщи.

Киселината през сифона се устреми надолу по тръбата в главната подземна магистрала. Тя премина през всички четиринадесет етажа, неразредена от други течности, тъй като по това време никой не изливаше нищо. Разтворът от киселина се вля в тръбата, минаваща под първия етаж на зданието, след това под тротоара попадна в тръба с по-голям диаметър, намираща се под пешеходната част на улицата. Тази тръба се насочваше към най-близкото кръстовище и се вливаше в огромен бетонен сандък колектор, който се намираще на два фута от бордюра, отделящ тротоара от улицата. В колектора се вливаше съдържимото на няколко тръби, а изтичаше от една обща тръба с по-

голям диаметър, водеща към предприятието за преработка на отточни води.

Пред отвора на изходната тръба, отстрани в стената на колектора имаше дефект — мехур, образуван по време на изливане на бетона. Тънката ивица бетон, отделяща мехура от вътрешната камера на колектора, се беше разрушила и образувала в стената му кухина, завършваща на разстояние три дюйма от стената на колектора. На един фут от външната стена на колектора минаваше коляното на паропровода под високо налягане, разположено върху слой отрамбована земя. Топлината, излъчвана от тръбопровода, стопляше колектора и поддържаше в него постоянна температура 101° по Фаренхайт.

Изляната в канализацията солна киселина се изля в колектора и беше разредена от неговото съдържание. Водовъртежът от помийни води я завъртя и я вкара във вътрешната кухина на стената на колектора. Киселината неутрализира излишната алкалност на средата и я превърна в някакво подобие на течност. Така дефектната кухина стана матка. Това се случи в 0 часа и 48 минути.

Хенри Полини още не беше си тръгнал от 14-ия етаж, когато стана второто събитие. Чистачката от едно от съседните помещения за последен път потопа парцала в кофата с мръсна вода и като огледа щателно измития под, реши, че е достатъчно чисто. Никой няма да види черното петно в ъгъла. Тя вдигна кофата и закуцука към тоалетната. Без да мисли за нищо, тя изля там водата, както правеше това всеки ден в последните осемнадесет години, с изключение на съботите. Мръсната вода потече по канализационната тръба, както беше ставало неизброим брой пъти досега. Водата проникна в хоризонталната тръба и накрая попадна в колектора. Това стана петнадесет секунди, след като там попадна солната киселина. Мръсната вода се изля в колектора от другата тръба. Потокът занесе в кухнята само тази част от водата, която съдържаше натриев трифосфат, но и това количество се оказа достатъчно.

В това време момчето, което чистеше малката закувалня, изхвърли в мивката голяма порция месни отпадъци. Ножовете на смилачното й устройство нарязаха месото до такива микроскопични размери, че частиците можеха да преминат в разтворено състояние и при най-незначителна киселинност на средата. Месото се оказа в

колектора няколко секунди, след като там се оказа разтворът на натриев трифосфат.

Така на едно и също място се събраха три основни компонента, разтворени в майчината течност — топла, бълбукаща, готова. Покрай кухината премина малка пихтиеста частица от силициев окис. Вече няколко седмици тя ту се спускаше към дъното на колектора, ту се издигаше на повърхността, подхващайки ту няколко атома живак, от някакво съединение на живак с хром, ту присъединявайки няколко атома цинк от някакви бинтове, миришещи на дезинфекция, ту включвайки в себе си известно количество хром-титанова смес, влизаща в състава на късче боя, ту съединявайки се с алуминиев хидроокис. Повърхността на желеобразната частица силициев окис се допираше до великолепа по своите каталитични способности среда, когато се оказа в празнината и падна на дъното, където температурата беше само с част от градуса по-висока от останалата част.

0 часа и 49 минути.

Молекулата на белтъка, намираща се в месото, докосна повърхността на желеобразната силициева частица. Единият край на молекулата се залепи на повърхността на частицата и това измени електричния потенциал на цялата молекула. Тя омекна, трепна и електричният заряд на другия ѝ край извлече от водата някаква друга неизвестна молекула, притегли я към повърхността на силициевата частица и я закрепил. Двете молекули се притеглиха една към друга, долепиха се в средата и в резултат на това възникна трета молекула, която се отдели и заплува наоколо. Този процес продължи да се повтаря, защото в кухината имаше много хранителни и други, сложни по своя състав вещества. Скоро във водата около желеобразния силициев окис се появиха несметно количество молекули, ориентирани по надлъжната си ос към частиците на силициевия окис.

0 часа и 50 минути.

През лепкавата, овална обвивка, заобикаляща частиците на силициевия окис, проникнаха два атома йод, попаднали тук от остатъци от йодова тинктура. Сферичните образувания от молекули

моментално се сляха в два големи гъвкави шнура, съединени в единия си край с желеобразната маса на силициевия окис. В този момент в колектора се изля порция течност, постъпила от хоризонталната канализационна мрежа. Там, където се намираше капчицата силициев окис, не попадна нищо ново, но течността премина в леко движение и двата шнура се преместиха по стената на кухнята в посока към повисокото съдържание на калциев карбонат. В колектора се изля нова струя помийни води и в кухнята отново се извърши раздвижване на течността. В резултат на това двете отделни молекули се сляха в едно. Именно в този миг на света се появи клонът. Това стана в 0 часа и 51 минути. Много неща можеха да се случат и да попречат на понататъшното му развитие. И най-нищожният излишък на каквато и да било киселина беше в състояние да разруши дългата, тънка и силно уязвима молекулна верига. Активни радикали от каквото и да е вид можеха да прекъснат способността на молекулните вериги да се самовъзпроизвеждат. Но нищо такова не се случи. Извиващата се тънка молекулна верига избягна гибелните обстоятелства. По-малките молекули започнаха да се прикрепват по дължината на веригата, да се сливат с нея и да я обгръщат. Скоро спиралната конструкция от молекули бе завършена и около нея започна да се оформя друга. В кухнята имаше много хранителни вещества, а също и различни други сложни вещества. Тънката верига от молекули ги завладяваше и строеше нови вериги. Щом станаха четири, те се разделиха на двойки, но останаха съединени в краищата си и процесът продължи нататък. Към 1 часа и 50 минути, тоест след един час, новото вещество достигна такъв размер, че можеше да бъде забелязано с просто око. Размерът му беше колкото песъчинка. С увеличаване на обема му нарастваше и скоростта на образуване на нови молекули и към 2 часа и 50 минути то вече приличаше на пулсираща билиардна топка. Новото вещество достигна състояние, при което нямаше нужда от други молекули или определени химични вещества за строеж на нови молекулни вериги. То вече беше в състояние да присъединява различни вещества и да ги превръща в своя собствена тъкан. Клонът представляваше един непрекъснато нарастващ организъм, а всички необходими за това вещества ги имаше в изобилие около него в кухнята.

След още един час, клонът достигна обем един кубичен фут. Той запълни с тъканта си цялото пространство на кухнята и неговата маса частично проникна в колекторната кутия. Там той намери изобилие от хранителни вещества и неговият растеж се ускори. Повтаряйки вътрешната форма на колекторната кутия, клонът се разтичаше по стените ѝ. Той се разрастваше по повърхността на стените и растежът му се измерваше във футове. Разпространението на клона по стените на колектора спираше на нивото, до което достигаха отпадъчните води, но то продължаваше в долните части на колектора, където клонът можеше по-лесно да намери хранителни вещества.

Към началото на третия час от появата на клона той вече покриваше цялата повърхност на колекторната кутия, която се мокреше от отпадъчните води. Тогава слой от тъкани започна да се удебелява. Той се разрастваше около входните отвори на хоризонталните канализационни тръби, но без да затваря самите отвори и без да пречи на навлизането на отпадъчни води. Настъпи моментът, когато долната част на колекторната кутия се запълни с плътната маса от тъканта на клона. Тя пулсираше, уплътняваше се и се стремеше да открие нови възможности за разрастването си. Клонът трябваше да се задвижи нанякъде.

Отначало той започна да се придвижва по стените на бетонния сандък над нивото на отпадъчните води. Скоро покри изцяло вътрешната повърхност на колекторната кутия. По това време тъканите на клона достигнаха състояние, при което можеха да оказват съпротивление на разлагащото действие на химическите вещества. Клонът можеше да обгръща материалите, които не бе в състояние да усвоява и да превръща в своя тъкан.

Хоризонталните канализационни тръби продължиха да подават отпадъчни води в колектора, но вече не в предишните количества и клонът започна да изпитва недостиг от храна. Нищо не му оставаше, освен да тръгне по хоризонталните тръби на канализационната система и той се придвижи по тръбата, от която постъпваше най-голямото количество отпадъчни води. Това се случи в 4 часа и 55 минути.

Клонът се придвижваше по канализационната тръба, облепвайки вътрешната ѝ повърхност. Растежът му в тръби с по-малък диаметър също се ускоряваше. Едновременно с това се променяше и дебелината

му за сметка на постъпващите хранителни вещества. Когато настъпващият край на тъканта на клона се придвижи на разстояние петдесет фута, обемът му се увеличи до такава степен, че напълно затвори отвора на тръбата. Но тъй като клонът поглъщаше и усвояваше по-голямата част от отпадъчните води, засега не се получи задръстване на канализацията.

Когато разклонението на клона в първата канализационна тръба достигна разстояние двеста фута, от колекторната кутия започна да расте ново разклонение на клона по друга магистрална тръба.

Сега клонът постигна нов начин на ускоряване на растежа си. Щом попаднеше в място, в което се съединяваха няколко тръби и се образуваше участък с увеличен диаметър, клонът създаваше нов тип тъкан. По свойствата си тя приличаше на нервна тъкан и изпълняваше ролята на контролен център, поддържащ висока степен на активност на растящия израстък, а също и способност за приспособяване към обкръжаващите го условия. Затова с разрастването на клона той изработваше в себе си потенциална способност към самовъзрождане в случай на гибел на един или няколко растящи израстъка от тъканта му, заети с търсене на храна.

Клонът се придвижи по цялата дължина на канализационната магистрала до тръбата, отвеждаща в канализацията на един голям, жилищен блок. Обикновено той се разрастваше около отвора на тръбата, но сега, когато достигна мястото на съединяване на тези две тръби, потокът на отпадъчните води внезапно и рязко намаля, докато в хоризонталната част на канализацията те продължаваха да текат във вид на мощен поток. Затова клонът тръгна по основната магистрала. Тъканите му се превърнаха в хищник. Той още получаваше енергия от оскъдния поток и ускори своя растеж. Клонът сви нагоре и тръгна по една от тесните тръби, водещи в жилищния блок. По тръбата се стичаше вода, съдържаща азотни вещества. Клонът се движеше срещу този поток, докато тъканта му не се изравни със среза на отвора на мивката, пред която стоеше Мод Вендел, миеща мръсните чинии от закуска.

7 часа и 35 минути.

Кръгчето тъкан на клона се появи в отвора на мивката и после се уплътни. Мод Вендел миеше и търкаше чинии и тигани и не забеляза появата му. Тъканите му продължиха да се уплътняват докато кръгчето излезе от тръбата в мивката. Слънчевата светлина от прозореца на кухнята попадна върху клона и тъканта му за първи път усети въздействието ѝ. В тъканта на клона се образуваха нови кръстосани връзки, възникнаха нови молекули и тя придоби зеленикав оттенък. Клонът затрептя на дъното на мивката и в този миг Мод Вендел го забеляза.

Като видя тази неприятна запушалка в отвора на мивката, тя се опита да я напъха обратно в тръбата с една стъргалка за тенджери. Но мръсотията не се поддаде. Като изруга, Мод Вендел захвърли шпатулата и натисна с пръст.

През лесно пропускливата стена на тъканта на клона към пръста ѝ се устреми наситен с ензими мехур. При допира с тъканта на човешкото тяло ензимите моментално разрушиха белтъчната му структура и от образувалите се при това аминокиселини и други вещества започна формиране на тъкан на клона. Пръстът не чувстваше никаква болка. И едва след секунди жената разбра, че пръстът ѝ е изчезнал и вместо него се е образувала тъкан на клона. Тогава тя нададе отчаян вопъл и отскочи от мивката.

Когато Мод Вендел се дръпна от мивката и повлече със себе си прилепналия към пръста ѝ клон, неговата тъкан се разпъна и изтъня от разтягането, но увеличи здравината си. Неочакваният тласък отхвърли жената на колене и я повали на хълбок. При падането си тя събори и разби няколко чаши. Необходими ѝ бяха няколко секунди, за да съсредоточи отново внимание върху ръката си. Ръката ѝ вече не съществуваше, нямаше нито китка, нито голяма част от костите над китката — всичко се бе превърнало в зеленикава светеща тъкан, която се влачеше от отвора на мивката до останките от кожа от ръката ѝ. Мод Вендел отново пронизително закрепця.

Франк Вендел в това време бе зает с опаковане на образци от стоки. Той се подготвяше за новия си работен ден на търговски агент. Когато от кухнята се чу първият вик на жена му, той погледна към нея и произнесе: „Какво става там?“. После, когато чу шума от счупените съдове, той стана и забърза към кухненската врата. Като пристъпи в кухнята, забеляза жена си, стояща на колене пред мивката. Тя теглеше

от раковината нещо подобно на въже за простиране. „О, Господи!“ — изтръгна се от гърлото му. Той подскочи към този шнур, хвана го с две ръце и започна да го дърпа към себе си. Шнурът не се поддаде на усилията му, тогава Франк Вендел се наклони над отвора на мивката и погледна вътре. Видя веществото, запълващо отточния отвор на мивката, което бързо надебеляваше, издигаше се като тънък шнур, като този, който държеше. Той погледна ръцете си. Очите му се разшириха, той с усилие потисна готовия да се откъсне вик и хвърли поглед към жена си. Клонът вече бе погълнал дясната ѝ ръка, част от рамото ѝ, гърдите ѝ, още миг — и щеше да привърши с главата ѝ.

Човешкото тяло се състои от шестдесет процента вода. Клонът поглъщаше тъканите на човешкото тяло, превръщаше ги в собствена тъкан, но усвояваше само толкова вода, колкото му беше необходима. В резултат на границата между човешкото тяло и тъканта на клон се отделяха капчици вода, които се стичаха на пода. Тази граница бързо се изместваше и излишната вода излизаше на повърхността и се стичаше долу.

Франк Вендел излезе от вцепенението. Той се опита да отскочи от мивката, но и него внезапно го спря неизвестната сила. Издавайки хриптящ вой, той започна да блъска с ръце, като се стараеше да се освободи. Но всичките му действия доведоха до това, че клонът го омота и започна настъпление едновременно към няколко места от тялото му. Той се добра до гърдите му и скоро звуците, които издаваше Франк Вендел, секнаха.

На пода на кухнята се образува локва. Това количество вода бе твърде голямо, за да се поеме от дрехите, останали от Венделови, и се разтече по целия под, вливайки се в пукнатините и цепнатините на плочките. Клонът се разтече в тази локва. Той погълна всичкото найлоново бельо и вълнените панталони, но не докосна памучните рокля и долно мъжко облекло. Той погълна обувките и на двамата, след което вече не остана нищо, което да използва. Той се разтече на тънък слой по пода и се опита да използва восъка, с който бе натрит подът, а после и от плочките, металните крака на кухненската маса, столовете и боядисания плот. Нито една от тези вещи не му допадна.

Чудовищният израстък намери храна, към която жадно се стремеше, но за кратко време. Пипалата и снопчетата от нишки на клон, разпръснати из различните части на кухнята, се уплътниха и се

придвижиха обратно към мивката. Шнурът на клона се прехвърли през ръба на мивката и се вмъкна в нейния отвор, където замря неподвижно до самия му ръб. Водата, обляла пода, най-после запълни цепнатините му и започна да капе от тавана на кухнята на долния етаж.

7 часа и 45 минути.

В погребаните под града тръбопроводи нарастването на клона продължаваше. Той проникваше в нови и нови разклонения на канализацията, водещи към колектора. Клонът проникна и в другите колекторни кутии, запълни ги, а после излезе и от тях. От време на време той свиваше в разклоненията за жилищните сгради и магазини, а така също и към зданията, където имаше хора. Неподвижните части от тъканта изискваха сравнително малко храна, но разрастващите се участъци се нуждаеха от много повече.

Клонът вече се беше разпрострял под десет градски квартала, проникнал бе в много здания от тези райони, но още никъде не бе напуснал тръбите. В 7 часа и 55 минути той проникна в разклонение, водещо в зданието на голямо учреждение с разположен на първия етаж ресторант. Секцията за измиване на съдове на ресторанта работеше с пълна мощност и в канализационната система се устремяваше гъст поток от помия. Клонът тръгна срещу този поток, първо по тръбопровода на канализацията, а после и по тръбата, отвеждаща непосредствено до водния резервоар на миячната машина. Последния тласък вода доведе клона до отвора на тръбата. Тогава той изскочи от тръбата, оформен като буца от леко фосфоресциращо вещество.

Хари Шварц, мияч на съдовете, се вторачи в този леко пулсиращ мехур. Той го бутна с полиуретановата гъба. Тя залепна за клона и Хари видя как изчезна. Той се огледа за помощника си и извика:

— Ей, Джо, погледни! Някакво дяволско нещо изяде моята гъба.

— Какво? — попита Джо. Той дойде до резервоара и надникна в него. Като видя зеленикавата буца, хлъцна и после попита: — А ти защо не почистваш резервоара си?

Той се наведе, но Хари Шварц го задържа:

— Не го докосвай. Ще изяде и теб като гъбата.

Джо се отскубна, наведе се и сграбчи буцата с две ръце. Дръпна я и малко я измъкна от отвора. Той дръпна по-силно, но можа да се

отдръпне от мивката само на крачка.

— Каква е тази дяволия при теб? — изруга той.

— Гледай — извика Хари, — то яде ръцете ти! То те изяжда!

Мъжът погледна ръцете си и видя, че и двете са почти напълно изчезнали. Той закрепя и се опита да използва цялото си тегло, за да се откъсне от клона. Но той бе залепнал здраво за него.

— Откъсни го! По-бързо го откъсни от мен! — закрепя Джо, обръщайки се към Хари.

Хари протегна ръка към шнура на клона, но премисли.

— Почакай! Ще взема нож! — Хари се хвърли към дъската на отдалечената стена, на която висяха ножовете за обработка на продуктите.

Но Джо бе обхванат от паника. Лишен наполовина от ръцете си, той се мяташе пред мивката и викаше:

— Откъсни го от мен! Откъсни го по-бързо!

Вторият готвач, момчето мияч на чинии и един келнер дотичаха при него. Готвачът му се скара:

— Я млъкни! Ще те чуят посетителите. Какво ти има? — и той протегна ръка към шнура на клона.

— Не го докосвайте! Това хапе! — закрепя към него Хари.

Но готвачът не му обърна никакво внимание. Той хвана шнура, дръпна го и се залепи. Готвачът се опита да се освободи, дръпна силно шнура на клона и закачи с него момчето мияч на чинии. Келнерът също се хвана за шнура и започна да дърпа.

При шума в кухнята дотичаха и други служители на ресторанта и пред очите им се откри картина на борба на хората с нещо, наподобяващо гигантска дъвка. Някои от персонала се хвърлиха в центъра на битката, други заотстъпваха, като видяха, че част от борещите се човешки тела са вече частично погълнати от изпускащата мехури маса. Една жена изпищя, мъж изгуби съзнание и падна на пода. Върху тялото му легна шнурът на клона, впи се в него и го погълна, преди да дойде в съзнание.

Хари Шварц се оказа в капан. Краищата на клона не му позволяваха да напусне ъгъла, в който стоеше. В ръцете си имаше нож за рязане на месо и само чакаше удобен момент, за да го употреби. Право пред него клонът току-що привърши втория готвач и

набъбналата маса за известно време замря. Хари се поколеба минута, почака борещите се тела да се отдръпнат и започна атака.

Внимателно се надвеси над набъбналия край на клона, достигна тънкия шнур, вдигна високо над главата си ножа и с всички сили удари по клона. Ножът премина през тъканта и се заби в пода. Хари го измъкна и видя, че разделените краища на веществото отново се сляха. Мъжът объркано се огледа.

Навсякъде се виждаха големи локви вода, ручей се стичаха по масите за обработка на продуктите. На вратата се появиха няколко посетители. Като видяха как изглежда кухнята, те замряха вцепенени.

Един от клиентите видя в ъгъла треперещия от страх Хари и се отправи към него, като крачеше през израстъците на клона.

— Назад, той ще ви изяде, не се приближавайте! — закрещя Хари.

Но човекът не го послуша. Последният от шнуровите на клона докосна крака му, залепи се и бързо започна да поглъща отначало обувката, а после през чорапа се добра и до стъпалото. Мъжът подскочи високо и като видя, че това не помогна, закрещя диво.

Хари отново тръгна от своя ъгъл. Той заобиколи хванатия от клона човек и се наведе над шнура, засмукващ крака му. Замахна с ножа и го заби в тъканта на клона. Но този път вместо веднага да изтегли ножа, Хари направи движение встрани, разделяйки двете отсечени части на клона — те лесно се разделиха.

Точно 8 часа.

Към осем часа движението в града се усили. Основният транспортен поток докарваше от предградията чиновниците, които нямаха време дори да закусят с чашка кафе и геврек. Пристигащите един след друг влакове и автобуси изсипваха все нови и нови пътници. Кафенета и дрогерии се отваряха, готови да приемат обикновения поток сутрешни посетители, очакващи с нетърпение закуската си. Продавачите на вестници брояха дребните си пари. Градските деца се струпваха на улицата, за да продължат прекъснатите си от вечерта игри в занемарените дворове под грохота на препълнените влакове от надземната железница.

Марк Кенистън, млад патоанатом от градската болница, излезе от мрачния подлез пред дома си, като се стараяше да не изцапа белия си костюм. Но още преди часовникът на презвитерианската църква, намираща се през три преки от къщата му, да удари осем, над строителните площадки, където процесът на разрушение и съзидание сякаш протичаше едновременно, вече висяха гъсти облаци прах.

Марк потрепера при вида на тези изчадия на прашния ад и тръгна към работата си, която се намираше на осем преки от дома му. Той се стараяше да стъпва внимателно с белите си обувки, но виждаше как прахът се набива в пукнатините им. Марк Кенистън беше на тридесет години. Беше висок и много слаб. Кестенявите му коси очевидно се нуждаеха от подстригване.

Сивите му очи бяха дълбоко хлътнали под гъстите вежди, очертанятията на устата му бяха твърди. Като вървеше към работата си, той се опитваше да не мисли какви възможности би могъл да има. Можеше да последва съвета на учителя си от Нортуестърн, който го убеждаваше да се отдаде на научноизследователска работа за разработване на биологични средства за водене на война по правителствени поръчки или да стане сътрудник в една от частните корпорации, в чиито лаборатории се провеждаха подобни изследвания. Там плащаха добре и работата създаваше положение... Разбира се, все още не е късно, казваше си той, но един вътрешен глас веднага язвително коментира: „Работата е там, че ти трябва пари. Но ти трябва и опит, затова поработи година-две в градската болница.“

Той се намръщи, когато стъпи в купчина боклук и видя как се замърсиха белите му обувки. Марк тръгна да закуси на площад Ел. На входа в ресторанта си купи вестник, седна на масичката, на която винаги закусваше, и зачака да му донесат кафето. В ресторанта тази сутрин беше шумно, а в кухнята очевидно ставаше голяма разправия. Марк с раздражение погледна вратата към вътрешното помещение. Оттам заднешком излезе келнерката Грейси. Шумът от кухнята се засили, счу му се гласът на Хари, долитащ сред вопли и крясъци. Тогава той стана от стола.

Когато Марк за първи път пристигна в града, след провала си на приемните изпити и бе зачислен в университета със заплащане само за един семестър, Хари Шварц го обучаваше да си приготвя на бърза ръка непретенциозни ястия. Хари му осигури легло с разнебитен матрак и

го хранеше, докато той харчеше парите си, предназначени за храна, за книги. И ако Хари крещеше така, то работата наистина бе лоша.

Грейси се спря. Тя държеше подноса накриво, а лицето ѝ беше силно преbledняло. Някои посетители започнаха да напускат ресторанта, а в ъгъла един мъж припряно набираше телефонен номер.

Марк пресече залата, бутна вратата и прекрачи прага.

Отначало му се стори, че тук са нахлули ученици и са си поиграли, като са се плискали с вода. На някои места водата образуваше водовъртежи, тук и там в безпорядък се търкаляха някакви дрехи. И имаше още нещо зеленикаво... Марк забеляза останки от човешка ръка до китката, сграбчила крака на старата готварска печка, и по тази китка пълзеше зеленикавото вещество, пръскайки при движението си капки вода, а самата китка постепенно изчезваше. Ето, изчезна и цялата ръка, зеленикавата гадост докосна печката и отстъпи, събра се, превърна се в безформена маса и тръгна обратно.

— Докторе! За бога, връщайте се! — крещеше Хари с непривично писклив глас. Марк погледна към ъгъла и видя в далечния край на кухнята малката фигурка, свита върху издатината, образувана от работната маса и лавиците. Хари се държеше с едната ръка, а с другата размахваше нож.

— Тичай за помощ, докторе! — крещеше той. — И внимавай да не те докосне!

Той замахна с ножа към зеленикавия змиевиден израстък, който се движеше близо до него по стената на бюфета. Отрязаният израстък се сви, а после сякаш започна да опипва наоколо, както прави амебата в търсене на... на какво? Марк замря, наблюдавайки как отрязъкът от веществото изкарваше тънки пипала, които успяха да докоснат най-после голям къс със същия цвят и моментално се сляха с него.

Хари сграбчи тенджерата с вряла вода и я изля върху зеленикавата маса. Тя прекрати движението си, побеля за момент, а Хари скочи от издатината, прескочи локвата на пода и се оказа редом с Марк, като дишаше на пресекулки.

— Докторе, да изчезваме отгук! То излапа всички! Джо, Мики и Ел... Погълна ги.

Марк не помръдна, разглеждайки зелената маса. След като бе залята с врялата вода, тя забави движението си, но не загина.

Веществото се събираше накуп и се насочваше обратно към водния резервоар.

Марк гледаше клона, докато той изчезна в канализацията. Едва тогава си спомни за Хари, който гледаше облещен и мълчаливо клатеше глава.

— Всичко ли е наред при теб? — попита Марк.

— Да. Не успя да ме хване. Какво е това, докторе? — гласът на Хари бе пресипнал, по лицето му се стичаше пот, но той сякаш не забелязваше това.

Марк хвана Хари за ръка и го повлече към вратата. Хари тръгна след него, все още с кухненския нож в ръката.

В ресторанта бе настъпило стълпотворение и те трябваше да си пробиват път през тълпата. Малък човек с лице на пор висеше на телефона и Марк помисли дали, като предаде в своя вестник информацията, ще се сети да позвъни и в полицията. Марк поведе Хари през страничния изход и тръгна към болницата.

— Разкажи ми подробно какво се случи — му каза той.

Поведе Хари право в лабораторията. Секретарката им седеше на масата и червеше устните си.

— Извикай шефа! — подхвърли й Марк, като побутна Хари към малката стаичка.

Марк трудно сдържаше вълнението си, докато я чакаше да се свърже. Сигналната лампичка мигна и той грабна слушалката.

— Доктор Агню? Марк Кенистън ви се обажда. Имаме извънредно произшествие. — Мърморенето отсреща не му попречи да продължи. — Знаете ресторанта на площад Ел, нали. Там видях същество или организъм, способен да разтваря човешките тъкани...

Несвързаното мърморене в другия край на жицата премина в рев и Марк спря, за да го изслуша.

— Ти ли си, Кенистън? Какво искаш по дяволите? Аз се бръсна, Кенистън. Какво ми разправяш там?

— Някакъв вид организъм, докторе. Нямам представа какво е това. Той разтваря хората...

— Господи! Кенистън, иди изпий чаша силно кафе! — В слушалката му се чу пукот от рязкото поставяне на другата слушалка върху вилката.

Марк с невиждащ поглед се втренчи в Хари. Той все още не бе осъзнал, че никой няма да иска да му повярва.

— Работниците от канализацията — произнесе той. — Кой отговаря за работата на канализационната система?

— Санитарното управление — отвърна Хари — на О'Хърлихи. Но те още не са дошли на работа, докторе.

След няколко минути Марк отново тъпо се втренчи в мълчащия телефон. Позвъни и беше потресен от отговора на О'Хърлихи.

— Той заминава извън града, трябва да хване самолета в девет и половина — с безизразен глас каза Марк на Хари. — Да съм му съобщил всичко в писмен вид.

Двамата се гледаха мълчаливо.

— Сега какво ще правиш, докторе?

— Мисля да започна направо по списъка. Полиция, упълномощения по въпросите на охраната на здравето, вестниците, ще звъня на всеки, който е готов да ме изслуша.

— Докторе, те всички много скоро ще пристигнат на работните си места. Какво ще кажеш да звъннем на Еди Дваер в полицейския участък и да чуем той какво ще ни каже?

Марк каза на Елинора да го свърже с полицейския участък.

— Сержант Дваер? Обажда ви се Марк Кенистън от градската болница. Днес сутринта бях в ресторанта на Ел, когато това се случи... Да, Хари Шварц е при мене. Добре, сержант. Веднага.

9 часа и 5 минути.

Когато Марк и Хари влязоха в полицейския участък, там вече се тъпяха поне двадесет души. Те шумяха, опитваха се да привлекат внимание, молеха за помощ. На вратата Марк и Хари бяха пресрещнати от полицаи.

— Вие ли сте Кенистън и Шварц? Последвайте ме — каза той.

Той ги поведе през едно помещение зад бариерата. Посетителите влизаха тук един по един. Изслушваше ги сержант, който си водеше записки в бележник. В приемната бе вкарано още едно бюро. На телефона седеше полицаи, който се опитваше да отговаря на обажданията. Виждаше се, че не успява да се справи с всички.

Придружаващият ги полицаи почука на вратата и без да чака отговор ги въведе.

— Ето, дойдоха Кенистън и Шварц, сър — каза той.

В стаята имаше трима полицаи: сержант Дваер и още двама. Един от тях тихо разговаряше по телефона. Дваер се приближи бързо и стисна ръката на Марк.

— Знаете ли какво става? — попита той.

— Веществото от канализацията?

Дваер кимна.

— Не знам кой знае колко. Вероятно, то може да разтваря човешкото тяло и отново да се прибира в канализационните тръби.

— Добре, почакайте малко и го повторете на капитан Прескот.

Те мълчаливо зачакаха и Марк чу част от телефонния разговор.

— ...поне седемнадесет. Никакви следи. Никакви очевидци... засега никакво интервю. Аз ще ви съобщя. — Намръщен, той постави слушалката.

Марк му разказа всичко, което знаеше, а след това Хари добави подробностите. Капитанът не преставаше да се мръщи. Когато млъкна, той се извърна с негодувание.

— Зелена маса! Организъм! — той тежко се отправи към прозореца и проговори, без да се обръща: — Досега стана известно, че поне седемнадесет души са изчезнали безследно, а може да са и повече, защото не успяваме да ги броим по получените съобщения. А какво ни разказват очевидците? Зелено вещество! — При тези думи той се обърна и махна с ръка. — Добре. Отивайте си. Оставете вашите писмени обяснения...

— Капитане, — Марк не се помръдна от мястото си — какво смятате да предприемете?

— А какво мога да направя? Да издам заповед?

— Можете да се свържете с кмета, със санитарното управление. Може да се затвори системата за обратните води. Да се започне търсенето на този организъм или дявол знае какво...

— Нямам право да се обръщам към кмета — каза Прескот. — Аз доложих всичко на комисаря. Той да решава какво да се прави.

— Докато той осъзнае какво всъщност става, знаете ли още колко хора ще загинат, ще изчезнат и ще се превърнат в локва вода?

Капитане, може би трябва да плюете на чиновничеството и да позвъните на кмета?

— Дваер, изведи ги оттук — заповяда Прескот.

Дваер отвори вратата и тъй като Марк все още тъпчеше нерешително на място, го хвана за лакътя и го изведе от стаята.

— Не забравяйте да напишете показанията си! — извика той на Марк.

— По дяволите всякакви заявления — откъсна се от устата на Марк и той махна на Хари, запътвайки се към вратата.

Беше 9 часа и 26 минути сутринта, когато Марк и Хари отново се добраха до болницата и проникнаха на първия етаж през резервния изход. Сестрата от приемната им се усмихна радостно. В обкръжението на познатите предмети и атмосферата на приемната, при вида на посетителите, отправящи се към кафенето, Марк изпита за момент чувството, че това е един обикновен ден. Проследи учудения поглед на дежурната и видя, че Хари все още стиска в ръката си ножа за рязане на месо. И в същия миг усещането за катастрофа се върна.

— Да вървим — подхвърли той на Хари. — Да пием кафе. — И го поведе към кафенето по коридор, вмириран на дезинфекция, восък и болести. Откриха свободна маса и Марк донесе кафето.

— Какво смяташ да правиш? — попита той Хари.

— Още не съм мислил — Хари разсеяно погледна Марк. — Струва ми се, че трябва да си потърся друга работа. Но днес вероятно ще се помотам и ще гледам как ще се справиш с това... Ако не възразяваш...

Марк разбра, че Хари просто се страхува да остане сам. Той самият изпитваше точно същото чувство. Усещането за безпомощност бе следствие от невъзможността да се предприеме нещо, защото всичко, което те казваха, се игнорираше, а предупрежденията им потъваха в океана на бюрократичните условности.

— Разбира се — отговори му Марк, — постой с мене. Тази работа още не е приключила. Струва ми се, че трябва да отидеш...

Не успя да довърши фразата. Думите му заглуши писък, дошъл от кухнята. Още преди да затихне този отчаян вопъл, Марк и Хари бяха до вратата на кухнята.

Клонът бе излязъл от отточния отвор на водоемника от неръждаема стомана и моментално бе погълнал всичко ядливо от

кухненската маса. Притиснати до масата стояха три готвачки и две момчета, помагачи в кухнята. Те гледаха вцепенено разтегливата зеленикава маса, която се разтичаше по пода и се приближаваше към тях. Един израстък от клона се натъкна на чиния със сандвичи, друго разклонение попадна на месо за печене. Без да издаде звук, клонът изяде всичко подред: първо изчезнаха сандвичите, а после и късчетата месо и изрезките. Клонът се движеше по кухненската маса и поглъщаше всичко. По пода бавно се придвижваше друг негов подебел слой.

— Не му позволявайте да ви докосне! — изкрещя Марк.

Пет нищо не разбиращи лица се обърнаха към него.

— Ей, вие двамата! Скачайте и бягайте! — Марк гледаше към момчетата, които стояха от отсамната страна на извиващата се част от клона. — Бързайте, докато това тук не се е разтекло още повече!

Едното от момчетата прескочи през клона и избяга. Второто се приготви да скочи, но клонът сякаш почувства близостта на нещо живо, започна да се движи на тласъци в различни посоки и момчето заотстъпва назад.

— Не там, не там! — завика му Марк, но беше вече късно.

Марк се обърна, за да не гледа това зрелище, и трепна, когато зад гърба му се разнесоха викове на ужас и отчаяние. Като погледна отново, видя, че клонът се разтича по стойката на бара, прелива през краищата ѝ и се движи към високите столове, на които се засуетиха няколко души, които не бяха успели да се скрият навреме.

— По-добре да изчезваме оттук! — извика Хари, като се движеше покрай стената на почтително разстояние от отвора на мивката зад бара. На входа се тълпяха любопитни, които се опитваха да видят какво става.

— Освободете вратите! — извика Марк.

Хари вдигна над главата си ножа и се хвърли срещу обърканите хора, които веднага отстъпиха пред натиска му. Марк бавно тръгна след тях. Плътно зад него се движеха три готвачки; едната на скоропоговорка произнасяше молитва. И това мърморене му действаше успокоително. Като стигна до края на стойката, Марк вдигна ръка, предупреждавайки, че трябва да спрат.

Клонът покриваше цялата повърхност на бара и беше само на три фута от тях. Един тънък израстък на клона вече се движеше

напряко, затваряйки им пътя към чистото пространство между масите. Марк прекрачи през израстъка, взе един голям буркан със захар и бързо изсипа захарта около тази част на израстъка, която беше най-далеч от тях. Клонът веднага се метна към предложената му плячка, разливайки се и подхващайки всяко зрънце захар, а Кенистън продължаваше да изсипва, докато всички готвачки не излязоха иззад стойката на бара. Марк се отдръпна и ги пропусна да минат. На един от столовете лежеше ножът на месаря, захвърлен от някого, и Марк го взе, като продължаваше да изсипва захар, движейки се.

Един от израстъците на клона се изтегли на шест дюйма, след това на десет, петнадесет. Марк замахна с ножа, със силен удар отдели част от клона от основната маса и със същия удар отхвърли отсечената част далеч настрани. Преди отделената част да започне да се движи отново, Марк я захлупи с почти празния буркан. Клонът веднага запълзя навътре, изяждайки остатъците от захарта.

Всичко трая не повече от десетина минути от мига, когато Марк за първи път чу воплите от кухнята. Той така и не разбра колко души бяха загинали в кафенето.

През тълпата си пробиваше път болничният пазач. Като видя Марк въоръжен с нож, той извади револвера си и силно изкрещя:

— Какво става тук?

— Освободете помещението! — заповяда му Марк. — Незабавно затворете долния вход на сградата. Не пускайте никого.

— Какво, бомба ли? — успя да попита пазачът, като се обърна, за да изпълни разпореждането. Единственото, което беше способен да разбере в тази ситуация.

— Да-да, нещо от този род — каза Марк. — Само действайте побързо.

Дотичаха и другите пазачи, а така също и двама полицаи и Марк чуваше как все по-силно и по-силно се произнася думата „бомба“. Охраната бе обучена как да действа срещу отровен газ, как да се пребори с дим, огън, заплаха от взрив на бомба или, с други думи, с всяка известна опасност, за която бяха подготвени. Но в кафенето надвисваше заплаха, която не разбираха, и това предизвика в тях чувство на страх. Марк не се потруди да ги убеждава. Той направи знак на Хари и двамата побягнаха към стълбището. Марк искаше час по-

скоро да попадне в лабораторията с частта от клона, затворена в буркана.

На първия етаж Марк, придружаван от Хари, се запъти към асансьора. Успяха да хванат скоростния асансьор. Тук още не се чувстваше объркването и паниката, царящи на долния етаж. Изкачвайки се към седмия етаж, където се намираше лабораторията, Марк внезапно изруга и натисна едновременно пет копчета.

— Какво има, докторе? — погледна го Хари.

— Това тук не се ограничава само с нападение по първите или вторите етажи на зданията — произнесе глухо Марк. — За това не се споменава в съобщенията. То вероятно се изкачва на всеки етаж. Трябва да разбере това, Хари.

— Ще остана тук — Хари кимна с разбиране — и ще задържа асансьора.

Марк затича по коридора на петия етаж към отделението на рентгенолозите, където работеше Еди Хемпстид. Тя седеше на бюрото си, а наситеночерната ѝ главица бе наведена над доклада, който пишеше.

— Еди, необходима си ни горе. Много е спешно.

Тя го погледна учудено:

— Дежурна съм. Не мога да мърдам оттук.

— Скъпа, не възразявай. Да вървим, ще ти обясня в движение.

Тя се поколеба за миг, после последва Марк.

9 часа и 15 минути.

Тримата забързаха по коридора към лабораторията по патоанатомия. Пътьом Марк обясняваше на Еди ситуацията. При това държеше в ръце стъкления буркан и с опасение го поглеждаше. Хари също не отделяше очи от клона. Той стискаше кухненския нож в ръце така, сякаш всеки миг ще го употреби.

— Какво смяташ да правиш с този нож, Хари? — попита Марк. — Нали няма да ме нападнеш с него?

— Честно казано, не знам, докторе. Но непременно ще направя нещо, ако тази гадост се измъкне навън. Не знам какво точно ще направя, но е сигурно, че нещо ще предприема.

Той помълча и попита:

— Докторе, имаш ли представа какво е това? Откъде се стовари на главите ни?

Еди погледна стъкленницата и се извърна. Марк повдигна рамене.

— Не знам. Но може би ще успеем да научим това в лабораторията.

Те доближиха вратата и влязоха. Марк се приближи към лабораторната маса, покрита с мраморен плот, и внимателно постави отгоре стъкления буркан от захар. Като го покри с похлупак от шкафа, той се наведе и се приближи до буркана.

— Внимавай, докторе, моля те! — Хари застана до Марк, пригответил кухненския нож. Той се чувстваше неспокойно от близостта на клона и лицето на Марк. Като почувства слабата промяна на температурата, клонът започна да пулсира в буркана, очевидно реагирайки на топлинното излъчване.

Марк се изправи, тръсна глава и каза:

— То прекрасно усеща моето присъствие, вероятно поради топлината, която се излъчва от лицето ми. Добре, да направим няколко опита, за да разберем на какво е способно. Тук няма да се появи никой преди девет и половина.

— Марк, това действително ли е нещо живо? — каза Еди, като поглеждаше буркана с клона.

— Точно това трябва да изясним — отговори Марк.

— А какво означава патология, докторе? — попита Хари.

— Най-често опити с мъртви тъкани, за да се установи какво става с живите. Хайде да видим как тази... този организъм поглъща живи тъкани. Да претеглим буркана.

Марк претегли буркана с клона на везните.

— Сега ни е необходима мишка.

Еди отиде до клетките и донесе мишка.

— Моля те, претегли я.

Еди претегли празен буркан, после претегли мишката и записа данните. Марк кимна удовлетворен.

— Хари, сега ще пусна мишката в буркана с това същество. Ти ще отвориш капака, аз ще пусна мишката и бързо ще затвориш капака отново. Разбра ли?

— Докторе, ти наистина ли се каниш да отвориш този буркан?

— Необходимо е да направим няколко опита с това нещо, ако искаме да разберем какво е то. Готов ли си?

Хари хвана буркана в едната си ръка, сложи втората върху капачето и погледна въпросително Марк. Марк отвори буркана с мишката.

— Аз съм готов — каза той.

Хари завъртя капачето на буркана с клона, повдигна го леко и Марк хвърли вътре мишката. Хари затвори капака и бързо го завинти.

Създаде се впечатление, че мишката цопна във вода. Тя бързо потъна в зеленикавата маса и видяха как към празната част на буркана се оттече чаена лъжичка чиста вода. В буркана отново настъпи спокойствие. Еди тихо въздъхна. Марк каза:

— Трябва да призная, че не знам как го прави. Да видим какво ще ни покаже тегленето.

Марк започна да изчислява нещо върху къс хартия. Той отново претегли буркана с клона и каза на Хари:

— Искам да излея от буркана отделената вода. Как мислиш, можем ли да го направим?

Еди се приближи към него.

— Ще ти помогна.

— Не, по-добре само наблюдавай — отвърна Марк.

— Готов ли си? — запита той Хари.

— Да, докторе.

Хари се почувства по-уверено, след като бяха успели да затворят клона в буркана, да го претеглят, да го нахранят с мишката и всичко дотук беше наред.

— Ти ще държиш буркана наклонен — каза Хари. — А аз ще откряна капачето, за да изтече водата. Добре ли е така?

— Давай. Ще съберем водата в мензурка, но преди това трябва да я претеглим.

Еди взе една мензурка и я надписа. Марк я постави в средата на лабораторната маса и каза:

— Тук нищо няма да ни попречи.

Той повдигна буркана и го приближи до мензурката. Хари хвана капачето. Марк бързо наведе буркана. Хари отвори леко капачето и започна да следи как изтича водата. Клонът зашава, почувствал топлината от ръцете на Марк, и се придвижи към капачката. Хари бе

нащрек и захлопна капака, миг преди клонът да достигне отвора, а после помогна на Марк да остави внимателно буркана на масата.

Тримата се спогледаха и Хари каза:

— Докторе, струва ми се, че разбрахме някои неща. Какво ще правим по-нататък?

Той явно изпитваше удоволствие от тези процедури.

— Преди да пристъпим нататък, трябва да претеглим водата. И моля те, старче, не се прави на глупак. Не забравяй, че това нещо в буркана е способно да те унищожи.

Еди бързо погледна Марк, но не започна да задава въпроси.

— Аз знам, че то може да ме погълне. Разбрах това, щом го видях за първи път. Просто този негов номер с мене не стана и няма да стане, докато имам нож.

И Хари отново стисна в ръката си ножа.

Марк остави сметките и приближи буркана с клона.

— Тази твар поглъща около седемдесет процента от общото тегло на животното. Вероятно същото става и с човека. Тя не е в състояние да погълне всичката вода, която се съдържа в организма на бозайниците, ето как стоят нещата. Затова този организъм постоянно оставя след себе си вода. Но какво ли съдържа тази вода?

Той вдигна мензурката и я погледна срещу светлината, а после я помириша. Лицето му доближи отвора на мензурката. Еди бързо кимна:

— Марк, внимавай!

— Докторе, пази се! Във водата може да има от това нещо.

Марк имаше озадачен вид.

— Не мисля. Но да опитаме.

Той бръкна с пръст във водата в мензурката.

— Топла е — каза Марк. — И струва ми се — безвредна.

Той извади пръст от мензурката и докосна внимателно езика си.

— Много е солена или съдържа голямо количество органични вещества в разтворено състояние. Но това не е чиста вода.

Марк се обърна с гръб към клона.

— Хайде да проверим. Очевидно стъклото надеждно задържа затворено това същество. А как стои въпросът с металите? Да му подхвърлим вътре късче желязо и да видим какво ще стане. Да вземем ето тази шпатула.

Марк хвана капака на буркана. Хари го спря:

— Почакай, докторе, тази твар много добре пълзи нагоре. Не дръж нищо с ръка, когато се каниш да го пускаш вътре.

— Имаш право. Ще отчупя парченце от бръснарското ножче и ще го хвърля там. Ето така.

Парченцето метал падна на повърхността на клона и моментално потъна в него. Скоро металната пластинка премина през тъканта на клона и падна на дъното на буркана. Доколкото можеха да съдят, металът не претърпя никакви изменения.

— По дяволите — каза Марк. — Струва ми се, че метал не му трябва. Искам да знам какво друго не приема?

Вратата шумно се отвори и доктор Рудолф Агню влетя в стаята. Той беше едър човек с великолепен загар. Имаше сини очи и изпъкнали скули, с кичур побелели коси на главата си. Видя Марк и гръмогласно се развика от вратата:

— Какво става в болницата, докторе? Доколкото разбрах, сте наредили да се затвори кафенето, след като някакъв газ е отровил няколко души. Опитайте се да ми обясните всичко това!

Той се спря пред Марк. Марк студено се поклони.

— Докторе, имаме проблеми. В тръбопроводите под града се е появило някакво живо същество. Появявало се е три пъти. Доколкото ми е известно, изпълзявайки от тръбите, е нападало хората, убивало ги е. То извърши нападение и тук, в кафенето, и аз не знам колко души са загинали. Аз дойдох тук, защото успях да взема късче от това вещество. Ето го.

Марк показва буркана с клона.

Доктор Агню сведе поглед към буркана от захар със зеленикавата желеобразна маса на дъното.

— Вие искате да кажете... че този жалък къс желеобразно вещество убива хората? Чуйте, докторе, вие за кого ме вземате?

Хари Шварц погледна доктор Агню, прецени го с поглед и каза на Марк:

— Докторе, наистина, да вземем да му кажем за кого го вземаме? Или още по-добре — да му позволим да опита съдбата си?

— Добре, Хари — въздъхна Марк. — Доктор Агню, това действително е едно малко късче от първоначалното вещество. Аз го видях в ресторанта, после то нападна учениците в училище, намиращо се на повече от два квартала от ресторанта, а после се появи тук, като

оттук до училището разстоянието също е повече от един квартал. Във всички изброени случаи това нещо се появяваше в помещението от канализацията за обратните води, разливаше се по пода и действително убиваше хора при допир с тях. Мисля, че това вещество се разпространява, пълзейки по тръбите на канализацията от едно място към друго. Надявам се, че не е обхванало целия район. Ако това действително се е случило, целият град е в опасност до тогава, докато не открием средство за борба с него.

— Глупости — възрази доктор Агню. — Никога в живота си не съм чувал подобни брътвежи.

— Доктор Агню — намеси се Еди. — Видях как то унищожи мишка.

Лицето на Марк пламтеше от възмущение.

— Предлагам ви, докторе, преди да правите каквито и да било изводи, да си направите труда да изследвате това вещество. Повече от двадесет души вече заплатиха с живота си.

Агню изсумтя презрително и започна да ходи напред-назад. Като хвана доктор Агню за ръката, Марк го повлече към буркана.

— Доктор Кенистън — крещеше Агню, — стига глупости! Ще взема мерки да ви изхвърлят от тази болница и да не ви допуснат в никоя друга болница в нашия град. Вие сте некомпетентен медик и глупак и аз съм уверен, че точно по тази причина за вас няма място в медицината, тъй като вашите диагнози ще заплашват живота на нашите пациенти.

От притока на кръв лицето на доктор Агню почти посиня, а гласът му пресекна.

— Послушайте, докторе — намеси се Хари, — защо не му направим евтин спектакъл?

Хари държеше в ръката си мишка за опашката. Марк се огледа, видя, че Еди е взела буркана с клоната в ръце. Тя открехна капачето, Хари хвърли вътре животното и Еди затвори бързо буркана. Лицето ѝ бе съвсем пребледняло. Всичко стана толкова бързо и ловко, че доктор Агню не успя да се обърне. След три секунди в буркана не остана нищо, освен клонът и малко количество вода. Доктор Агню се приближи до лабораторната маса, наведе се над буркана и почна да го разглежда. Поклати глава и произнесе:

— Това навярно е някаква желеобразна киселина. Трябва да е много силна киселина, киселинен гел.

Марк се бе успокоил.

— Коя от известните ви киселини е способна на такава реакция?
— попита той много меко.

Отдаден изцяло на съзерцанието, Агню промърмори:

— Не знам. Трябва да призная — не знам. Да не искате да ме уверите, че тази маса е жив организъм? Това е невъзможно! От къде черпи енергия? Какво контролира поведението ѝ? Къде е нервният ѝ център?

Марк му кимна. Докато обмисляше въпросите му, усети, че ядът му преминава.

— Очевидно това вещество е способно да превръща живите същества в своя собствена тъкан — отговори той. — Не ми е известен източникът му на енергия. Никога не съм виждал или слушал за подобно нещо. То постепенно разтваря стъклото. Имаме основания да предполагаме, че не докосва неръждаемата стомана. Но усвоява захарите. А водата, която не успява да усвои при поглъщането на животинските тъкани, съдържа соли. Следователно то не е способно да поглъща всичко.

— Хвърлете тук още една мишка — каза доктор Агню, — искам още веднъж да видя какво ще стане.

Хари бързо донесе друга мишка и доктор Агню, приближил лице до буркана, наблюдаваше как клонът се справяше с нея.

— Нищо не разбирам — поклати той глава.

И като се изправи, произнесе:

— Добре, да направим няколко опита. Хайде да вземем проба за азот по Келдал, за неорганични вещества, въглеродороди, мазнини и да започнем с това. Направете няколко среза в тази тъкан, за да можем да ѝ направим анализ. Изпитайте върху него всички оцветители, вземете образци за рентгеноскопия и за електронна микроскопия. След това можем да набележим по-нататъшните си действия... Но какво става с вас? Защо никой не помръдва?

Известно време всички мълчаха. После Марк произнесе:

— Докторе, опитите с това вещество са опасни. Не знам как можем да вземем от него проба за съдържание на азот. За себе си бих казал, че не искам да поставям дори късче от това нещо на микроскопа

си, за да го разглеждам. По-добре да проведем опити с него, докато се намира затворено в този буркан, като проверяваме реакцията му на различни вещества. Вече го проверихме за някои киселини, много силни киселини, и то не реагира на тях. Дайте да опитаме други вещества. Франк — обърна се той към един от лаборантите, — донесете няколко флакона с реактиви и ще проверим всеки от тях в малки количества.

— Почакайте — извика доктор Агню ядосано, — що за ненаучен подход, който няма да ни даде никаква полезна информация. Аз сам ще взема проби.

Той взе буркана и отвори капака. Хари отскочи далеч от него, лаборантите го последваха.

— Вие, идиот такъв, затворете буркана! — изкрещя Марк. — Едно докосване и сте покойник!

Той се опита да затвори капака, но Агню се извъртя, наклони го настрана и го остави на лабораторната маса, а после застана между Марк и буркана с клона.

Марк отскочи. Агню взе стоманена пръчка и натисна с нея единия край на клона. Клонът се придвижи бързо по пръчката, но Агню я измъкна от масата. По пръчката не полепна нищо. Агню се опита още няколко пъти да отдели от клона късче тъкан, но всеки път неуспешно. Той започна внимателно да отделя с нея съвсем малко късче от клона. Беше почти успял да отдели късче колкото грахово зърно. Агню с тържествена усмивка погледна Марк и това бе достатъчно. Тънко шнурче от клона успя незабелязано да пропълзи до пръста му от вътрешната страна на пръчката. Отначало Агню не почувства нищо, после забеляза, че клонът пълзи по пръста му, разпростирайки се по ръката. Еди изпищя, лицето на Агню преbledня мъртвешки. Той изгърва стоманената пръчка и размаха високо ръка, удряйки с нея по мраморната повърхност на лабораторния плот. Клонът се измъкна от буркана, но съвсем малко. Той продължи да се разпространява по ръката на доктор Агню. Докторът погледна ръката си върху плота и лицето му посивя.

Изведнъж проговори с прегракнал глас:

— Аз не чувствам никаква болка, свършено нищо. Чувствавам приятната топлина на водата, напускаща тъканите ми в мястото на допира. Виждам как изчезват пръстите ми, но сякаш продължавам да

ги усещам, въпреки че разбирам, че това е измамно усещане. Съзнанието ми е шокирано от това, което виждам, но физически не усещам нищо.

Той млъкна, насочил поглед към клона. Останалите сякаш бяха пуснали корени, не можеха да помръднат.

— Предполагам, че когато то стигне до жизненоважните органи, пак ще липсва болка — продължи доктор Агню, — просто съзнанието ще изключи, а после това вещество ще довърши... довърши... довърши своето... Не!

Агню отново яростно замахна с ръка и Марк едва успя да отскочи, за да не го закачи клонът. Клонът висеше на ръката на доктор Агню като дебел кренвирш. Докторът замахна с ръка и кренвиршът удари стъклените банки на поличката над лабораторната маса. Чу се звук от счупено стъкло и потекоха течности. Във въздуха замириса от парите на солната киселина и течния амоняк, кълба от дим се издигнаха над разбитите стъкленици. Агню не спираше да размахва дясната си ръка и от нея пръскаше тънка струйка вода във всички посоки из лабораторията. Агню се подхлъзна и удари главата си в полица с лабораторни съдове. От удара той загуби съзнание и падна върху лабораторната маса. Хари подскочи отстрани към него и погледна ръката му. Клонът беше стигнал до лакътя. Челото на Хари се покри с капчици пот.

— Докторе — високо повика той Марк, — ела бързо тук!

И той с всичка сила стовари ножа върху ръката на доктор Агню малко над лакътя. Клонът с част от отсечената ръка остана върху лабораторната маса. След десет секунди то привърши отсечената част, превръщайки я в своя тъкан.

Марк подскочи към лежащия на пода доктор Агню и бързо стисна отрязаната ръка, за да спре силно изтичащата от артерията кръв. Еди смъкна връзката на доктора, направи от нея шнур и с помощта на парче от стъклена тръба направи стегната превръзка. Марк погледна Хари Шварц.

— Честна дума, страхотен си! — каза той. — Добре го направи. За първи път човек, попаднал в тази бъркотия, ще остане жив.

Хари продължаваше да прави нещо по плота. Клонът още лежеше върху масата и всеки път, когато започваше да се движи, Хари го отблъскваше обратно с острието на ножа. Той беше изцяло погълнат

от това, като внимателно следеше пръстите му, стискащи ножа, да докосват само края на дръжката му.

— Да — каза той, — беше много трудно да се реша, но това помогна. Какво ще правим сега с тази твар, докторе? Навярно трябва да се опитаме отново да я затворим в буркана.

— Наистина — произнесе Марк, като се изправяше.

Той остави доктор Агню на грижите на Еди и се обърна към лаборанта:

— Франк, донеси кана с широко гърло.

Лаборантът се спусна към шкафа с лабораторни съдове.

— Джойс, незабавно повикайте група от „Бърза помощ“ и изпратете доктор Агню в хирургията.

Джойс се хвърли към телефона.

— Чарли, вземи метална или стъклена пръчка и помогни на Хари да задържи тази гадост на едно място. При теб наред ли е всичко, Хари?

— Засега всичко е нормално, докторе. Обаче какво става с онова там? — Хари посочи отдалечения край на клона.

Марк погледна нататък и видя, че тъканта на клона е потъмняла и сбръчкана. Докато разглеждаше този участък, кафявият цвят бързо се разпростираше към центъра на масата от тъкани на клона. Тази маса престана да пулсира, зеленикавото сияние изчезна. Всички признаци сочеха, че тъканта умира. В тази част на клона се виждаше малка локва течност, изтекла от счупените банки. Марк заобиколи масата, за да разгледа по-добре локвичката. Той се наклони, за да я помирише, но отскочи от силния мирис на сместа от оцетна и азотна киселина, както и примеси от различни други вещества, получена при смесването на реактивите от разбитите банки.

— Не знам какво е това — каза той. — Тук са се смесили толкова много вещества. Но едно е ясно — причината не е в азотната киселина. Нея вече я пробвахме върху това вещество и изяснихме, че тя не му действа. И останалите киселини също. Но защо тази течност е така тъмна? Не сме прибавяли нищо тъмно.

— Нямам представа, докторе — каза Хари. — Но съм сигурен, че ти ще се сетиш. Обаче колко време ще мога да задържам това тук да не се разпълзи по цялата стая?

В този миг вратата се отвори широко и през нея влязоха трима души с носилка, която оставиха до проснатото тяло на доктор Агню.

— Какво му се е случило? — попита докторът. — Ръката му е отрязана.

Марк нямаше желание за обяснения.

— Правилна диагноза, докторе. А сега го вземете оттук и го отнесете по-бързо в хирургията.

Докторът огледа разгромената лаборатория и направи знак на санитарите. Те вдигнаха доктор Агню и излязоха от стаята. Еди изми ръцете си и се присъедини към Марк.

Марк започна да разглежда разбитите по пода съдове от реактиви, разпръснати близо до клона.

— Натриев бисулфид, сода бикарбонат, натриев персулфат, фенолфталеин, паранитрофенол, разтвор на йод, ортокрезолфталеин, мала... — четеше надписите на тях Марк. — Чакайте! Разтвор на йод!

Той загреба с мензурката малко течност и я изля върху клона. Няколко капки оцветена течност попаднаха върху клона, той потрепна и се дръпна встрани, а там, където попаднаха капките, се образува отвор. Краищата на този отвор потъмняха и се сбръчкаха, сякаш през клона премина пламък и ги опърли.

— Ето каква била работата! — каза Марк. — Струва ми се, че открихме средството!

Като взе мензурката, той забърза към металния шкаф и затърси в него необходимата бутилка.

Вратата на лабораторията се отвори внезапно и в стаята влязоха един полицаи и няколко доктори. Те замръзнаха на прага и се заоглеждаха при вида на погрома.

— Какво става тук? Какво се е случило с доктор Агню?

— Ето това вещество — Марк посочи масата, където Хари продължаваше да събира тъканите на клона на една купчина — докосна ръката на доктор Агню и можеше да го убие. Ампутирахме ръката на доктора, за да спасим живота му. Доктор Агню е първият човек, който успя да се спаси от момента, в който това нещо се появи от тръбите.

— Искате да кажете, че сте ампутирали преднамерено ръката, защото това вещество го е докоснало? Да не сте се побъркали? — проговори докторът, като се запъти към Хари. — Какво е това?

— Отдръпнете се, докторе. То хапе. Стойте по-настрана от него — Хари задържа доктора със свободната си ръка.

Вторият доктор се надвеси над плота, разглеждайки пулсиращата маса. Хари му извика:

— Отдръпнете се! Докторе, кажете му да се отдръпне.

Марк с флакон червени кристали в ръка, каза:

— Стойте настрана от тази маса, докторе. Ако само я докоснете, това ще ви струва ръката. Хари, хайде да се опитаме да затворим това нещо в буркана, където му е мястото.

Все нови хора идваха и идваха в лабораторията и се трупаха на вратата. В помещението стана тясно.

— Офицер — обърна се Марк към полицаия, — моля ви да освободите лабораторията. Някой може да пострада... Това същество вече погуби много хора.

Полицаят се поколеба, но после започна да извежда хората от лабораторията.

— Сега, Франк, помогни на Хари да го затвори в буркана.

Франк държеше буркана в ръце и изплашено въртеше очи. Той плахо се приближи до масата.

— Добре, докторе — произнесе Хари, — да сложим буркана легнал и да видим ще мога ли да натикам в него това нещо тук.

Веднага щом ограничи придвижването на разтичащата се маса на клона, движенията му станаха плавни и бързи.

— Гледай в него — продължи Хари. — Дръж буркана за дъното така, че да не може да докосне ръката ти.

— Докторе — този път се обърна към болничния доктор, — не бихте ли се дръпнали малко, за да мога да се заема с тази твар?

— Никога не съм виждал подобно нещо. Какво е това?

— Кой го знае, но то ще се справи с вас, ако го докоснете.

С ловки движения Хари придаде на клона издължена форма. Единият му край лежеше до отвора на буркана и клонът започна да се влива вътре.

— Струва ми се, че успяхме да го укротим — проговори Хари, — дръжете буркана хоризонтално. Докторе, не разбирате ли, или какво, махнете си ръцете?

Болничният доктор, силно заинтересуван от подвижната маса, я докосна с дръжката на ножа, за да определи вискозитета на масата на

клона. Той се опитваше да помогне на Хари да насочи клона в буркана и за миг му се стори, че навън остана само един израстък от клона. Докторът остави ножа и бързо натисна тънкото шнурче с пръст, за да го натъпче вътре.

Той веднага издърпа ръка, опитвайки се да отлепи пръст от клона, но вместо това го извади отново на лабораторната маса. Франк ужасен остави буркана обратно на масата. Тримата гледаха, как по ръката на доктора бързо се движеше зелената тъкан на клона.

— Докторе, давай бързо разтвора — извика Хари на Марк. — Това момче се залепи за тази твар, а аз не искам да му отсичам ръката.

Марк дотича с мензурка разтвор на йод в ръка. Без да се бави я изсипа върху китката и ръката на доктора. Тъканта се сгърчи и там, където я обля, течността стана тъмнокафява.

Клонът прекрати придвижването си. Като погълна ръката до китката, той спря пред бариерата от йод.

— Нищо не чувствам — проговори докторът. — Как мислите, дали пръстите ми под тази кафеникава маса са цели?

— Страхувам се докторе — Марк поклати глава, — че те вече не съществуват. Сега ще можете само да се специализирате върху поставянето на диагнози. Хари, аз мисля, че тази маса ще се отлепи едва когато я убием с йод.

Те изчакаха още малко. Марк отиде да приготви още разтвор от йод. Франк, отстъпвайки, се отдръпна и остави празния буркан в края на лабораторната маса на няколко крачки от локвата вода и йод, разтекла се около клона, впит в ръката на доктора. Хари повдигна ножа и се вгледа в кафявия участък от тъканта на клона на китката на доктора.

— Хич не си мисли да пуснеш в действие този меч — произнесе докторът. — Стигат ми неприятностите дотук.

— Но на мен не ми харесва това, че тази гадост е все още на ръката ви — каза Хари. — Никак не ми харесва.

— Но нали тя е мъртва?

— Наистина, част от нея е мъртва — отговори Хари и като се обърна към Марк, попита:

— Докторе, как мислиш, дали успяхме да убием цялото това нещо с твоя разтвор? Защото е опасно да го държим тук. Може още някой да загази, както това момче.

Марк приключи подготовката на нова порция разтвор.

— Възможно е да е така. Но, дявол да го вземе, може и да не е така — каза той, като се приближи. — Трябва да си изясним възможно повече, защото друг такъв случай може и да нямаме.

— Марк — повика го Еди, — а откъде се стича цялата тази вода? — Тя посочи лабораторната маса, от която водата се стичаше като ручей.

Марк и Хари се вторачиха в локвата, разляла се по масата и преливаща през нейния край. Марк погледна към бутилката с разтвора на йода, който се бе обезцветил. В края на тази локва лежеше кафявата, потръпваща тъкан на клона, а по-нататък ръката на доктора. Водата изтичаше от умъртвената тъкан на клона. Изведнъж Марк осъзна какво става. Той погледна доктора, стоящ с уплашено изражение на лицето, разглеждащ разрастващата се локва от вода. Очите на Марк срещнаха погледа на Хари и там той прочете същата догадка.

— Докторе, то е в него! — прошепна Хари.

Той замахна с ножа и отсече китката на доктора — не протече дори капка кръв.

Докторът отстъпи от масата и закрепя на Хари:

— Какво направи? Идиот, ти ми отсече ръката! Ти какво...

Той внезапно млъкна и се строполи.

Марк притича към проснатия на пода доктор и се вгледа в останките от ръката му. Отрязъкът представляваше плътна, зеленикава, фосфоресцираща тъкан, покрита с коричка кафяв сбръчкан слой.

Марк се изправи, а до него застана полицаят.

— Какво му е? — попита той.

— Това тук го докопа. То проникна в тялото му, затова, за бога, стойте настрана от него. По-добре застанете на вратата и не пускайте никого тук, докато не укротим тази твар.

— Добре, сър — полицаят се хвърли към вратата и я затисна с гръб.

— Хари, и ти, Франк, съберете тази маса от плота в буркана. Аз ще се заема с момчето. Хайде, върви!

Франк прекрачи и взе буркана, но го държеше така, че стичащата се от него вода да не полее панталона му. Хари отново засъбира масата на клона на куп, като закара там и почернялата от йода тъкан. Марк се

наклони над проснатото на пода тяло и започна да го залива внимателно с разтвор на йод.

— Еди, пригответи един галон разтвор на йод. Налей водата в кана и хвърли в нея малко калиев йодид, а после добави и щипка йод и разбъркай. Химикалите ще намериш там.

Той посочи шкафа и отново се наведе над тялото на доктора.

— Докторе, зле ли е? Как ще го измъкнем от това нещо?

— Ние вече нищо не можем да направим. То вече е в него. Трябва някак да го убием. Може да се наложи да режем тялото на части и да убиваме късче по късче с помощта на йода. Тогава ...

Той се обърна към полицая:

— Какво?

— Комисарят Соренсен е зад вратата. Да го пусна ли?

— Да, да. Разбира се.

Соренсен беше комисар от градското управление по здравеопазване.

Това беше строен, безукорно облечен и сресан човек. Той огледа лабораторията, а после въпросително погледна Марк.

— Ще бъде доста трудно да ви обясня — въздъхна Марк, — затова повярвайте на това, комисарю, което ще ви кажа, а аз ще се опитам да ви разкажа всичко подред.

— Готов съм да повярвам във всичко — каза Соренсен. — Слушахте ли радио? Включете.

Марк кимна на Еди, която се отправи към радиоапарата.

— Донеси голяма ножица — каза Марк на лаборанта. — Господин Соренсен, този човек — и Марк показва лежащото на пода тяло — току-що бе убит от някакъв вид организъм, който вероятно обитава нашата канализационна система. Всеки път, щом това вещество почувства глад или друга някаква потребност, то излиза от канализационните тръби, напада хората и отново изчезва в канализацията. Ние успяхме да отделим късче от това вещество и изяснихме някои подробности в поведението му. То загива бързо от разтвор на йод, но за това е нужно да е в контакт с йода, а йодът унищожаваша само тази част от него, с която има допир. Сега трябва да се опитаме да го унищожим. Моля ви, сега се отдръпнете. Хари, готов ли си?

Хари кимна утвърдително и двамата се хванаха на работа. Марк си сложи гумени ръкавици и свали пропитата с йодов разтвор дреха от тялото, а под нея се появи тъканта на клона. Хари отрязваше парчета с ножа, а Марк ги заливаше с разтвор на йод. Соренсен гледа една минута какво правят, после му прилоша.

След няколко минути гумената ръкавица на Марк за първи път докосна тънката като косъм нишка на клона. Клонът не реагира на допира, сякаш ръкавицата беше стоманена пръчка. Марк се усмихна криво и продължи да унищожават клона, лежащ на пода.

9 часа и 55 минути

Ирен Апел тропна с красивото си краче, като нетърпеливо поглеждаше ту ръчния си часовник, ту стенния. До началото на предаването оставаха пет минути. Както винаги, усещаше невероятно възбуждане преди започването на радиопредаването. Някой ѝ връчи лист хартия и тя бързо прегледа малкото, състоящо се от десет реда съобщение, с което се бе запознала и предварително. Ирен внезапно хвърли листчето и потръпна, като се изтръгна от нежните пръсти на фризьорката.

— Мис Апел — примоли се тя, — моля ви!

— Престани! — отрязва Ирен Апел. — Баз! — извика тя през рамо, като отново впи поглед в текста. — Баз Кингсли!

Той се появи пред нея, едър човек с квадратно лице, обрамчено в брада.

— Какви са тези приказки? — попита го тя. — Как се нарича това? Остроумен ли искаш да изглеждаш?

— Ирен, успокой се — каза той. — Всичко е правилно. Ще предаваме това на всеки половин час.

Тя се втренчи в него с омраза, защото почувства същото, което изпита и в онази страшна сутрин, когато четеше запис от впечатленията на очевидци за взрива на атомната бомба.

— Тридесет и пет души? — си каза тя, без да се обръща към него. — Къде са изчезнали?

— В канализационната тръба — отговори Баз.

Никой не се усмихна.

След минута най-очарователната в страната говорителка четеше пред микрофона:

„Нашето днешно местно съобщение: дами и господа! Тридесет и пет души — мъже, жени и деца — са изчезнали от лицето на земята, без да оставят след себе си никакви следи, по които да се съди как и къде са изчезнали. По думите на очевидци, те са чували викове, но когато са успявали да дотичат на помощ, не им е оставало нищо друго, освен да стоят и да гледат това, което може да се нарече най-чудовищното от всички произшествия през цялата история на човечеството.“

Многоуважаемият Джон Майкъл Слатери барабанеше с дебели зачервени пръсти по полираната повърхност на бюрото си. Малките очи на кмета се местеха по лицата на седящите пред него хора.

Говореше доктор Соренсен, комисар по въпросите на здравеопазването:

— ...това е истината, Джон. Ние просто не знаем какво е това. Нямам представа, какво още би могъл да им кажеш.

Джон Слатери удари с юмрук по бюрото.

— И аз трябва да изглеждам като истински идиот? Пък и само това ще могат да си помислят за мен! Аз ще се разправя с този престъпник за това, че избяга и ме остави сам да се оправям с тази каша!

Последната забележка се отнасяше за санитарния инспектор, който в това време пиеше кафе с лед на покрива на солариума в квартирата на някоя си Патриция Бауер, живееща на осемнадесетия етаж на най-новия и скъп жилищен дом, построен на брега на езеро.

Проклятията и обидите продължиха още малко по адрес на Тимоти О'Хърлихи. След това многоуважаемият Джон Майкъл Слатери освободи двамата си помощници. Известно време той се разхождаше из кабинета, като се опитваше да се съсредоточи. До момента, в който в приемната се събраха очакващите го журналисти, той съчини за тях подходяща версия.

— Дами и господа — започна той проникновено, — аз наредих да се свика комисия за разследване на причините, създали тази заплаха за нашия град. Заедно с това изисках от своите сътрудници да подготвят резервна система за радионовини, като използват резервните средства за връзка на гражданската отбрана. Лично аз ще бъда в щаба

на гражданската отбрана в зданието на архива и щом получим някакво съобщение, веднага ще информираме населението по радиото.

До този момент още нямаме конкретно мнение за природата на даденото явление. Ние ви умоляваме да се въздържате от разпространяване на слухове, които, поради особения си характер, биха причинили още по-голямо зло, отколкото това загадъчно явление.

Кметът направи пауза и отпи вода от чашата пред него. Изявлението му прозвуча по-слабо, отколкото разчиташе. По-голямата част от репортерите, сред които беше и Ирен Апел, останаха безстрастни, скептичните усмивки можеха да се забележат само при някои от тях. Журналистите знаеха, че кметът нищо не знае за ставащото в града, че неговият план за информиране на населението е просто един грандиозен спектакъл.

— Кмет Слатери, да не искате да кажете, че предаванията по радиото ще се водят само на принципа на извънредни съобщения?

— Не — каза кметът. — Съвсем не. В момента не намирам за нужно да се закрие дори и една от действащите радиочестоти. Обаче, при нужда, ще се намесим и ще прекъснем работата на която и да е радиостанция...

10 часа и 15 минути

Клонът се разпростираше под кварталите на града, запълвайки всички канализационни магистрали и колекторни кутии. Обемът на масата на клона бе огромен, а в същото време достигащите до него хранителни вещества бяха сравнително малко, затова той едва успяваше да изхрани саморазрастващите се разклонения. При развитието си клонът бе преминал стадия, когато можеше да се ограничава по отношение на хранителните вещества, и сега не беше в състояние да се задоволи с малко.

И ето че настъпи моментът, когато вътрешната структура на тъканите му се преустрои в съответствие с новите условия. В тъканите му се образува друг по състав мехур с ензими, който скоро проникна във всички клетки от тъканта на клона. Известно време клонът остана почти неподвижен, леко изпъкнал над отворите на десет хиляди мивки. След това, в един миг, тази изпъкнала повърхност се взриви и изхвърли нагоре израстъци, които се прилепиха към таваните на

помещенията. Щом се прилепи към всички повърхности, до които се докоснаха израстъците, клонът моментално пусна в действие своите ензими.

Като начало, израстъците на клона изпуснаха тънки нишки тъкан, които се захващаха за най-малките грапавинки по повърхността на дървените предмети. Клонът извличаше и най-минималните количества белтъчни вещества от дървесните клетки и така правеше дървото по-поресто. През порите клонът вкарваше нишките си още по-надълбоко в дървесната тъкан, превръщайки целулозата в нишесте. После той започна да превръща нишестето в захар и да го поглъща мигновено. Дебелите израстъци от тъкани на клона, изхвърлени първоначално от отворите на мивките, образуваха истинска възглавница. Някои от тези нишки се залепиха към измазаните стени, към бетонните прегради, към камъните или тухлите. И всеки път нишките намираха в повърхността дори и най-малките пукнатини или грапавини. С помощта на киселини, съдържащи се в ензимния мехур, а също и на ензими, клонът разлагаше калциевия карбонат, превръщайки го в разтворима сол на органично съединение на калция. В съчетание със захарите, тази сол позволяваше на клона да се развива и расте.

След няколко минути дървените подове изгубиха своята здравина и там, където не бяха достатъчно дебели, рухнаха. Измазаните стени започнаха да се пробиват и дори бетонните прегради започнаха да изтъняват. Тухлените стени с незначително съдържание на калциев карбонат почти не пострадаха от нападението на клона, но той успешно поглъщаше цимента и бетона, които свързваха тухлите, стените загубваха здравината си и се разрушаваха.

Еволюцията в развитието на клона оказа по-силно пагубно въздействие върху хората, отколкото върху постройките. Новият характер на действие на клона се прояви в зданията на десетки квартали в центъра на града, разположени около колекторния приемник на канализационната система, в мястото, където се появи за първи път. Клонът беше навсякъде: в магазините, в жилищните домове, в холове и антрета, в паркове и дворове.

Най-голямо опустошение причини клонът в един от най-големите магазини в града, универсалния магазин Стенуей.

В този ден в магазина се провеждаше ежегодната разпродажба на стоки. Вратите на магазина се отвориха в 9 часа и 30 минути сутринта.

И дори слухът за появата на клона не бе в състояние да намали наплива на купувачи, основно жени, които бързаха да се възползват от случая да икономисат малко от семейния бюджет. Оживената търговия кипеше по всичките десет етажа. Търговските зали представляваха истинско стълпотворение. Хората се тълпяха пред щандовете, избирайки покупките си.

Изтекоха няколко минути след като клонът, сякаш изхвърлен от взрив, излетя от отворите на тръбите, преди хората да забележат грозящата ги опасност и да забравят за покупките.

Клонът се появи във всички помещения на магазина. Той поглъщаше всичко наред: кожени изделия, найлон и хора. Четири минути след появата му в магазина започна паника, но вече беше много късно. Огромни слоеве от клона покриваха стълбища и стени, щандове, подове и тавани. Клонът проникна в моторното отделение на ескалаторното отделение и се нахвърли върху кабелната изолация, в резултат на което стана късо съединение и ескалаторите спряха. Късо съединение в другите помещения на сградата задейства прекъсвачите и те изключиха захранването. Асансьорите спряха, светлината угасна. В полутъмните помещения на магазина хората се бореха с клона всеки по своему. Повечето бяха обхванати от паника.

Водата от десетия етаж потече по стълбищата към шахтите на асансьорите. Скоро това вече не бяха ручейчета, а ручей. От деветия етаж те ставаха по-мощни, на осмия още по-мощни... Водата, отделена на един етаж, се сливаше с водата, отделена от клона на друг, защото той бе нападнал цялото здание и всички етажи едновременно. На втория етаж водата вече течеше като водопад по стълбите и ескалаторите.

Клонът напълно почисти помещенията на универмага и лежеше като тънък слой навсякъде. Когато изчерпа всички източници на белтъчни вещества, той изпусна свършено тънички нишки, които започнаха да проникват в тухлената зидария и сградата на универмага започна да се разрушава, да пропада. Това стана в 10 часа и 59 минути сутринта.

Клонът започна да изтича надолу заедно с водата, покривайки стъпалата към станцията на метрото, разположена под универмага. Скоро превзе и последната стълбищна площадка, раздели се на два ръкава и потече по платформата. По това време в метрото имаше

няколко пътници, изплашени от странната врява над главите им, които нерешително чакаха следващия влак, за да се отдалечат от тази подозрителна станция. Влакът пристигна, пътниците забързаха към вагоните, но спряха при вида на зеленикавото вещество, покриващо платформата. Хората замряха нерешително. Няколко души внимателно се доближиха до клона, по-любопитните ги последваха, за да разберат какво ще последва. Всички се стълпиха пред клона.

— Какво е това?

— Може би ремонтират платформите?

— Ама че отвратително зрелище!

И настъпи мигът, когато един от пътниците направи крачка напред и докосна с върха на обувката си пулсиращата маса. След това последва неизбежната в случая борба, опитите да се помогне на жертвата на клона, които довеждаха в крайна сметка до нарастване на потоците от вода. Тези, които още не бяха в контакт с клона, скочиха на релсите и се опитаха да се спасят през резервния изход на другия перон. Те изскочиха на повърхността, върху която също цареше паника. Успяха да разкажат на полицаия за появата на заплаха в метрото, а той доложи в полицейското управление.

В метрото клонът се справи с всичко по платформата, което можа да усвои. Току-що бе довършил последните жертви, когато пристигна нов влак. Спирачките изскърцаха, вратите се отвориха и пътниците се изсипаха върху платформата, покрита от тънък слой тъкани на клона. Започна истинско стълпотворение. Минута след пристигането на влака машинистът се опита да затвори вратите и да отведе влака от станцията. Но вратите не можеха да се затворят, те бяха блокирани от клона. Машинистът натисна копчето за тревога и по тунела се разнесе разкъсващият тъпанчетата на ушите писък на сирената. Аварийната защита се включи и по цялата линия на метрото, във всичките тунели влаковете спряха. Хиляди пътници във влаковете се питаха с недоумение какво става.

Точно 11 часа

Момчетата раздавачи вече тичаха с вечерните вестници, когато Ирен Апел излезе от сградата на кметството. Тя си взе вестник, бегло прегледа заглавията и не намери в тях нищо ново. Дори това, което

сама знаеше, беше икономисано. Веществото от тръбите под града наричаха вече ту змей, ту змиеподобно вещество.

Тя чу как някой настойчиво ѝ свири с клаксона на автомобила си. Надвесен от прозореца на колата си, Майк Морис от редакция „Новини“ ѝ викаше:

— Ей, нещо става в китайския район. Искаш ли да отидем да видим?

Морис не успя да довърши фразата, когато Ирен вече затвори вратата на колата му. Радиоприемникът в автомобила беше настроен на полицейска вълна, репродукторът, задавяйки се, предаваше непрекъснато. На завоя Майк докосна, без да иска, копчето за настройване на радиото и Ирен се зае да намери предишната станция.

Те завиха по Кларк стрийт и се отправиха на юг. Радиоприемникът продължи да пука мълчаливо. Двата забелязаха значителната промяна в движението на потока от коли, без да осъзнават кога бе настъпила. Автомобилният поток се движеше от юг на север, на кръстовищата стояха полицаи, които се мъчеха да осигурят непрекъснато движение на автомобилния транспорт.

— Значи е имало сигнал за тревога — каза Майк.

Спряха ги на ъгъла на Кларк стрийт и 21-ва западна. Полицаят им каза, че целият район по-нататък е затворен за лични автомобили. Те заобиколиха четири квартала, преди да им разрешат отново да се отправят към южната част на града. Цялото движение беше насрещно. На една пресечка отново ги накараха да заобиколят. Майк остави колата си на паркинга пред полицейския участък насред квартала.

— Едва ли ще ни разрешат да се приближим повече — каза той на Ирен. — Искаш ли да ме почакаш тук?

Ирен решително отвори вратата.

Те тръгнаха един до друг, като се мъчеха да не се блъскат в насрещната тълпа. Хората идваха срещу тях, едни ридаеха, други се движеха като в транс. Ирен поглеждаше от време на време небето. По него се носеха облаци, но дъжд все още нямаше, а по улиците течеше вода. В тези ручей плуваха останки от дрехи, които запушваха шахтите, създавайки водовъртежи, като принуждаваха водата да се разлива по улицата и тя вече беше стигнала ръба на тротоара. Макар да беше топъл ден, Ирен почувства, че я втриса.

Успяха да стигнат до тротоара срещу универмага. Там пътят им преградиха колите на противопожарната охрана, на полицията и на „Бърза помощ“.

— Ще се промъкна там — каза мрачно Майк на Ирен, — а ти по-добре остани тук.

Ирен кимна с разбиране и влезе в магазина за разхладителни напитки. Тя извади бележника си.

— Какво става тук? — попита тя собственика на магазина.

— Господи — откликна той, — всички се побъркаха! Полицията ми каза, че са затворили цялата канализационна мрежа. Трябва да стоим настрана от всякаква вода. И да изчезваш, щом видиш, че от нея се появява нещо.

Ирен излезе от магазина и влезе в друг. Оттам премина през още един и още един, и така нататък. От един полицай научи толкова, колкото не успя да научи от всичките собственици на магазини.

— Трябва да признаем, госпожице, че нищо не знаем. Едни казват, че това са някакви змейове, други, че хората се превръщат във вода, която тече по улиците... а някои твърдят, че някакво вещество ги разтваря.

Ирен Апел приближи жилищен дом, обитателите на който бързаха да го напуснат. В преддверието имаше локва вода, електричеството беше изключено.

Тя дръпна за ръката една жена с две деца.

— Къде отивате?

— Не знам. Пълно е с вода. Мъжът ми се опита да изстърже това... А кучето започна да го хапе... Сега навсякъде има само вода.

Ирен пропусна жената, приближи се до сградата и бутна вратата, като държеше готови бележника и писалката си.

Вътре в сградата зеленикавата маса пълзеше по стените и щорите, стичаше се по килимите, катереше се по мебелите, като оставяше след себе си някакъв боклук от разпаднати предмети, останки от различни материали, късчета метал. Зеленикавото вещество, мълчаливо и чудовищно-страшно при движението си, почти доближи краката на Ирен, преди тя да намери сили да отскочи. Отскачайки, тя изтърва бележника. Той бе мълниеносно погълнат от клона. Ирен се обърна и презглава се втурна навън от сградата.

На вратата тя се спря и се огледа. Подът на хола беше покрит с тази маса. Асансьорът спря и от него изскочиха 15 души, натоварени с покъщнина, които бързаха да напуснат дома. Ирен изпищя, когато трима от тях настъпиха зеленикавото вещество и започнаха да потъват в него, сякаш пропадаха в пода, а около тях започна да се разлива вода. Викът ѝ се сля с техните вопли. Останалите пътници от асансьора заобиколиха килима, образуван от тъканта на клона и изчезнаха на улицата невредими. Някой сграбчи Ирен за ръката и я повлече след себе си, а тя послушно вървеше, като не преставаше да плаче.

Пит Лоренц започна да си пее тихичко, когато огромните колела на шасито на неговия ДС-8 докоснаха пистата за кацане. Те се допряха до пистата съвсем леко, без тласък, а той продължи да си тананика, докато очите му забелязваха всичко, а ръцете извършваха необходимото.

Пит Лоренц беше щастлив. След четиринадесет години бездетен брак Лоренц очакваше дете. И всеки път, като се сетеше за това, простоватото му лице се озаряваше от широка усмивка, а черните му очи засияваха.

Той излезе от самолета и с бързи крачки се отправи към телефонната кабина, за да провери дали няма съобщение, което да го очаква вече около четири часа. Той успя да позвъни в Детройт, но домашният му телефон даваше заето и Пит Лоренц трябваше да почака. С радостен глас назова телефонния си номер.

— Ало, скъпа: — закрепця в слушалката Пит. — Какво ново при теб?

— Засега нищо, Пит. Не се тревожи, казвах ти още вчера — чу той веселия глас на Мария.

— Добре. Ще си бъда вкъщи... — той погледна часовника си и видя, че е около 11,05 часа — след три часа. Ще ме чакаш ли? Чуваш ли ме?

Той се усмихна, като чу смеха ѝ и остави слушалката. Тълпата от пътници се увеличи и той едва сега забеляза странния им вид. Нямаха вид на хора, тръгнаха да пътешестват, защото имаха вид на... Пит се хвана за вратата на телефонната кабина и дори тръсна глава, за да се

освободи от внезапно възникналата мисъл за тази прилика. Тази тълпа му напомняше тълпа от... бежанци.

Пит се отправи към самолета си. Срещна втория пилот. Той изглеждаше много загрижен.

— Даден ни е нов план за полет — с недоумение каза той. — Предстоят ни совалкови полети между това летище и Милуоки.

Питър спря внезапно и отзад го блъснаха. Видението, представляващо поток от бежанци, отново се върна, но този път много по-отчетливо, отколкото по-рано.

— Защо е всичко това? — попита, без да дава вид, че е разтревожен.

— Господ да ме убие, ако знам.

Самолетът ДС-8 бе пълнен до краен предел и се издигна във въздуха, преди Пит да разбере, че под градските улици в канализационната система се е случило нещо. Той направи кръг, преди да поеме курс на север. От въздуха не се забелязваше причината, заставила хората да напуснат града. Пит сви рамене. Може да се предположи, че не е причинено от бомбардировка, както и че градът не е бил подложен на нападение и не е станал жертва на военни действия. Във всички случаи в един през нощта трябва да го сменят, ще се възползва от удобния случай и ще отпътува за Толедо, вкъщи, към новия член на семейство Лоренц, чиято поява на бял свят беше предстояща.

В помещението за животни, разположено в североизточния ъгъл на кланицата, където се пресичат улиците Пършинг и Халтед, в средата на бетонния под имаше голяма дупка за оттичане. От тази дупка се появи израстък на клона. Той се изхвърли до покрива, покрит с гъст слой мазни сажди и засъхнали животински отпадъци. Клонът моментално започна да се разпростира и когато покри целия таван, от него се отдели нов израстък, който се спусна на пода на кошарата на две крачки до един от биковете. Животното равнодушно погледна извиващата се лента и се обърна на другата страна.

Клонът започна придвижването си по пода, където бе пълно с много подходящи за него хранителни вещества. Той се стичаше по пода дотогава, докато не докосна задното ляво копито на животното.

Бикът не почувства нищо и спокойно стоеше, докато клонът не унищожи по-голямата част от задния му крак и тежкото тяло на бика започна да пропада. Когато животното все пак се опита да направи крачка, тялото му се строполи на лявата си страна. Животното отчаяно се опитваше да възстанови равновесието си, но безуспешно. След минута от животното остана само предната четвъртина от тялото му и тя бавно потъваше в разливащата се локва вода. Клонът започна бързо да се разпространява наоколо.

Той се добра до копитата на другите, стоящи наблизко животни, и нападна едновременно четири бика. След миг, прилепен за краката им, той ги принуди да паднат на пода. Отчаяният им рев разтревожи животните в кошарата.

В кланицата имаше и други отточни отвори. Клонът се появи и от тях. Безпокойството сред животните нарастваше. Овцете блееха и се опитваха да прескочат оградата. Те се катереха една върху друга по гърбовете си, за да се измъкнат навън.

Оказа се, че овцете бяха единствените животни, които усещаха нещо, когато ги нападаше клонът: Прилепен към гъстата им вълна, той не успяваше да достигне веднага до кожата и месото. Обезумели от страх, овцете се изтръгваха от мрежата нишки на клона веднага щом той се прилепваше към вълната им. Като оставяха на клона парчета вълна, овцете се изтръгваха и за известно време се спасяваха.

Дотичаха служителите от кланицата, за да разберат какво става, но не можеше да се разбере каква е причината за паническият страх на животните. Те се опитаха да ги успокоят и за изясняване на причината не остана време.

Тайни Андерсън, седнал на оградата на кошарата, се опитваше викайки да успокои тичащите около него животни.

— Какво им се е привидяло? — извика той на Франк Крюсон.

Андерсън скочи в прохода между яслите и затича покрай оградата, като се опитваше да задържи животните и да не им позволи да избягат през един образуван се отвор в другия край на помещението. Като сви зад ъгъла, той се подхлъзна и падна в мръсна локва, покрита със слой вода.

— Това пък какво е? — измърмори той, бършейки мръсотията от ръката си. Той дотича до разрушеното, покатери се на оградата и започна да отпъжда от нея животните.

Близо до себе си видя странен на вид слой. Като се вгледа, Андерсън разбра, че сляат се движи. Някакви израстъци се отделяха от него и се насочваха към краката на животните. Един такъв докосна крака на бика и Андерсън видя как под копитото се образува локва. След това израстъкът започна да се придвижва нагоре по крака и едва сега Андерсън забеляза, че това нещо има зеленикав оттенък.

Андерсън се огледа за някой от колегите си и когато отново погледна бика, той вече се бяхтеше, като се опитваше да се освободи от полепналата по него маса. Андерсън слезе от вътрешната страна на оградата, за да види от близо какво става. По това време бикът вече нямаше крак и Андерсън можа да разбере какво всъщност става. Той се досети, че появата на тази маса е предизвикала паниката на животните.

Андерсън се качи на най-високото място на оградата, за да може от там да види някой от служителите. В оградата, върху която бе застанал, се блъснаха едновременно два бика и това бе достатъчно Андерсън да изгуби равновесие и да полети право в желеобразната маса на клона. Андерсън се опита да се освободи, но клонът моментално се впи в кожените му ботуши и достигна стъпалото. Андерсън допълзя до стената на кошарата и започна високо да вика за помощ. При този рев на животните и тропота на хилядите копита никой не можеше да го чуе. Обаче Крюсон забеляза как Андерсън падна от оградата. Той почака малко с надеждата приятелят му да излезе сам от кошарата. Но тъй като Андерсън не се показваше, Крюсон му се притече на помощ. Той намери Андерсън, пълзящ покрай стената.

— Какво става с теб? — попита го Крюсон.

Андерсън посочи към краката си. Крюсон погледна и долната му челюст увисна.

— Кажи на нашите да не докосват това нещо. Виждаш ли го? Кажи им за това.

— Ще те измъкна оттук — каза Крюсон ставайки.

Андерсън промуши ръката си през оградата и го спря.

— Няма да можеш да направиш това, Франк. Даже биковете не могат да се отскубнат от това нещо. Постой малко при мен, а? Сигурно няма да трае дълго. Просто постой няколко минути, след това ще отидеш и ще кажеш на всички за това. Кажи им да не докосват това...

Крюсон скочи на крака и отстъпвайки назад, наблюдаваше трагичния край на Андерсън. След това стремглаво се понесе към кантората. По пътя се спираше да разкаже на срещнатите това, което е видял, но неговото съобщение вече не беше новина.

Територията на кланицата се беше превърнала в същински ад. Клонът беше навсякъде, изяждаше животните, качваше се по оградите, разстиляше се по земята, проникваше в зданията. Към кланицата започнаха да пристигат полицейски коли, но вече нищо не можеха да направят.

11 часа и 59 минути

Червеното око на телевизионната камера неотлъчно следеше Баз Кингсли, когато той четеше дългия списък на местата, където е бил открит клонът и където е извършил нападение през последния половин час. Зад Кингсли висеше карта, на която се извиваше гъсто зацрихована линия, очертаваща непрекъснато разширяващия се район на бедствие.

— Сега преминаваме към предавания от нашите телевизионни екипи от различни места в града. Първи даваме думата на Ралф Бондо. Имаш думата Ралф. Какво става на Юниън Стейшън?

— Тук е масова евакуация, Баз...

Образът на екрана беше замъглен, но гласът на Бондо се чуваше ясно. Населението напуска града със стотици. Тези, които нямат възможност да се преместят от районите, обхванати от опустошението, при приятели и познати в пределите на града, се отправят към предградията, където ги настаняват в зданията на училища, в пожарни станции, в казарми и в зданията на управлението на гражданската отбрана. Хората не вземат нищо със себе си, освен това, което могат да носят в ръце.

— Сега е ред на Питър Уошли от централната станция Илинойс.

— Все същото е, Баз. Хората се стараят да се измъкнат от града възможно най-бързо и скачат във влаковете с надеждата да се скрият от заплахата. Много губят близките си. Жените отпътуват с децата, без да знаят какво е станало с мъжете им или с големите им деца, които са на училище и не са се върнали до тяхното отпътуване.

Внезапно гласът му се прекъсна, но пак се появи. Питър Уошли заговори уверено и твърдо:

— Зеленото вещество се появи на централната станция Илинойс!

Чу се нарастващ шум, раздадоха се панически крясъци и вопли. След това отново се чу гласът на Питър:

— ...оттук няма изход... бледозеленото вещество се разпълзва така, като че ли някой е разлял стопен парафин, то покрива целия перон, поглъща всичко на пътя си, хората изчезват в него. Те изчезват, превръщат се във вода. Аз се намирам в остъкления кабинет на началника на станцията, откъдето се вижда цялото стълпотворение на пероните. В кабинета са се струпали толкова много хора, че не можем да мръднем, но тук поне за известно време сме в безопасност... О-о-о, лента от това вещество се вмъкна под вратата на кабинета... Тя се увеличава...

Гласът на Питър потъна в ужасяващи писъци, а когато и те затихнаха, от говорителите не се чуваше никакъв звук. В слушалките, поставени на главата му, Баз чу прегракналия глас на директора на радиостанцията:

— Сега включваме временния кабинет на кмета на града, от който той ръководи операциите, свързани с извънредното положение в града.

Достопочтеният Джон Майкъл Слатери се покашля.

— Госпожи и господа, имам няколко важни съобщения за вас. Върху нас се стовари ужасяващо бедствие. Но ние ще се справим с него, госпожи и господа. Вие от своя страна трябва да проявите издръжливост и спокойствие. И да не се поддавате на паника. Всички очакваме сведения от лабораторията на градската болница за природата на веществото, което нападна града. Засега, в очакване на нови съобщения можем да ви кажем, че веществото има вид на извиващи се ленти, които могат да проникват в зданията и жилищните постройки през системата от канализационни тръби. Няма никакво съмнение, че тези ленти са изключително опасни. Затова, госпожи и господа, стойте по-далеч от незатворени мивки и тръби.

Управлението по транспортни превози завърши със съставянето на плана за евакуацията на града. Веднага след моето заявление мистър Ежен Грисолд, началник на транспортното управление, подробно ще разкаже за реда на евакуацията и маршрутите на

движение. Нашата молба към вас е: изпълнявайте неговите указания, за да се избегнат транспортни задръствания. Полицията вече затваря навлизането в указаните райони и, повтарям, нито един човек няма право да влиза в този район, с изключение на колите със специално предназначение.

Кметът отпи голяма глътка вода, погледна листата пред себе си на масата.

— Сега ще ви прочета списък на центровете, приготвени за тези, които са принудени да изоставят жилищата си. Моля внимателно да изслушате списъка и да си изберете този, който е най-близо до вашия дом. Веднага се отправяйте натам и чакайте, докато ви изведат от града. В никакъв случай не се отправяйте към гарите, автогарите или летищата. От посочените центрове организирано ще ви превозят до едно от тези места или ще получите убежище в самия град.

Всички държавни служители трябва незабавно да се явят по местата си на работа. Всички служещи в полицията или в пожарната охрана трябва да се явят в своите участъци и да чакат по-нататъшни указания.

Първата ни крачка ще е да изгоним това вещество от канализационната система, да го заставим да се насочи към езерото и там да го подложим на напръскване и да го убием. Санитарното управление е получило разпореждане да направи почистване на канализационната система в затворените райони на града чрез промиване на тръбите и се надяваме, че ще можем да очистим града от това чудовище. Но засега не се приближавайте до сифоните на мивките. Спасявайте се с бягство, ако видите зеленикавото вещество. Не се опитвайте да се борите с него.

В градската болница Марк изключи говорителя и се обърна към събралите се в лабораторията.

— Ама че работа — каза той с горчивина. — Ето ви го и нашия кмет. Змиеподобно същество!

— Някой от нас трябва да се отправи с доклад и да го достави лично — каза Соренсен.

— Не само с доклад — възрази Марк. — Той трябва да успее да отмени решението за промиване на канализационната система. Ще

може ли да изпълни такава задача? Ще успеем ли да постигнем това?

— Само господ може да отговори на тези въпроси — каза Соренсен. — Тимоти О'Хърлихи би могъл да го свърши, но казват, че го нямало в града. Уверен съм, че той щеше да заповяда да се затвори канализацията и да се изолира целият поразен район... Но него го няма в града. — Соренсен сви рамене.

Помощникът на началника на санитарното управление погледна пълзящите контури на знаменцата на стенната карта и ги сравни с картата, показана по телевизията. На лицето му се появи сянка на безпокойство; жена му работеше в хотел „Конрад Хилтън“, намиращ се само на два квартала от района, обявен за затворен. Той вдигна телефонната слушалка и чука по вилката, докато не се обади телефонистката.

— Свържете ме с хотел „Конрад Хилтън“ — каза той и в гласа му се чува жални нотки, усилен от мембраната.

— Не мога да се свържа с тях, сър.

— Моля ви, опитайте.

Известно време той обикаля из стаята, след това взе решение. Не беше негова работа да отваря писма на името на мистър О'Хърлихи, получени от кмета. Никой не му е поръчвал да отваря или затваря канализационната система, може би даже да пусне това вещество на свобода в езерото. Ако остави писмото, мистър О'Хърлихи ще го намери... Помощникът на началника на санитарното управление започна да пише заповед-разпореждане за отваряне на всички колекторни камери, но веднага скъса започнатото писмо. Не, никакви писмени заповеди. Вместо това, по вътрешния телефон той даде указание на секретарката за устно разпореждане. Тя трябваше да се разплаща след това. После той тръгна, за да вземе жена си и да си отиде вкъщи, далеч от всичко това.

В лабораторията на градската болница говорителят отново беше включен на пълна мощност.

Марк трескаво печаташе. След минута той издърпа листа от машината.

— Това е — каза той. — Тук е всичко, което успяхме да установим. Пет екземпляра.

Един екземпляр той сгъна и сложи в джоба на ризата си. Един даде на Еди, един на Хенри Шварц и един на Соренсен. Последният екземпляр той постави в отворения сейф и го заключи.

— Е, Еди, оставаш тук в отбрана, докато не евакуират болницата. Остави радиото включено и незабавно изчезвай, когато тук пристигнат войниците или тези, които изпратят. Ясно ли е?

Еди кимна. За минута те застинаха един срещу друг, а след това тя се хвърли на шията му и го прегърна.

— Марк, бъди внимателен. В някои места то вече е покрило всички улици. Връщай се по-бързо.

След комисаря на градското управление на здравеопазването, Соренсен и Хари Шварц, Марк излезе от болницата. Така започна техният поход към зданието на Архивното управление със служебната кола на Соренсен.

Кварталът, където се намиреше болницата, беше опустял. Тук нямаше нито една кола, но с придвижването им на север веднага попаднаха в пътно задръстване. Марк излезе от колата и се качи на покрива ѝ, за да разбере какво става. Напред, доколкото можеше да се види, всичко беше задръстено с коли. На някои от тях също стояха хора.

— Сигурно е там, напред — каза Хари.

— Не мога да видя нищо — отговори му Марк. — Но не можем да стоим тук и да чакаме. Да продължим пеша.

След два квартала видяха причината за възникналото задръстване. На кръстовището бе станала сериозна авария между три леки коли и товарен автомобил. Като продължиха още малко, те видяха изоставена кола, на която ключът беше на мястото си. С нея те веднага потеглиха на север. Сега излязоха от района, където беше регистрирана първата поява на клона. Колкото повече се отдалечаваха от това място, толкова по-малко следи от паника се виждаха.

Пред входа на зданието на Архивното управление полицията задържаеше натиска на репортерите. Марк подкара колата зад зданието, опитвайки се да намери друг вход.

— Да завием зад ъгъла — предложи Соренсен. — Ще преминем заедно.

Марк спря колата, извади ключа и излезе. Почти веднага Соренсен беше разпознат и ги обкръжи тълпа.

— Хей, Соренсен, какво ново?

— Намерихте ли чудовището?

Те се промъкнаха през тълпата репортери, следвайки плътно Соренсен. До самата врата ги съпроводи полицаи, които влязоха заедно с тях в зданието. Един от полицаите се насочи към телефона, но Соренсен мина покрай него и се насочи към асансьора. Марк и Хенри го следваха неотстъпно. Хари натисна копчето, затварящо вратата.

— Двадесетият етаж — каза Соренсен, — там се намира кабината за радиопредавания на управлението на гражданската отбрана.

Той извади пистолет от джоба си и започна да го разглежда.

— Държа го в колата — поясни Соренсен. — Не ми се искаше да го оставям там, когато изоставихме колата.

Той предаде пистолета на Марк.

— Може да ви потрябва — каза той.

Марк скри пистолета в джоба на панталона си. На двадесетия етаж ги спря охраната на вътрешните сили за сигурност.

— Много съжаляваме, господин комисар. Кметът говори по радиото и сега не може да ви приеме.

Хари извади огромен месарски нож. Марк извади от джоба си пистолета на Соренсен.

Пазачите заотстъпваха, непроизволно насочващи се към затворената врата. Соренсен я отвори. Зад нея имаше друга, на която имаше светещ надпис „Върви предаване“. Още двама пазачи ги съгледаха, ставайки от местата си, но веднага седнаха, като видяха пистолета в ръката на Марк.

Кметът Слатери през това време говореше в микрофона: „... както вече казахме, положението е такова, че скоро ще можем да контролираме хода на събитията. Не изпадайте в паника...“

Той се запъна, когато в полезрението му попадна Марк. Кметът му направи раздразнен жест с ръка. Отнякъде изскочи радиотехникът.

— По дяволите, момчета, какво правите тук? Предаването върви в ефир.

Едва сега той позна Соренсен и му махна за приветствие.

— А вие, дявол да го вземе, къде се губихте цяла сутрин?

— Дайте го в ефир — каза Марк на радиотехника. — Това е комисарят Соренсен, началник на санитарната служба.

Радиотехникът се намръщи, погледна кмета, но той кимна с глава в знак на съгласие.

— Джон — каза Соренсен на кмета. — Принудени сме да пристъпим към пълна евакуация на града в най-кратък срок и с всички възможни начини. И ще бъдем принудени да затворим канализационната система, носеща отточните води от града, а също и дъждовните отвори, където това е възможно.

— Ще залеее града, идиот — изхриптя кметът. — И чия глава ще падне след това?

— Не ме интересува въобще тази част, където е тази гадост, и ако зависи от мен, нека тя да си остане под водата — отговори Соренсен.

Радиотехникът вдигна ръка, гледайки големия часовник на пулта. Когато той спусна ръка, Соренсен се приближи до микрофона.

— Госпожи и господа, предаваме извънредно съобщение. Слушайте го внимателно. Под улиците на нашия град се намира единен жив организъм, който вече е завзел тридесет квартала и продължава да се разпространява със скорост една десета част от квартал на всеки пет минути. Разпространението става във всички направления...

Марк се облегна на вратата. Внезапно почувства страшна умора. Но своята работа те бяха свършили. Нека хората знаят какво ги заплашва. Нека побягнат от града. И може би на някои ще им провърви и ще успеят да се спасят.

13 часа и 4 минути

Облаците се спускаха все по-ниско към върховете на небостъргачите. По улиците въздухът ставаше тежък, гъст и горещ. Лицата на минувачите от време на време се обръщаха към небето с надежда да видят просвет в облаците или да почувстват първите капки на дъжда. Каквото и да е, само не тази зловеща застиналост. Но ето че бурята започна. Една мълния удари гръмоотвода на върха на небостъргача и се извива най-малко пет секунди. Във въздуха

замириса на озон. В тесните улици се разнесоха гръмотевици. Премина порив на вятъра, а след него заваля дъжд. Той се изливаше на такива гъсти струи, че видимостта по улиците се снижи до половин квартал, а небето стана толкова близко, че изглеждаше възможно да се докосне с ръка.

Ураганът се носеше като гигантско колело, стоварвайки потоци вода. Поройният дъжд удряше по дрехите, заседнали в канализационните решетки на водосточните кладенци, и решетките се задръстваха още по-здраво; скоро водата престана да тече в тях и започна да се стича по улиците и да се слива с други потоци, запълвайки низините, пешеходните подлези и избите на къщите.

На ъгъла на Осемнадесета и Кларк стрийт дъждът плющеше по гипсовите украшения на обречения жилищен дом. Клонът изхвърляше търсещите храна пипала по цялото здание. Те изяждаха по пътя си калция от бетона, голяма част от дървото, подовете на терасите. Дъждовната вода проникваше през отворите направени от клона, стичаше се през тях в другите елементи на конструкцията, разтичаше се по пода. Подовете не издържаха тежестта и увисаха, страничните стени се накланяха навън, като че ли някой надуваше зданието отвътре.

Една от стоманените подпори на тавана се измъкна от отвора си в страничната стена и със страшен шум рухна на пода на долния етаж. Вътрешните прегради се наклониха и таванът на това място провисна. Подът на долния етаж издържа тежестта само няколко секунди, а след това също рухна надолу. Лишени от вътрешна поддръжка, външните стени внезапно се огънаха навътре и с грохот рухнаха. Дванадесет етажното здание се разклащаше няколко мига, след това се сниши и започна да се руши. Грохотът от рушащото се здание не отстъпваше на гръмотевиците от бушуващото небе.

Над развалините увисна вертолет, а след това се отправи към друга къща, на четири квартала по на запад. До летеца седеше Майк Морис. Притиснал към устните си микрофона, той бързо водеше репортаж за видяното.

„...всеки момент ще се разруши църквата «Св. Павел». Върхът на южното крило се накланя и пада. Боже! Там има хора... Те се опитват да се измъкнат, но цялото здание на църквата се тресе: започва да се разпада.“

Той спря, защото гласът му потъна в страшен грохот. Когато след минута започна да говори, едва движеше езика си.

— Виждам това вещество сред развалините. То се намира под слоя вода, която покрива всичко наоколо. Хората, които са успели да напуснат църквата, стават негова жертва.

Внезапно гласът му се прекъсна, а след това той завика в микрофона:

— Боже мой, нима не може да им се помогне? Изпратете тук вертолети! Изпратете някого!

Вертолетът направи кръг и отлетя.

Пожарът започна в развалините на едно високо здание, което беше построено само преди половин година. Домът гореше въпреки пороя и към небето се вдигаше гъст стълб дим, смесен с пара. А през една улица в едно от новите здания се тълпеше групичка младежи, чакащи да утихне дъждът, за да изтичат до ъгъла на зданието, където на кръстовището бяха оставили откраднат автомобил. Ръцете им бяха заети от наградени вещи, джобовете им се издуваха и когато някой страхливо се оглеждаше, другите се стараеха да дават вид, че не забелязват.

Техен водач беше Кали Бикел. Когато грабеха една от стаите, им се наложи да се срещнат с клона. Те изскочиха от стаята, като избиха вратата и я хвърлиха върху повърхността на клона. По стълбата те се носеха презглава, докато не се озоваха на улицата. Но клонът беше в зданието и Кали хвърли злобен поглед към входа. В ръцете си държеше късовълнов транзисторен приемник; той струваше сигурно пет-шест долара, но Кали не искаше да се развали от дъжда, който продължаваше да беснее зад стъклената врата. Той видя как зеленикавата маса, преливайки се от стъпало на стъпало, се спуска по стълбата. Изглеждаше като че ли някой разстила по стълбата къса пътечка.

Кали стреля няколко пъти в тази маса и всички видяха как куршумите я разбиват на места, но тя веднага затваря отворите. Кали взе от пода хвърлен от някого вестник, сви го на пръчка, запали го и го хвърли пред спускащия се по стълбата клон. Клонът спря, цветът му

стана мръсносив, но след това той отново тръгна напред. Този път по стената и заобикаляйки горящата хартия.

Момчетата захвърлиха награбеното, изскочиха на дъжда и с всички сили се понесоха по улицата към откраднатия автомобил. Кали, бягайки, яростно ругаеше. Те почти бяха достигнали до ъгъла, когато зданието хвъркна във въздуха, като че ли го беше улучила бомба. Причината беше, че когато тичаха по апартаментите, отваряха газовите кранове и сега газта избухна. След първия последва втори взрив, вече не толкова силен. Те с възторг гледаха как от зданието излитат кълба огън и дим, а след това околността беше разтърсена от трети взрив. Взривът изхвърли горящите части на конструкцията, те паднаха върху близките здания и ги подпалиха. Момчетата стояха на ъгъла, потресени от грандиозността на това, което бяха направили.

— Сигурно целият квартал ще отиде по дяволите! — каза накрая Кали.

След това, като огласиха околността със свирене и крясъци, те се качиха на автомобила и с пълна скорост се понесоха далеч от това място.

Телефонът в града не работеше, спираше подаването на електроенергия, започнаха да изключват газта, защото рушащите се здания бяха обхванати от пожари. Пороят премина в равномерен непрекъснат поток вода от небето и по прогнозата за времето можеше да се очаква, че няма да спре до края на деня.

Вертолетите, изпратени да изяснят мащабите на разрушенията в града, се снижаваха все по-ниско и по-ниско и се връщаха в своите аеродруми. През тази сива завеса се виждаха само пламъците на пожарите, което правеше лежащият долу град да прилича на дантевия ад. Впечатлението се усилваше от червения ореол около сигналната светлина на покрива на един от небостъргачите.

Над езерото се носеше неистовият рев на шамандурите, някъде виеше сирената на локомотив. Автомобили и автобуси, почти допрени един до друг, се движеха навън от града като бавен, непрекъснат поток. На железопътните станции железничарите изнемогваха да подават пътнически вагони на мястото на товарните композиции. Две от градските гари бяха нападнати от клона и бяха излезли от строя.

Летището Мидуей още продължаваше да приема и да изпраща самолети. Приближаващата мъгла заплашваше да затвори летището и имаше вече самолети, които кръжаха над езерото, готвейки се да вземат курс към други градове.

13 часа и 10 минути

Пит Лоренц правеше кръг преди кацане. Градът под самолета беше покрит с мъгла, само на места се виждаха светещите петна на заревата. Дъждът плющеше по самолета, биеше по предното стъкло на кабината. Пит внимателно се заслуша в това, което говореше диспечерът на кацането. Автоматично изпълняваше указанията за сляп полет, докато самолетът не се снижи до петстотин фута и той не видя светлините на пистата за приземяване. Самолетът се приближаваше с по-голяма скорост, отколкото трябваше. Кацането няма да е от приятните — помисли си той, но пренебрегна тази мисъл. Искаше му се по-скоро да се приземи, да вземе нова група пътници и да излети.

Той докара самолета до мястото за паркиране и чу как прилепиха стълбата към корпуса на самолета. Пит отвори вратата. Нямаше стюардеса. Беше му наредено да остави самолета в Милуоки. Нямаше и втори пилот, но това вече не го безпокоеше. За него това означаваше, че може да вземе на борда още трима души.

Наблюдаваше качването на пътниците, а в това време студените дъждовни струи биеха в лицето му. Пит провери дали всички са затегнали коланите, а после даде знак да се качат още няколко пътници. Тъй като никой не носеше багаж, той можеше да си позволи допълнителното тегло. Наистина на пътниците щеше да бъде тесничко, но затова пък щяха да се измъкнат от града. Той съсредоточи вниманието си върху това, да запълни самолета до краен предел с тези измокрени до кости нещастни хора, които имаха толкова жалък вид. Някои от тях говореха нещо, други плачеха, трети се молеха.

В самолета влезе мъж, придружаван от шест деца. Внезапно той изскочи от самолета, като извика нещо през рамо. Пит не успя да го задържи. Трите деца плачеха. Пит взе на ръце най-малкото и го отнесе в кабината на самолета, като го постави на мястото на втория пилот. Като се върна към входната врата, той вдигна палец. Това означаваше, че може да вземе още един пътник. По стълбата се качваше млада

жена. От нея струеше вода, но тя сякаш не забелязваше това. Пит я сложи на мястото на детето, което бе отнесъл в кабината, като ѝ затегна коланите. Самолетът му беше напълно натоварен. Дори претоварен.

13 часа и 15 минути

Марк потърка лицето си с ръце и опря гръб на вратата. Към него се приближи кметът Слатери.

— Докторе, имате талант да забърквате каши. А сега мога ли да ви попитам как стоят нещата с пряката ви работа? Защо, по дяволите, не открихте с какво може да се унищожи тази твар?

Умората на Марк сякаш в миг изчезна.

— Аз знам средство, което убива това вещество. Убива го разтвор на йод. Но каква полза от моето знание?

— Тоест, искате да кажете, че знаете как може да се унищожи тази твар и същевременно спокойно подпирате тази дяволска врата? Какво става с вас, докторе? Кажете какво ви е необходимо?

— Много йод и вода, а също калиев йодид. Необходими са средства за разпръскване на разтвора, необходими са хора, които да се захванат с тази работа и които да ми помогнат...

— Знам кой ви е нужен — каза кметът. — За тази работа ви трябват хора от противопожарното управление, най-смелите и най-добрите професионалисти в целия град. Къде се намират тези ваши препарати?

— Има ги в складовете за химически вещества. Там може да има и готов разтвор. Нали става дума просто за йод. И всичко, което трябва да се направи, е да се пръска този йодов разтвор.

Кметът бързо се отдалечи от Марк и влезе в другата стая при телефона. Опита се безуспешно да се свърже, но линиите бяха така заети, че не можа да се свърже дори с телефонистката. Тогава кметът се хвърли към един от хората, облечени в цивилни дрехи, взе преподавателя му и извика по радиото началника на противопожарната служба. Кметът му обясни много подробно какво е необходимо да се направи, назова човека, на когото възлагаше да проведе операцията, и уточни мястото на срещата. Като се обърна към Марк, той каза:

— Началникът на противопожарната служба ще ви чака на улицата пред къщата, която е на пет минути оттук. Упълномощавам ви да му разкажете от мое име подробностите по предстоящата операция. На работа.

Като се поколеба, Марк му протегна ръка. Кметът я стисна.

Като излязоха на улицата, Марк и Хари видяха, че уличното движение почти се е прекратило. По тротоарите се движеше непрекъснат поток от пешеходци, те бързаха колкото можеха, някои даже мъкнеха със себе си пълни куфари.

Изведнъж се раздаде пронизителен вой на сирена и иззад ъгъла се показва яркочервен автомобил. Когато се приближи, хората се хвърлиха към него. Колата спря близо до Марк и Хари. Марк се приближи към кабината и се представи.

— Качвайте се тук — каза му мъжът с червендалесто лице на задната седалка — и моля да ми обясните още веднъж какво ви е нужно. Кметът не можа да ми обясни нищо смислено.

— Разтвор на йод — му отговори Марк. — Колкото можем да намерим и средства за неговото разпръскване.

— Имаме ръчни разпръскватели, като гръбни пръскачки, имаме и танкета-пръскачка, имаме и мощни коли-разпръскватели. Какви ще са ви нужни?

— Ще са нужни всички едновременно. Знаете ли откъде можем да намерим разтвор на йод?

— Да. Ние вече се договорихме с Хавърс Кемикълс, Цианамид, Дюпон, Монсанто, Патън Кемикълс, с всички фирми. Най-големи запаси има Патън Кемикълс. Сега ще кажа на моите момчета да тръгват за зареждане на колите.

Началникът взе микрофона и даде няколко къси разпореждания.

— Как мислите, докторе, откъде трябва да започнем? Моите момчета ще се съберат там.

Марк сви рамене.

— Доколкото разбирам, това няма значение. Сигурно оттам, където положението е най-тежко?

Началникът на пожарникарите отново се хвана за микрофона. Състоя се разговор с управлението на противопожарната служба и полицейското управление. Марк чуваше всичко, което се говореше, но му беше трудно да следи жаргонния език на радиоразговорите.

— Всички казват — каза началникът на пожарникарите, — че най-зле е положението на Осемнадесета и Стейт Стрийт. Там тази твар е проникнала даже в метрото. Имате ли нещо против да започнем именно оттам?

— Нека да е така. Струва ми се, че това е точно районът, където тази твар се появи за пръв път. Да започнем оттам.

Даже воят на пожарната сирена помагаше малко, за да се разчисти пътят за движение напред. И колкото по-близо отиваха до района на Осемнадесета и Стейт Стрийт, толкова по-гъст ставаше потокът от хора по улицата. Те завиха по Кулъртън. На улицата имаше изоставени автомобили, някои дори бяха качени на тротоарите. Витрините бяха разбити, но тълпата тук беше по-рядка. Няколко души се движеха бавно по улицата, надничайки във витрините или се промъкваха близо до стените.

— Дяволски мародери — промърмори пожарникарят, измъквайки грамаден пистолет от задния си джоб, и сигнализира на втората кола да спре до първата. На сто фута напред се раздадоха викове и стонове. Те се носеха от входа на разрушен магазин, където се бяха вмъкнали трима мародери. Сега те яростно се отбраняваха от клона, който ги беше нападнал, когато бяха ровили в разбитата витрина. Марк, Хенри и началникът на пожарникарите се обърнаха в посока на виковете и видяха гъст слой от клона, бавно изтичащ от магазина на тротоара. Началникът се обърна към водача на втората кола.

— Донесе ли разтвор на йод?

— Да, началник. Напълнихме в цистерните пет хиляди галона разтвор, както ни казахте. Искате ли да го изпитаме тук? Май няма защо да ходим на друго място.

— Май че си прав. Запали колата и развий маркуча в направление към онзи магазин. Да видим какво можем да направим с това нещо, което пълзи по тротоара. А ето докторът ще ти каже как трябва да се направи. Докторе, струва ми се, че маркучът трябва да се регулира да не дава плътна струя, а малки пръски. Какво ще кажете?

Марк кимна мълчаливо, движейки се внимателно в посока на клона. След тях с нож в ръка вървеше Хари. Четирима пожарникари от колата-цистерна размотаваха маркуча след него.

— Поставете маркуча — каза Марк — на ъгъла на къщата. Тук ще можем да обхванем голям къс от тази маса, да не ѝ дадем да се скрие в оточната решетка и да я унищожим на място. Става ли?

— Ще бъде както казвате, докторе. Вие командвате.

Пожарникарят почовърка над разпръсквателя на маркуча, придвижи се по-близо до къщата, обърна се и извика:

— Готово, Чарли. Включвай.

Огромен облак от пурпурни пръски удари от разпръсквателя и заплува над дебелия слой на клона, разтекъл се по тротоара. Струята от пръски биеше на двадесет метра и бавно падаше на повърхността на клона, обхващайки и част от улицата. Облакът продължаваше да се снижава и накрая докосна пулсиращата повърхност на клона.

Цялата разтекла се маса на клона, върху която попадна разпрашеният разтвор на йод изведнъж спадна и запълзя настрани като вода. Марк и Хари, вече запознати със способността на клона към неочаквани действия успяха да скочат на стоящата наблизо кола и да избягнат допира с клона. Но пожарникарят с маркуча и тримата останали пожарникари не успяха да избягат. Клонът първо докосна краката им, а след това мигновено се вдигна до коленете им. Слой на клона беше тънък и четиримата успяха да пробягат няколко крачки. Но ето, че движенията им започнаха да се забавят, те спряха и започнаха да удрят клона с крака.

— Облейте се с разтвор — завика Хари, — по-скоро се облейте!

Пожарникарят с маркуча имаше двадесет години служба в пожарната и беше свикнал да действа бързо и хладнокръвно при всички обстоятелства. И сега остана верен на навика си. Всичките трима бяха покрити от гъст облак на разтвор на йод, когато той насочи струята към краката си и краката на другарите си. Облакът кипеше около тях, а след това струята удари в посока на автомобила, на който се бяха спасили Хари и Марк. Облакът от йодни пари започна да се разсейва около тримата пожарникари и след известно време те можеха да бъдат различени. Те седяха на земята, а около тях се виждаше сбръчкана маса с кафяв цвят. Пожарникарят с маркуча продължаваше, кихайки и кашляйки от парите на йода, да полива всичко наоколо с разтвор. Притекоха се на помощ двама други пожарникари и започнаха да му помагат да насочва струята. Долната част от краката на тримата пожарникари вече не можеше да издържа теглото на тялото им.

Долните им крайници бяха изчезнали напълно, по-голяма част от меките тъкани вече не съществуваше. Но клонът около тях беше загинал.

— Дайте ми двама души на помощ! — извика пожарникарят през рамо. — Аз ще се справя с това нещо, но и вие се оглеждайте.

Към него вече приближаваше помощ. Те вдигнаха маркуча и започнаха да настъпват към клона. Други вдигнаха пострадалите и ги отнесоха към колата.

Тънките ивици клон се сбръчкваха при допира с разтвора на йод и пожарникарите се движеха все по-напред, прокарвайки си път през неговата маса. На помощ на пожарникарите се притекоха Марк и Хари и с общи усилия насочиха струята течност в друга посока, за да видят резултатите от тяхната работа.

— Трябва да доубием цялата тази маса, която се е струпала на улицата — каза Марк, — но се боя, че може да се изплъзне някъде. Вижте няма ли някакъв изход за нея.

Хари показва решетката на канала за дъждовна вода до тротоара.

— Струва ми се, че може да изпълзи ето оттам — каза той.

— Насочете силна струя йод към тази решетка — предложи Марк. — Тогавата няма да припари там. Може би има още места, накъдето може да се придвижи?

Но никой вече не можеше да предложи нещо ново. Пожарникарят насочи маркуча към решетката и даде мощна струя.

— Прекрасно — каза Марк. — Сега поливайте тази маса, но бъдете внимателни. Ако тя се придвижи към вас, веднага се качвайте на пожарната.

Отново се изви облак йоден разтвор и започна да пада на повърхността на дебелия слой от клона. Той се дръпна рязко и започна да се разтича на тънки струи, но навсякъде се натъкваше на йодния разтвор. Той престана да се движи и горният му слой стана тъмнокафяв. Неочаквано с един скок цялата маса на веществото му се устреми към центъра, събирайки се заедно на средата на улицата. Тук клонът образува нещо като огромна, почти кръгла буца с диаметър двадесет и височина пет фута.

— Ама че дявол — възкликна пожарникарят с маркуча.

Разтворът на йод се събираше на повърхността на буцата и след това се сливаше по нейните краища на асфалта.

— Вижте! — каза Марк. — Това вещество се спасява под слоя загинала тъкан. Така ще са ни нужни седмици да го просмучем с йод и да достигнем до центъра. Хари, я ми донеси парче стъкло.

Хари избра едно голямо парче стъкло от разбитата витрина и внимателно заби острия му край в грапавата повърхност на клона. Стъклото премина през горния слой и се заби навътре, давайки възможност на йода да прониква навътре. Разтворът убиваше по пътя си тъканта на клона, а стъклото потъваше все по-дълбоко и по-дълбоко.

— Облейте стъклото с тънка струя — каза Марк на пожарникарите.

Скоро там, където стъклото влезе в масата на клона, зееше кръгла дупка, стените на която се състояха от умъртвена тъкан на клона.

— Ето, че намерихме средство как да унищожим тази твар — каза Марк. — Изключвайте маркуча и тръгвайте с мен.

Той взе от улицата една тясна алуминиева отломка, приближи се до края на купчината и с нейна помощ започна да рови масата на клона. С разгребването на горния слой мъртва тъкан, разтворът на йод се стичаше вътре в живата тъкан. Нови порции разтвор обливаха от време на време купчината.

— И все пак — поклати глава Марк — това е много бавно. Разтворът го убива, но много бавно. Трябва да измислим нещо разтворът да прониква навътре, през вече мъртвата тъкан. Може би ще свърши работа някакъв детергент.

Никой не успя да му отговори. Раздаде се грохот на гръмотевица. Всички погледнаха към небето. То бе покрито с буреносни облаци. Дъждът се изля като потоп. Капките бяха огромни и падаха толкова нагъсто, че къщите от срещната страна на улицата изчезнаха от погледа. След десет секунди по улицата потече река. Капките дъжд, барабанейки по рохкавата, умъртвена повърхност на клона, издаваха странни, глухи звуци. Те бързо измиха разтвора на йод и започна да се вижда, че повърхността на клона отново запулсира и започна да се надига. Пожарникарят обля клона със струя течност. Клонът се сви и се отдръпна, но веднага след като дъждът изми разтвора, клонът отново се раздвижи.

— Под такъв дъжд нищо няма да стане — извика Марк. — Да отидем в колата, но гледайте под краката си.

Много внимателно те се върнаха в колата на началника на пожарната. През това време пристигнаха другите коли с разтвор на йод и застанаха наблизко. Треперейки от студ, Марк и Хари влязоха в колата и започнаха да се съвещават.

— Не ми харесва този дъжд — каза началникът. — Част от града на запад оттук вече е залята. А тази дяволска твар — той кимна в посока на клона — вероятно е запушила всички дъждовни шахти, както преди това стана с канализационната система. Даже шахтите в метрото са запушени. Там има вече два фута вода и тя бързо се покачва. По сведения на метеорологичната станция се очаква продължителен и проливен дъжд. И без това си имахме достатъчно грижи, а сега и този дъжд. Я вижте това нещо.

Слабо различима през завесата от дъжда, купчината на клона започна да се стича на всички страни, изтъняваше и покриваше цялата улица. Дебелата му част, която беше изпълзяла вътре в магазина, отново се показва и тръгна по тротоара.

— Може би ще е по-добре да се махаме оттук, а, началник, докато още имаме възможност? — попита водачът на автомобила.

— Почакайте — каза Марк. — Виждате ли, водата тече в посока на тази маса.

Той спусна стъклото и викна на пожарникаря:

— Насочете струята разтвор по улицата, така че да потече по цялата ѝ ширина! Заедно с водата, йодният разтвор ще потече натам!

Пожарникарят в отговор кимна и регулира струята, която удари отначало в едната, а след това в другата страна на улицата. Виждаше се как потъмнялата от йода вода тече по посока на клона, което вече беше покрил цялата улица и се беше изкачил и на тротоара. Не се виждаше къде свършват разклоненията му. През пелената от падащия дъжд хората гледаха как тъмната от разтвора вода и пулсиращата маса на клона се сближават. Изведнъж края на клона рязко се дръпна назад, като вдигаше фонтани от пръски. Улицата се превърна в кошмар. Стараейки се да се спаси от допир с разтвора, клонът изхвърляше нишки във всички посоки, от него се издигаха стълбове. Там, където течността го докоснеше, започваше да се образува отмираща тъкан. Тогава клонът започна да се уплътнява, образувайки нещо като бент.

Водата на това място вече достигна осем дюйма дълбочина, изравни се с тротоара и потече по него, навлизайки в къщите. Зад образуваната бариера клонът продължаваше да пулсира и да се разтича.

— Така — каза началникът. — Вашата течност убива съществото, но и то вече се научи да се противопоставя. Извинявайте за една минута — той се обърна към преподавателя.

— Струва ми се, че можем да пръснем разтвор от другата страна на бента, която то направи. Ако излеем тук разтвор, ще съумеем да го довършим — каза Хари на Марк.

— Да опитаме — отговори Марк.

Той излезе от колата под дъжда. Хари го последва. През една голяма колкото езеро локва, те се насочиха към пожарникаря с маркуча. С помощта на двама други пожарникари, той домъкна маркуча до края на преградата от клона. А след това без колебание закрачи направо по умъртвената тъкан на клона. Марк и Хари отстъпиха, но Хари веднага се наведе, за да разгледа следите на пожарникаря, след това погледна Марк, сви рамене и също нагази в този слой. След двадесет крачки започваше живата тъкан на клона.

Пожарникарят отрегулира соплото на маркуча и даде широка струя около живата тъкан на клона и веднага спря струята, за да види какво ще стане по-нататък. Резултатът беше такъв, какъвто и по-рано, но този път пожарникарят пусна струята във вид на гъста мъгла, която се спусна на цялата издигаща се повърхност на клона, за да не му даде възможност да се издигне и да образува нова преграда. Той насочваше разтвора като широко ветрило по цялото пространство на улицата, като от време на време пускаше и по една плътна струя в течащата по асфалта вода. Този начин се оказа удачен и скоро цялата група се придвижваше по дебел слой от клона, убит от разтвора. Те периодично поливаха фасадите на къщите, пускаха по една струя във входовете и витрините на магазините. Успяха да преминат около сто метра, когато подаването на разтвор спря.

За миг спряха, като че ли очакваха клонът да почувства, че те вече нямат оръжие, и да ги атакува. Но всичко около тях беше покрито с разтвор на йод и за известно време той не можеше да ги достигне. Върнаха се обратно и с труд преодолявайки поривите на дъжда, се насочиха към колата, която ги следваше.

— Нямам повече разтвор. Трябва ми друга цистерна! — извика водачът на колата, като спусна стъклото.

Към колата се приближи началникът на пожарната.

— Карат ни още разтвор — каза той. — Но в града не е останало много от това вещество. Другите коли са изразходвали разтворите доста по-бързо и резултатът им е бил по-лош от нашия. Това нещо се покрива с кора от мъртва тъкан и там работата спира. Ние вече изразходвахме няколко тона разтвор на йод, който тече по улиците, но все пак по-голямата му част по някакъв начин отива под земята в отточните канали, макар че повечето са затворени. Линиите на метрото между станциите „Федерал“ и „Кермак“ се пълнят с вода и не можем да стигнем до централната станция, за да подадем йод и там.

Той безпомощно разпери ръце.

— Водата идва оттам. Това, което ни трябва, е група водолази, които да се спуснат там с маркуч.

— Трябват ви леководолази — каза Марк. — Но там видимостта е нулева.

Началникът го погледна с удивление.

— Позната ли ви е тази работа? — попита той.

— Няколко години съм се занимавал с леководолазен спорт.

— Минал ли сте подготовка?

— Обучавал съм се по програма за леководолази, държал съм изпити. Защо?

— В управлението имаме отдел спасителна служба на вода — каза началникът, замислено потривайки брадата си. — Но не мога да ги моля да участват в тази работа. Но ако такъв юнак като вас се заеме да ги ръководи, който знае какво трябва да се прави там, може би тогава...

Той отново потърка брадата си.

— Слушайте, на мен и по-рано ми се е случвало да попадам в дяволски трудни ситуации, но никога не ми се е случвало нещо сравнимо със сегашната ситуация. Е, не. Там няма да вляза.

Те стояха под проливния дъжд. През завесата от дъжд те виждаха как на разстояние сто метра от тях потрепва клонът. Това бяха вече познатите им пулсации, които означаваха, че клонът скоро отново ще мине в атака.

— Май е по-добре да се махаме оттук — каза началникът на пожарната, — ако разтворът с йод не достига вече дотам.

Той помълча, а след това не без съжаление продължи:

— И така е по целия град: ние отстъпваме, оставяйки му място да разбойничи. Ако не успеем да го спрем сега...

Приближи се един пожарникар.

— Разтворът свършва навсякъде — каза той. — Цистерната, която трябваше да пристигне, е използвала половината разтвор, за да си пробие път. Ще бъде тук след пет минути. Това вещество се разпространява по-бързо от преди. Изглежда дъждът му помага. Има заплаха от наводнение.

Началникът на пожарната многозначително погледна Марк. Но тук се намеси Хари.

— Слушай, началник! Не трябва да молиш момчето за такова нещо. Само си представи какво става там!

— А аз си мисля какво ще стане с града ни след час, ако не вземем никакви мерки. Ако успеем да изкараме това вещество от метрото, тогава може би ще успеем да спасим града. Каква е последната прогноза за времето, Чарли?

— Последния път, когато слушах радиото, казаха че пороят ще продължи няколко часа без прекъсване.

Началникът въздъхна и бавно се обърна.

— Добре, началник — каза Марк. — Имате ли маски, които покриват изцяло лицето?

Пожарникарят бързо се обърна към него.

— Дявол да го вземе, разбира се, че имаме. Имаме абсолютно всичко и даже повече. Ще заведете ли момчетата там?

— Слушай, докторе — намеси се Хари, — знаеш ли къде отиваш?

— Не — поклати глава Марк, — знам че съм идиот, но все пак ще се опитам. Може би ще можем да свършим нещо полезно. Ще постоиш ли при спасителното ми въже?

Хари кимна съгласно с глава.

— Тогава да вървим — каза началникът. — Ще започна да комплектовам групата.

Те отново се натъпкаха в колата. Нещо не беше наред с преподавателя и мина повече от минута, преди началникът да успее да

пробие през претоварения с разговори канал и да предаде съобщението за предстоящата среща в уреченото място.

Пътуваха бавно. Често трябваше да спират и да си проправят път с разтвор на йод. Минаха двадесет и пет минути, преди да се доберат до входа на метрото. Трябваше да чакат още десет минути, докато пристигне другата кола с леководолазите.

Началникът ги представи на Марк:

— Това е Си Пикър, Боб Фултън, Чарли Клайн, Джо Пейли, Ед Волфърт, Били Хейдинг, Чак Дантън. Момчета, пред вас е докторът, който съумя да намери начин за унищожаване на тази твар. Той е водолаз и на вас ви предстои да се спуснете в центъра на тунела с малък маркуч. Има ли някой предложения как да се справим с тази задача и да не се загубите, когато сте там?

— Можем да се спуснем, напипвайки пътя първо по стълбите, като се държим близо до повърхността на стената, след това да пресечем платформата и да намерим релсите... — предложи Чарли Клайн. — А няма ли там проводници с ток?

Началникът веднага изпрати някого да разбере дали са изключени всички линии на енергозахранване в метрото.

— Аз съм използвал често тази станция — каза Райли — и добре знам как изглежда. Мога да вървя като водещ.

— А как ще се движим след теб при нулева видимост? — попита Си Рекер.

— Само пипнешком. Хайде да се обличаме и да тръгваме. Няма да стане по-добре, ако отлагаме. — Райли се обърна и започна да стоварва снаряжението от колата.

Марк се присъедини към него и намери костюм, който му беше по мярка, съблече се и започна да обува долната му част.

— Необходимо е никъде да няма и най-малка цепнатина, откриваща кожата. Това вещество не напада гумата, затова неопреновите костюми ще ни защитават. Трябва внимателно да следите положението на шлема отзад на шията. Ако под тила тъканта се набере и това нещо докосне кожата ви, с вас е свършено

— А как е положението със стъклото, докторе?

— Не го докосва. При мен в лабораторията го държах в стъклен буркан няколко часа и нищо не се случи. То не закача стъкло, стомана, памук, гума и... Чакайте. Тези въжета не стават. — Марк показа

купчината найлонови въжета. — Тази гадина ще изяде найлона за миг. Може би памучен шнур или конопено въже?

Започнаха да търсят в колата и накрая в един ъгъл намериха връзка мръсно конопено въже.

— Си, Фултън и Дантън — каза Райли, — да се спускаме долу. Докторът и аз ще вървим напред и ще се държим плътно един към друг. Вие, момчета, вземете бидоните с разтвор — той показва гръбните разпръскватели — и ще тръгнете веднага след нас, за да можете да ни ги предадете веднага или сами да ги използвате, ако се наложи. Сигнал един на друг ще си предаваме, стискайки ръката на съседа. Кой ще държи осигурителното въже?

— Аз ще подсигуриявам доктора — каза Хари.

— Може би ще дадете въжето си на водолаз, а докторе?

Марк отрицателно поклати глава.

— Все едно, нали всички осигуряващи ще бъдат заедно и ще могат да разговарят.

Райли се съгласи и назначи няколко водолази да държат осигурителните въжета, с които ще тръгнат гмуркачите. Те завършиха подготовката на съоръженията и взаимно провериха нито един участък от кожата на врата им да не е оголен. След това извикаха пожарникарите да им помогнат с носенето на съоръженията и се отправиха към стъпалата на входа за метрото.

Нивото на водата там беше вече до половината на стълбата. Те поставиха цялото оборудване на площадката пред стълбата и мълчаливо загледаха водата. Водата беше черна и неподвижна, на повърхността ѝ плуваха мазни петна и мръсотия, фасове, обвивки от дъвка, смачкани вестници, мръсна носна кърпа, мъртъв плъх и много други боклуци, измити от метрото.

Един от пожарникарите, носещ вещите, каза:

— За първи път в живота си съм благодарен на бога, че ме е направил обикновен пожарникар и ми се налага само да се катеря по стълби и да се хвърлям в горящи здания.

Точно 15 часа

При вида на тази отвратителна вода Марк почувства как вътрешностите му се обръщат. Никога не му се беше налагало да се

потапя в подобна гадост. А там, някъде под нейната повърхност, се криеше клонът. Краката на Марк се подкосяваха. Не, сигурно няма да се реши на такова нещо. Лесно беше да се прави на храбър, когато беше на улицата, но сега, когато пред него беше тази вода, криеща смърт, сега беше трудно да се реши.

— Никога не съм си мислел, че ще ми се повдига от вида на водата, в която трябва да се гмурна — каза Си Рекер. — Е, какво ще правим? Да се връщаме ли? Или все пак ще се гмурнем и ще направим това, за което всички, които разберат, ще разказват дълго?

— Правилно — отговори му Фултън. — Това е такова потапяне, за което можем да си чешем езиците поне двадесет години. Е, не, дявол да го вземе, не можем да изпуснем такъв случай.

Те се гледаха един друг и гледаха Марк.

Марк отблъсна гърба си от стената. Той почувства, че страхът му е минал.

— А аз се радвам, че имам зад гърба си седем години обучение по медицина. Сега ще ми влязат в работа.

— Което е вярно, вярно е — подхвана Чарли Клайн. — Две години се мотах в телевизионното училище и да ви кажа момчета, много се радвам на това.

Всички те завързаха около пояса си осигуряващите въжета, закрепиха на гърба раниците си, завързаха тежестите и за последен път провериха всички елементи на снаряжението и осигурителните въжета. И накрая всички надянаха закриващите лицето маски, огледаха снаряжението на главата и особено на гумената маска.

Райли влезе до гърди във водата. Марк застана точно зад него. Всички заеха местата си в такъв ред, в какъвто щяха да се движат под водата.

Марк приклепна и също влезе във водата. Едва главата му се оказа под водата, той престана да вижда каквото и да било. Наведе се да опипа стълбите и се зачуди как ще е по-добре: да затвори ли очи, или да ги държи отворени? С придвижването си той разбра, че вирайки се, за да различи някаква светлина, си пречи да се съсредоточи, затвори очи и му стана по-леко.

Спуснаха се по една стълба, направиха завой надясно и започнаха да се спускат по още една стълба. Когато стигнаха до края, те спряха, за да се уверят че всички са тук, и Марк почувства, че

ръцете, които стискат ръката му, се задържат повече от необходимото. На самия него му беше приятно да почувства докосването на следващите го хора. След това те се отправиха по-нататък.

Трябваше да вървят покрай стените на подземния перон. По това, че му се наложи два пъти да изравнява налягането в ушите си, Марк разбра, че са се потопили на около десет метра.

Когато стигнаха края на перона, трябваше да спрат, за да проверят още веднъж положението на всички участници в групата.

Докато чакаше, Марк включи фенера си и го поднесе към самата маска. Видя смътно кръгло петно светлина и нажежената нишка на лампата. Беше приятно да се види това и той се почувства по-добре, когато свали фенера и го окачи отново на колана си.

Като пристъпиха края на перона, те се спуснаха върху релсите. Като зави наляво, групата тръгна по тях. Марк много се учуди, че те бяха изминали само около петдесетина метра и стигнаха мястото, където тунелът на метрото навлизаше в монолитна скала. Някъде тук трябваше да бъде клонът.

След двадесет метра те отново спряха, за да проверят тук ли са всички. Райли беше до него, отзад следваха тримата останали.

Придвижиха се напред и Марк чакаше всяка минута да се появи клонът. Стана трудно да се дърпа осигурителното въже, поради многото направени от тях завой. Той чувстваше, че отдясно се намира Райли, а тримата отзад притискаха краката му, затруднявайки движенията му, необходими за плуването. Движеше много внимателно краката си, стараяйки се да се придвижва главно с движения на стъпалата си. Накрая пристигнаха на мястото.

Марк протегна ръка и като хвана рамото на Рикър, го дръпна, давайки му да разбере, че му е нужна пръскачката с разтвор на йод. Заедно с него пристигнаха и всички останали. Сега петимата лежах един върху друг: двама отдолу, трима отгоре; под тях бяха траверсите, а отстрани — релсите. Марк лежеше неподвижно, чувствайки как хората над него работят с вентилите, подготвяйки апаратите за пускане на разтвора от йод. Отдясно той продължаваше да чувства присъствието на Райли, готвец маркуча, предаден му от Фултън. Марк чувстваше слабото течение на водата, движеща се по тунела. Една ръка на водолаз, която опипваше отляво, го хвана за китката и повдигна ръката му. Желаяйки да освободи ръката си, Марк я дръпна леко

надолу. Пръстите му, облечени в гумата потънаха в гъста, пулсираща маса, която веднага започна да обвива китката му. И макар че очакваше това всеки миг, по цялото му тяло веднага полазиха тръпки. Мускулите на Марк конвулсивно се свиха и, обхванат от сляп панически страх, той закрепя в дихателя. Неговият сподавен вик беше чул от останалите водолази. Марк издърпа ръката си и се хвърли нагоре. Движението беше толкова рязко, че се удари в тавана. Само дебелият слой неопрен го спаси от загубване на съзнание.

Ударът по главата отрезви Марк и той увисна под тавана на тунела, дишайки често и разслабвайки се, за да вземе отново под контрол мускулите си и да приведе в ред съзнанието си. Той не знаеше какво е станало с останалите членове на групата, но те трябваше да са някъде под него. Марк се хвана за осигурителното въже, след това задържа дишането си и се отблъсна от тавана, спускайки се надолу в тъмнината, протегнал ръце пред себе си и този път напълно готов те да се потопят в масата на клона. Вместо това той почувства траверсите и седна объркан на тях. А къде са останалите? Изведнъж нещо докосна левия му крак. Мускулите му започнаха отново да се съкращават конвулсивно, но сега успя да се овладее. Марк протегна ръка, за да разбере какво го е докоснало по крака. Като го хвана, той разбра, че това е човешка ръка в гумена ръкавица и тогава въздъхна облекчено. Марк зае място редом с водолаза. Не можа да разбере кой е, но беше ясно, че до него има още един член на групата. Така те станаха трима. Другите двама бяха изчезнали, загубени в тунела.

Марк опипа гърбовете на двамата водолази и откри, че само единият има гръбен разпръсквател. Това означаваше, че един от тях е Райли. Марк отново започна да изследва резервоара на раницата и откри, че клапанът е отворен. Като постави пръст на отвора, Марк почувства напора на струята разтвор. Беше приятно да съзнава, че водата около тях е наситена с разтвор на йод. Това окончателно върна увереността на Марк.

Той подръпна осигурителното си въже. То се обтегна назад, показвайки откъде са дошли. Опипвайки траверсите, той се ориентира за посоката на тунела. Той дръпна леко Райли и другия водолаз напред по тунела, старайки се да стои между тях. Така те претърсиха целия тунел, за да намерят изчезналия водолаз. Изведнъж Райли започна да опипва и Марк разбра, че е намерил нещо. Изведнъж той почувства

ръка на гърба си, след това втора и стана ясно, че към тях се е присъединил вторият водолаз. Райли ги поведе още по-дълбоко в тунела и те заплуваха след него. Едва сега на Марк му хрумна, че ако пропадналият водолаз е пред тях, то осигурителното му въже ще се влачи някъде под тях. Той даде знак на групата да спре и започна да шари с ръце по траверсите. Скоро другите водолази разбраха намеренията му и почти веднага се натъкнаха на въжето.

Водолазът отляво на Марк — той реши, че това е Си — го хвана за ръката и я постави върху въжето, което продължаваше напред по тунела. Марк леко го дръпна, но то не се поддаде. Тогава той дръпна по-силно, но отново безрезултатно. Той започна да се движи по въжето, проверявайки в същото време дали останалите го следват. След три метра те се натъкнаха на краката на водолаза, а след това откриха и цялото му тяло. Марк опипа шията, глава нямаше, и се натъкна на здрава стена, която продължаваше наляво и надясно. Той започна да я опипва. Вътре тя беше еластична, а отгоре се трошеше. Марк даже почувства как повърхността се рони под ръката му и разбра от какво се състои. Целият тунел беше закрит от масата на клона, но външната му повърхност се състоеше от мъртва тъкан, убита от йода. Клонът се защитаваше с тази мъртва тъкан и йодът не можеше да го достигне.

В яростта си Марк удари с всички сила по стената. Юмрукът му потъна в стената, като разруши живата тъкан на клона, но тя веднага ставаше твърда, щом йодът я убиеше. Така стената отново се възстанови и Марк се отдръпна назад.

Ръцете на другите водолази го опипаха, а след това откриха и петия член на групата. Един водолаз хвана мъртвия за раменете и се опита да издърпа тялото. Но само съгласуваните усилия на четиримата водолази, опрели крака в стената, успяха да го откъснат.

Марк протегна ръка и дръпна осигурителното си въже. И веднага почувства, че въжето, вързано за китката му, се опъна. Хари беше започнал да го набира. Като протегна ръка, Марк се убеди, че останалите четирима също са получили сигнал да излизат. Така, че те тръгнаха по тунела, с протегнати напред ръце, за да не се ударят в нещо. Следвайки всички завои на осигурителните въжета, те се качиха на перона, пресякоха го и доплуваха до началото на стълбите.

Марк започна да диша с къси, чести вдишвания. По стъпалата той пълзеше по корем и чуваше как тежестите, прикрепени към пояса му, се удрят по всяка стълба. Той даже не разбра кога главата му се е показала над повърхността, докато не чу гласа на Хари, който каза:

— Ей, докторе, отваряй очи!

Светлината беше ослепителна, даже през нацапаната с кал и масло маска. Той я свали, стана и се изкачи по стъпалата, за да излезе от отвратителната вода. И веднага повърна.

По стъпалата в пръски вода се изкачваха тримата водолази, четвъртият плуваше във водата.

— Какво стана с вас? — попита началникът на пожарната. — Продължава ли издигането на водата? Не успяхте ли да убиете тази твар?

Все още гледайки плуващия във водата водолаз, Марк отрицателно поклати глава.

— Това нещо затваря целия отвор на тунела, от дъното до тавана — каза той. — То се е затворило със запушалка от мъртва тъкан и разтворът на йод не може да проникне. Също както на улицата. Кой е той? — и посочи плаващото тяло.

Те вдигнаха тялото без глава. Само като се разгледат останалите живи можеше да се разбере кой е загинал.

— Това е Чак Дантън — каза началникът и се обърна.

— Хайде да се махаме оттук — заговори отново началникът. — Сега никой не може да каже, че не сме се опитали да направим това.

Всички те излязоха на въздух, под проливния дъжд.

На горните стъпала началникът спря и се огледа. Клонът беше навсякъде: на улиците, пълзеше по стените на къщите, между зданията, изкачваше се на покривите.

— Е, струва ми се, че нещата отиват към своя край. Тази твар се е укрепила под града. Тя се разпространява много бързо и вече е навсякъде. Не можем да поддържаме връзка с всичките си радиостанции. Да, — той се обърна към Марк, — докато вие бяхте там, под водата, тази твар проникна в радиостанцията, когато пред микрофона беше комисарят Соренсен. Той не обърна внимание на това и продължаваше да говори на радиослушателите какво трябва да правят, за да избегнат гибелта. По това, че заедно с неговия глас се чуваха воплите на останалите хора в студиото, можеше да се разбере,

че тази твар е вече там, но той продължаваше да говори, като че ли беше неделно предаване. В гласа му се счуха някакви странни нотки, той се измени, но продължи да говори. След това се закашля, като че ли някой го беше ударил под лъжичката, прочисти гласа си, опита се да каже нещо, но вече не можеше. И всичко беше свършено.

Началникът поклати глава.

— Никога не съм мислил, че може да умре така. Умирайки, той сам успокояваше другите. Това можеше да се почувства дори тук.

Той въздъхна и се обърна.

— Е, какво, да вървим. Трябва да се махаме от града, докато още имаме възможност. Ще ни стигне ли разтвор да си пробием път?

Марк и Хари се спогледаха. Много тихо Марк каза:

— Отивай с него, Хари. Аз трябва да се върна в болницата. Там е Еди. Трябва да я вземем. И не спори с мен, моля те. Тръгвай с него.

Хари се засмя.

— Да тръгваме заедно, докторе — каза той и вдигна ножа си.

Марк сви рамене. Те взеха някои неща от снаряжението и тръгнаха по улицата под дъжда.

15 часа и 5 минути

Ирен Апел завърши предаването на своя репортаж и известно време стоя неподвижно. Всичко в нея беше вцепенено, тя повече не беше в състояние да усеща страх или да се учудва на нещо. Тя четеше с равен и безцветен глас всичко, което беше напечатано на листа хартия.

Баз докосна ръката ѝ. Тя стана и отиде с него в стаята за редакция на последните новини, където вече се бяха събрали останалите. Очите ѝ минаваха от предмет на предмет и до съзнанието ѝ бавно достигаше, че се намира пред огромен прозорец, гледащ към четирите квартала, заети от зданията на Архивното управление, намиращи се значително по-ниско.

И всичко това беше станало на четири квартала отук. И казват, че се разпространява всеки час... появявайки се без предупреждение на миля от мястото, на което току-що са го видели, не давайки на своите жертви да се подготвят, не оставяйки им време да се спасят.

— Колко е голяма площта му? — произнесе тя на глас.

— Сега е вече десет мили в диаметър — отговори някой.

Беше трудно да си го представи. Организъм с размери десет мили...

— Чухте ли за какво се говори тук? — попита я Баз.

— Няма значение — поклати глава тя. — Просто кажете какво трябва да правя. И аз ще го направя.

Баз докосна бузата ѝ с огромните си пръсти, които изведнъж станаха много нежни.

— Знам това, мила — каза той. — Ето какъв е планът. Ние всички напускаме зданието. Качваме се на вертолети, от които ще се води непрекъснато радиопредаване за събитията. Ще трябва да летиш с Мори Купър и да водиш предаване за частите на Националната гвардия. Не се спускай под петдесет метра към тази зараза и при първия признак на появата ѝ се издигнете нагоре. Разбра ли?

Марк и Хари Шварц се промъкваха обратно към градската болница. Устните на Марк бяха плътно стиснати, а китките на ръцете му бяха побелели — с такава сила стискаше волана на колата. Ако по-рано паниката избухваше на места, сега целият град беше обхванат от нея. Марк едва обръщаше внимание на тълпите, носещи се с изпъкнали очи, или на автомобилите, блъскащи се един в друг. Той почти физически усещаше, че клонът се намира в метрото, в каналите, под улиците, по които той се движеше. Беше казал на репортерите, че единственият начин за спасение сега е авиацията и много искаше да се окаже сред тези, които ще се възползват от нея и ще се спасят. Но преди това трябваше да вземе Еди и след това да се присъедини към тълпите, които напускат града. Авиацията ще разпръсква разтвор на йод и така ще изолира клоната или ще го остави бавно да загива от недостатък на храна. А засега, всичко, което можеше да се направи, беше да се замине оттук, и то колкото се може по-бързо. Марк избираше за движение страничните улици, тъй като знаеше, че основните магистрали са плътно задръстени с коли, както движещи се, така и захвърлени и разбити.

Когато стигнаха в района, където за първи път се беше появил клонът, те видяха, че развалините се бяха увеличили още повече. В някои здания продължаваше пожарът, а в други огънят, потиснат от

дъжда, само слабо тлееше. И едва когато видя зданието на градската болница, Марк въздъхна по-свободно.

Но нещо се беше изменило и Марк го почувства, едва излязъл от колата, която паркира до задния вход. Отначало той помисли, че болницата е празна. След това му хрумна, че са я евакуирали.

Над главите им се чу грохот на вертолетни двигатели и на тъмнеещото небе се показва тъмният силует на машината. Марк разбра, че евакуацията се движи с пълен ход, и се насочи към асансьора. Но Хари го спря. Марк погледна в посоката, която сочеше ръката му, и видя зеленикавия слой, покриващ стената и част от вратата на асансьора.

Сега клонът изменяше тактиката си. Той не изразходваше енергия за търсене на повече храна, отколкото беше нужно. Вместо да движи цялата си маса, той пускаше тънки, дълги нишки, които осъществяваха търсенето. Тънката ивица на клона продължаваше във вестибюла, при това тя претърсваше цялата повърхност на пода.

Марк се обърна към стълбата. Тя беше свободна, но когато се изкачиха на една площадка, двамата спряха. Напряко на коридора, който започваше от стълбищната площадка, имаше нишки на клона. Самата стълба беше свободна. На четвъртия етаж те отново спряха. Хари дишаше тежко. Марк беше като вцепенен. Нито на един от етажите, по които минаха, не се чуваше никакъв звук. Пряко на входа на стълбищната площадка се беше проточила лента от клона.

— Дявол да го вземе, докторе, какво ще правим? — попита Хари. — То се е проточило през цялата площадка.

— Какви са чорапите ти? — попита Марк, сваляйки обувките си.

— Памучни — каза заинтересуваният Хари.

— Тогава сваляй обувките си. Тази твар не закача памучни тъкани. Вкарай панталоните в чорапите, както съм направил аз...

Хари започна бързо да се преобува и след това те здраво завързаха маншетите на панталоните си с връзките на обувките.

— Ти постой тук и наблюдавай — каза Марк. — Още не знам колко е чувствителна тази твар към вибрациите и топлината, излъчвана от човешкото тяло.

Хари отвори уста да възрази нещо, но преди да успее, Марк вече беше тръгнал и като се поколеба, пристъпи през лентата на клона. Незабавно от основната лента се отдели тъничка нишка. Тази нишка се

придвижи към крака му, обут в памучен чорап. Марк не мърдаше и тя се издигна по-високо, извивайки се, усуквайки се, премествайки се ту наляво, ту надясно, вдигайки се все по-високо и по-високо по памучните му работни панталони, а след това се плъзна надолу. Марк въздъхна. Тънката нишка се върна обратно и се сля с основната лента на клона. Тя се протегна още малко и след това се успокои.

— Всичко е наред, Хари. Тихо направѝ същото. Старай се да шумиш колкото е възможно по-малко и не се движи, ако се докосне до теб.

Видът на Хари бе изплашен, когато погледна смъртоносната бариера, отделяща го от Марк. Марк забеляза как се свиват пръстите му и разбра, че той се кръсти. След това прекрачи лентата на клона. И отново се отдели една нишка, която обследва крака му. Но този път тя не тръгна нагоре по крака, защото вече си бе изяснила, че това не е онова, което ѝ е нужно. Щом нишката освободи крака на Хари, те тръгнаха по широкия коридор, като се мъчеха да стъпват по възможност тихо. На два пъти видяха как се появяват тънки нишки. Една от тези нишки не успя да ги докосне, една-две секунди се полюшкваше назад-напред и се върна обратно. Втората пропълзя по крака на Марк и стигна до кръста му. Марк откопча колана си и го измъкна от гайките. Нишката достигна ризата му и започна да се обвива около талията му и той изведнъж изтръпна, като си помисли, че тя може да проникне между двете крила на предницата на ризата в мястото на закопчаване. Зеленикавата нишка на клона беше съвсем близо до копчето, когато спря, промени посоката си, и след това се спусна надолу и се сля с основната лента на веществото.

— При теб наред ли е всичко? — попита Марк пребледнелия Хари. Страхуваше се, че Хари ще припадне. Той кимна в отговор. — Наведи главата си и брой до пет — заповяда Марк. Хари се подчини и когато отново вдигна глава, лицето му не бе така пребледняло.

Южното крило на зданието правеше завой под прав ъгъл. Детското отделение бе отделено от останалите със стъклени врати. Крясъците идваха оттам. Непрекъснатият шум от двигателите на вертолета, висящ над зданието, почти ги заглушаваше. Напречно на входа в детското отделение, блокирайки го, лежеше лента на клона.

Доколкото Марк можа да види, клонът още не бе проникнал в южното крило. Марк се придвижи към вратата, но внезапно спря.

Клонът беше и вътре. Той се бе разстлал като килим пред трите затворени врати в дъното на коридора на детското отделение. Вратите също бяха покрити със слой от клона. Като се движеше бързо, но внимателно, Марк настъпи лентата на клона, охраняваща крилото на зданието, и преди нишката разузнавач да се протегне към него, той скочи на разстояние десет-дванадесет фута навътре в преддверието.

— Изчакай малко, Хари — извика той на приятеля си, — и тичай насам.

Той влезе в амбулаторното отделение, където се намираше аптеката на детския сектор. Очевидно всички запаси от йод бяха иззети. Но той неочаквано откри еднолитрова бутилка разтвор на йод, съдържаща две трети от течността. Трескаво забързан, той изпразни една пръскалка и изля в нея разтвора на йода. В амбулаторията влетя Хари.

— Тази мерзост върви след нас, докторе. Навярно аз я обезпокоих повече, отколкото ти.

— Добре. Вземи колкото може повече спирт, който ще намериш тук, и го изсипи в пръскалката.

Той пхна пръскалката с йодния разтвор в джоба си и влезе в амбулаторията точно навреме, за да види как израстък от клона се движи срещу него. Щом този израстък се приближи, Марк му пръсна йод. Клонът отскочи, сякаш го попариха. Хари в това време преливаше спирта в пръскалките, които откри в аптеката. Всичките му джобове бяха пълни с тях. Той се приближи до Марк и двамата започнаха да наблюдават поведението на клона.

Клонът докосна изсъхващия слой от разтвор на йод и се дръпна назад. На разстояние около фут от основната маса се отдели друг израстък, направи същото и също се дръпна от чертата. Клонът се опита да пресече чертата от йоден разтвор на разстояние два фута над пода, после на три, а накрая вече и под самия таван. Той пропълзя напърно по тавана, като пускаше тънки като косъм нишки, опипвайки чертата, очертана от йода, и всеки път отскачаше при допира с течността. Така пропълзя покрай цялата линия от йоден разтвор.

— Е, изглежда, че няма да може да я премине, докторе — каза едва чуто Хари.

Марк вдигна бутилката с разтвор и погледна към светлината през нея. В нея беше останала само половината. Той не каза нищо. Те се

отправиха към вестибюла, където вратата беше запушена от голям по размери участък от клона.

— Ти какво, пак ли искаш да го напръскаш с разтвор на йод? — попита Хари.

— Не, тук е много голяма част от него. Този път ще използваме спирт, след като създам заграждение.

Марк направи защитна линия, а след това каза на Хари да излее повече спирт върху повърхността на клона.

— А след това ще го подпалим — каза той заплашително.

— Но нали той не гори — възрази Хари, разпръсквайки спирта.

Спиртът не направи особено впечатление на клона. Течността се събираше на повърхността му, а на места изтичаше по пода.

— Искам да го заставя да отстъпи, за да разчистим пода около една от вратите — отговори Марк.

Хари запали клечка кибрит и я хвърли върху клона.

Когато пламъкът избухна, клонът се дръпна, стараяйки се да се избави от горящия пламък. Спиртът гореше със син пламък, но не след дълго загасна. Рязката задушавача миризма предизвика сълзи у Марк и Хари, в гърлата им застърга. Те изгониха клона на три фута, след което Марк прекара черта с йодния разтвор и те можаха да стигнат до вратата. Марк почука на нея.

Тя се откряна едва-едва и те с труд се промъкнаха вътре. Вратата не можеше да се отвори повече, защото цялото помещение беше пълно с хора. Тук имаше три големи стаи, построени така, че като се махнат преграждащите ги стени, да се съединят в едно помещение. Сега това беше направено. Марк трескаво се огледа, търсейки Еди, но нея я нямаше сред хората.

Един човек с бяла престилка се промъкваше към Марк. Това беше доктор Алмквист. Както той каза, беше му поръчано техническото осъществяване на цялата операция. Къде е мис Хампстед? Няма ни най-малка представа. Той въобще не знае кой къде се намира. Казали им, че евакуацията ще завърши най-късно в един и половина. От посоченото време са минали два часа, а и на другите етажи има хора, хванати в капан.

— Как ви се удава да се държите? — попита Марк.

— По вътрешната връзка беше предадена инструкция при поява на тази твар да се барикадират вратите. Както знаете, те са метални, а

всички цепнатини запълнихме с чаршафи или други материали, напоени с йод.

— Това, което не ни казаха — продължи той, — е как да се измъкнем от барикадираните стаи, а също и какво да направим, за да излезем на покрива и да се качим на вертолетите; какво трябва да правим, когато зданието започне да се разпада на парчета. Сигурно да стоим и да чакаме. Но все пак вие дойдохте. Може би тази твар се е скрила?

Марк накратко му обясни какво е положението. Само не каза, че виковете от детското отделение бяха единствените, които той чу в цялото здание. Той огледа помещението, в което имаше седемдесет и пет или осемдесет души, и попита: „Колко от тях са болни?“

— Повечето. Първи на покрива качихме лежащите болни, след това дойде ред на тези, които се движат с колички. Когато свършихме с това, беше вече опасно да се стои на покрива, затова се разделихме в различни отделения.

Доктор Алмквист се засмя нервно и започна да роши рижата си коса с ръка, пръстите на която трепереха.

— А по това време, тази гадина вече беше на покрива, разбирате ли?

Марк мислеше за това, дали клонът не е обхванал вече цялото здание.

— Докторе, ето какво ще направим. Хари и аз ще разчистим пътя към пожарната стълба, тя е най-близо до това помещение. Трябва да преведете хората през две площадки на стълбите горе, на покрива на солария на седмо южно отделение. Оттам ще дадем сигнал на вертолетите да ни вземат. Но не започвайте евакуация, преди да ви свирнем, ясно ли е? Имате ли още разтвор на йод?

В отделението се намериха два литра разтвор и Марк ги взе със себе си.

Трябваше им половин час, за да разчистят пътя за евакуация на обсадените болни и доктора. Когато и последният болен беше доставен на залетия от дъжда покрив на солария и вертолетът отлетя с първата група, Марк се обърна към Алмквист и попита:

— А вие защо останахте? Вие сте педиатър, нали?

Алмквист наведе глава, а след това погледна Марк със смутена усмивка.

— Знаете ли, аз съм на хиляда години, а имам три парализирани деца.

Той се обърна към групата деца, които се мокреха от дъжда, очаквайки своя ред, и лицето му просветля. Марк не каза нищо, после рязко се обърна и тръгна към входа на зданието.

— Аз все пак трябва да намеря Еди — каза той на Хари. — А ти по-добре постой тук и се постарай да отлетиш със следващия вертолет.

Хари мрачно се обърна настрани и с явна обида каза:

— А кой ще обработва тази твар със спирт, когато мен ме няма?

— Е добре, да вървим — каза му Марк.

Той се обърна към Алмквист и му подаде ръка.

— Простете ми!

Алмквист се усмихна и отвърна на Марк със здраво ръкостискане.

От другата страна на бариерата от йод клонът беше издигнал вече масивна стена от своята тъкан и Марк подозираше, че се готви да прехвърли през преградата своите пипала-нишки. Той прогони от себе си тази мисъл и се постара да се съсредоточи върху това, как да се доберат до североизточното крило, където трябваше да е Еди. Той все още стоеше в нерешителност, когато внезапно чу, че някой го вика. Той започна да се озърта, но изведнъж отгоре се появи още един вертолет, от който го извикаха. Алмквист настойчиво сочеше към Марк. Той се хвърли обратно.

— Ей, Кенистън — викна му Алмквист, — не беше ли вашето момиче, което направи съобщение по радиото за прилагането на йода?

Марк кимна с глава.

— Тогава тя се е евакуирала... Нека да си спомня. — Той затвори очи, мъчително спомняйки си, а след това каза: — Приют за момичета, затворническо училище или нещо подобно. Сигурно журналистите знаят. Ето техния вертолет.

Марк вдигна поглед и видя втори вертолет, който беше изскочил от облаците.

— Ей, вие ли сте Кенистън? — викна му някой от вертолета.

Машината се спускаше все по-ниско. След това кацна на покрива.

— Госпожи и господа, сега се готвим да вземем доктор Марк Кенистън. Това е младият патолог, който направи първото съобщение

за този организъм, и именно той се втурна в радиостанцията, за да даде възможност на комисаря Соренсен да направи изявление по радиото. Сега комисарят Соренсен вече не е жив.

Баз направи пауза, за да изчака затихващия шум на двигателите, а след това каза:

— Качвайте се, докторе! Радваме се да ви поздравим на борда. Може би ще кажете нещо на радиослушателите, които слушат нашата програма?

— Всички, които сега ни слушат — каза Марк — и не напускат града, са идиоти! Мога да кажа само едно: напускайте града и колкото можете по-бързо. И бъдете пределно внимателни къде стъпвате.

Той даде знак на Баз да изключи микрофона и попита:

— Казват, че сте извършили полет с евакуираните в едно женско училище? Кое е това училище?

— Приют за девойки на площад Дейвис — отговори Баз. — Там е относително спокойно, но зданията се рушат. Има неколкостотин момичета, десетки са приковани към леглата или имат едни или други дефекти. Евакуацията им върви с пълен ход.

— Може би ще ме подхвърлите дотам? — попита Марк.

Баз отговори:

— Аз водя репортаж за евакуацията в целия този район. Нямам нищо против да отлетим дотам.

Марк и Хари помахаха на доктор Алмквист, който с десетки болни чакаше пристигането на следващия вертолет. Те се виждаха като малки фигурки, стоящи под дъжда, на покрива на солария.

Секунда по-късно клонът вътре в болницата прехвърли една дъга от своите ленти през йодната бариера, направи я твърда и започна да се прелива по нея като по мост.

Той започна да опипва пода, намери вратата, водеща на покрива на солария, и изпрати нишки разузнавачи на залетия от дъжда покрив. Когато вертолетът пристигна за новата група, на покрива нямаше никой. Само тук и там в локвите се виждаха безформените купчини на дрехите.

Баз Кингсли посочи надолу. Там се виждаха ниските корпуси на здания с отвратителен изглед, без никакви украшения. Те приличаха на сиви тухли, захвърлени в локва вода.

— Тук — каза Баз само с устни.

Той можеше да говори в микрофона, знаейки, че гласът му, усилен от радиостанцията се разнася в ефира, но да се говори във вертолета и да се чуе отговор, беше просто невъзможно.

Околните домове носеха ясни следи от разбойническите нападения на клона. Някои от тях бяха напълно рухнали, други частично, но беше трудно да се намери напълно цяла сграда. Не можеха да се приземят и се спуснаха по висяща стълба. Сkochиха долу и веднага попаднаха във вода.

В прозорчето на голямата врата към покрива се показва жена с резки черти на лицето.

— Ааа, а аз мислех, че това е вертолет за евакуация. Покривът пада. Тук вече не може да се каца.

Тя вече искаше да се скрие, когато Марк я извика.

— При вас ли е медицинската сестра Хампстед?

— Тук е — каза жената. — Пристигнахте да помогнете или да задавате въпроси?

Марк се спусна към нея по металическите стъпала на стълбата един етаж по-долу. Вътре сградата се оказа значително по-разрушена, отколкото изглеждаше отвън. Подът беше обсипан с паднала мазилка, през десетки цепнатини на покрива се лееха потоци вода.

Хари и жената се изгледаха с взаимна неприязън. Тя отново се обърна към Марк.

— Къде е чантата ви? Пристигнахте да окажете първа помощ, нали?

— Къде е мис Хампстед?

Тя се обърна и му направи знак да я последва, като заобикаляше местата, които изглеждаха ненадеждни. Те се спуснаха три етажа по-долу, преди да влязат в един коридор. Тук, по протежение на стените, имаше малки, приличащи на камери стаички и разрушенията бяха още по-големи.

— Към южната страна е още по-зле — каза жената.

Пристигнаха в една зала и тук изведнъж през стаята към Марк се хвърли Еди и увисна на шията му.

— Марк, ужасно е! Тази твар проникна в зданието, а те не можеха да избягат. Бяха принудени да чакат, виждайки как то се доближава към тях все по-близо и по-близо и нищо не можеха да направят...

Марк я държеше в прегръдките си, чувствайки как тя трепери.

— Какво правите сега? — попита я той.

— Някои от девойките се оказаха под развалините. Тази твар още не се е добрала до всички, заобиколила е два сектора от сградата, когато тя е рухнала и те са останали там, когато е започнало разрушаването. Слава богу, че тази гадост не се появява два пъти на едно и също място.

Марк я прегърна още по-здраво, но не ѝ каза, че греши, за да не я плаши.

— Повечето от тях вече са загинали — добави Еди. — Няколко доброволци в момента претърсват развалините, за да търсят оцелели. Марк, как може то да разрушава сгради?

Жената със суровото лице се намеси в разговора им. Тя безцеремонно хвана Еди за ръката.

— Работата не чака, мис. До кацането на вертолета трябва да се свършат много неща. Вече ви казах, че не можем да ги пренесем на покрива. Той се руши. Трябва да ги изнасяме в двора.

Еди се освободи от прегръдката на Марк.

— Тя е права. Тук има още толкова много работа...

И тя се отпрати към момичетата, проснати на пода или подпрени на стените.

— Изразходвахме всичките си запаси от превързочни материали — каза Еди. — Вече нямаме никакви резерви. Не си ли взел нещо със себе си?

Като се вгледа в празните ръце на Марк и Хари, тя въздъхна:

— Добре де, ще се оправим някак. Нали ни остава около половин час.

Тя се отпусна на колене пред момичето, с което се занимаваше, преди да изтича към Марк. Момичето стенеше със затворени очи, докато Еди сменяше окървавената превръзка на главата ѝ.

— Тя като че ли има счупване на крака — каза Еди, като посочи друго момиче.

През следващия половин час те почти не разговаряха. Възрастна жена накара Хари да отиде да претърсва за оцелели заедно с другите доброволци. Един от тях се появи, преди още Марк да приключи с временната превръзка на един от ранените.

— Не можахме да открием повече никого — каза мъжът и уморено се облегна на вратата. Лицето му беше покрито със слой мръсотия, посипано с вар и набраздено от вадички пот и дъжд. Други двама мъже влязоха в залата. Един от тях бе Хари.

— Докторе, тази твар е тук отново! Барикадирала е всички врати и прозорци, няма да можем да се измъкнем!

Марк погледна към прозоречната рамка. По стъклото се влачеха няколко тънки нишки. Той стана и изтича при изхода. От горната площадка надолу се спускаха тънички нишки, сякаш някой бе тъкал фина паяжина. До него застана Хари.

— Ето как затваря всички врати. И тук, докторе, йодът няма да ни помогне. Аз вече опитах. То вече прави мост над йода и се прехвърля през преградата. Как така, докторе? Тази твар поумнява, що ли?

А на ръцете им лежаха деветнадесет ранени момичета, бавачката, надзирателката и трима работници доброволци. И всички те се оказаха в капан.

Да се изплаши тази твар с огън, и дума не можеше да става, защото тя вече знаеше как да заобикаля препятствията. Когато Марк погледна Еди, в очите ѝ видя ужас, но той не можеше да ѝ каже нищо утешително.

15 часа и 30 минути

Ирен Апел говореше в микрофона със спокоен глас, без да показва страха, който бе я обхванал напълно. Вертолетът летеше над плътна тълпа от бежанци. Автомобилите се движеха по автострадата със скорост 15 мили в час. Изглеждаше сякаш всички коли, които можеха да тръгнат, се движеха по пътя. Под тях всичко представляваше истински хаос, като в същото време се усещаше някакъв вътрешен ред в хаоса. Хората се движеха като автомати и паниката, забелязваща се в града, бе отстъпила място на този автоматизъм.

Вертолетът се издигна нагоре и набра скорост, приближавайки началото на колоната, движеща се само в едно направление и заемаща цялата пешеходна част на улицата. Пред колоната, на зиг-заг се движеха патрулните мотоциклети. Те изследваха всички извеждащи от града улици, спираха за щателна проверка по кръстовищата, а после отново тръгнаха на път.

Клонът, като страшна зараза, проникна и в другите райони на града. Леките и товарните коли, с които хората се опитваха да се спасят, бяха косвена причина за неговото разпространение. Като се залепваше за гумите, заемайки и най-малките пукнатини в тях, нахвърляйки се върху найлона, влизащ в покриващия ги слой, клонът се откъсваше от общата си маса, но не изпускаше новата придобивка. По този начин се създаваха нови гнезда за неговото разпространение. Възникна един нов район, заразен с клон, в северната част на града, и друг — в предградието.

Ирен даде знак на пилота да се върне обратно. Машината направи кръг и полетя срещу нови тълпи от бежанци. Ирен продължи репортажа, разказвайки за хората, които виждаше долу, и гласът ѝ продължаваше да звучи спокойно и безстрастно. Те кацнаха на летището в щаба на националната гвардия. Като кимна на Ирен, капитан Ръдърфорд продължи да инструктира групата мъже във военни униформи.

— Ето този район вече е очистен, — казваше той, посочвайки по картата. Това бе район, обхващащ на ширина шест и на дължина петнайсет квартала. Капитанът прекара дебела черна линия по някои улици. — Ето тези канализационни магистрали са затворени и засега не действат. Що се отнася до останалите, за тях все още няма сведения. Нашият план е следният: да се залее целият този район с бензин и да се запали. Целият ще изгори, но и без това в по-голямата си част вече е разрушен.

Ирен направи съобщение за този план, разчетен да забави скоростта на разпространение на клона, а може би и да го спре.

14 часа и 10 минути

Пит Лоренц прие от контролната кула съобщение, че съпругата му е получила контракции, повтарящи се на всеки десет минути. Той

се усмихна. Това се случи преди два часа, мислеше си той, приземявайки се. Пит забеляза, че пистата за кацане бе скъсена и осветена като новогодишна елха. Внезапно той се напрегна. Върху пистата за излитане нещо светеше с преливаща светлина. Нещо зеленикаво и това нещо се движеше. Той почувства остър пристъп на страх, а ръцете му стиснаха щурвала. Това нещо бе проникнало и на летището в Мидуей!

Бързо товареха хората в самолета. Зеленикавото вещество обаче беше навсякъде: тънката му пелена се извиваше по пистата за излитане и още по-нататък — в посока на полето на летището, по товарните площадки. Той видя как хората си правеха импровизирани огнемети, използвайки цистерните, и заливаха с огън от маркучите им веществото, забавяйки настъплението му.

Този път самолетът стоя приземен само пет минути, нямаше време дори за дозареждане с гориво. Дежурната от контролната кула бе сменена от някакъв мъж, който не знаеше нищо за съпругата му и за новороденото. Както усети Пит, мъжът от контролната кула бе изпаднал в истерия, това се усещаше и по гласа му.

— Това вещество проникна вече и в зданието. Боже мой! То е тук!

След това предаването се прекъсна и друг глас, по-спокоен, заговори, но очевидно отдалече:

— Уоли? Ти ли си Уоли? — извика Пит.

— Да. Натовари ли се, Пит? Това е последният полет, приятелю. Искай потвърждение от Милуоки, чу ли?

Като успя да потисне вълнението си, Пит произнесе задължителните в такива случаи думи. Последва кратко засилване и излитане. Той поведе машината отвесно нагоре, без да обръща внимание на краткия писък, прозвучал в слушалките му. След секунда ги свали от главата си и се заслуша в крясъците в самия самолет, сякаш те повтаряха това, което бе чул от контролната кула. Той се обърна и видя струйка вода, стичаща се под вратата.

— Само не в езерото! — каза си високо той. — Тази твар живее във водата и ще се разпълзи наоколо. Не, нужно ми е добре разрушено здание, още по-добре, ако в момента гори...

И в същия миг видя, това което търсеше — разкошен жилищен блок. Той се издигна малко нагоре, направи кръг, после се издигна още

малко, а след това изви носа на самолета отвесно надолу. Тънка зелена нишка проникна в кабината и Пит я гледа една минута. След това затвори очи и започна да се моли:

— Господи, нека да е момче! Позволи ми да загина заедно с машината, а не от тази гадост!

Самолетът се взриви със страшен грохот, докато Пит още произнасяше молитвата си.

Марк Кенистън отчетливо си представи клона, преминаващ през йодната бариера, която бяха разпръснали. Даваше си сметка, че този път практически не разполага с нищо, с което да надхитри противника. Надзирателката стоеше на вратата и гледаше изхода към пожарната стълба в дъното на хола.

— Ето го — произнесе тя и Марк стисна ръката на Еди, която по някакъв начин се бе озовала до него.

— Хари, ти и другите мъже съберете всички възможни чаршафи. И по-бързо! — заповяда Марк.

Хари и двама други мъже се хвърлиха вътре в помещението. Тропотът от обувките им се разнесе из разрушената сграда.

— А вие — обърна се Марк към надзирателката, — започвайте да късате чаршафите на възможно по-тесни ивици. Стига да не се усукват като ширити.

Той огледа момичетата, опитвайки се да прецени кои от тях са в състояние да се движат сами, като ги отделяше от тези, които очевидно нямаше да могат. Хари хвърли в стаята два чаршафа и отново изчезна. Марк хвана единия от тях и започна да го къса на ивици с ширина шестнадесет дюйма.

— Трябва да се забинтоваме целите, както и да обвинем всички останали — каза той, като продължи трескаво да къса тъканта.

Кенистън започна да бинтова едно от момичетата, покривайки краката ѝ така, че да не остава открито нито едно късче от тялото ѝ.

— Продължавай да бинтоваш — каза той на Еди, а сам се зае с друго момиче.

— Внимавайте да не остане дори късче от тялото непокрито. — Той погледна към Еди и одобрително ѝ кимна. — Много добре. Сега да се захванем с главата, да закрием всичко: уста, очи и така нататък. —

Той се усмихна на изплашеното момиче и като се наклони към нея, прошепна:

— Представяй си, че играем на сляпа баба.

Еди покри очите ѝ с лента и момичето кимна с бинтованата си глава.

В стаята се появиха още шест чаршафа, после още седем или осем. След това мъжът не отиде за нови.

— Там вече е невъзможно да се мине — каза един от мъжете, — тази твар покри пода.

— Добре — отговори му Марк, — късайте чаршафите на ширина фут и половина и добре се увийте с лентите, като внимавате да се застъпват.

Той приключи бинтоването на едно момиче и се захвана с друго. Пристигнаха Хари и вторият доброволец, като донесоха още няколко чаршафа.

— Това е всичко, докторе. Няма повече — каза Хари на Марк. Той захлопна вратата и напъха под нея един чаршаф. — Това ще го спре за известно време.

Той също започна да къса чаршафа и за известно време в стаята се възцари тишина. Изведнъж надзирателката посочи бледозелената нишка, която бе намерила пукнатина в мазилката и сега се развяваше покрай стената, на четиридесет фута от мястото, където работеха.

Те успяха да бинтоват момичето. Марк бинтова Еди, а Хари през това време се трудеше над надзирателката. Последен се обинтова Марк. В това време клонът се добра до първото момиче и започна да опипва неподвижното ѝ тяло. Тя не направи нито едно движение и Марк се надяваше, че е изгубила съзнание. Той надяна на главата си кальфка и престана да вижда друго, освен проблясването на светлината от прозореца. Колкото може по-стегнато омота около шията си ивица тъкан и накрая я завърза на възел.

— Готови ли са всички? — попита с приглушен глас. В отговор чу глухото мърморене на останалите. — Добре. Тогава напред ще тръгне надзирателката, тя ще ни изведе. Всички останали трябва да се хванем за ръце и да вървим след нея. Всеки мъж ще носи по едно от момичетата, които не могат да вървят, и...

— Аз ще нося Мили — прекъсна го надзирателката. — Тя е лека.

— Прекрасно — каза Марк. — В такъв случай ще останат само две момичета, за които ще се върнем.

Някой изохка и се чу сподавен вопъл:

— То пълзи по мен. Аз не мога, не мога!

— То ще бъде върху всички нас! — извика рязко Марк, защото отлично разбираше, че паниката може да погуби всичко. — Тихо! Щом го почувствате върху себе си, продължете да вървите спокойно, без да бързате. Но не се спирайте и не се дърпайте. Това нещо ще се влечи с вас известно време а после ще изостане, щом се убеди, че си има работа с тъкан, която не е подходяща за хранене. Където и да ви застигне, не изпадайте в паника и не се опитвайте да избягате.

Марк откри, че вече различава нещо през превръзката и се отправи към първото от момичетата, лежащи на пода. Той помнеше, че кракът ѝ е счупен.

— Трябва ми един мъж — каза той.

Някой докосна ръката му и той чу как повдигат момичето. Хари взе друго момиче. После дойде надзирателката.

— Мили? — попита тя. В отговор се чу плач. — Тихо, тихо! Ще се опитам да не ти причинявам болка.

Марк взе следващото момиче и изведнъж почувства друго да се изправя на крака.

— Моля ви, не ме оставяйте сама — помоли се то, като отново падна на пода. — Аз ще мога да се придвижвам, честна дума, ще мога, ако само някой ми помага, ама съвсем мъничко, но да ми помага.

Няколко момичета се събраха около двете, останали на пода.

— Няма да ви изоставим — каза някой рязко. — Ставайте и да вървим!

Марк стисна зъби, когато чу как се счупва костта, и разбра, че временната шина не беше удържала крака и костите се бяха разминали. Момичето изпищя и млъкна.

— Взехме я — каза същият рязък глас. — Тя навярно няма да може да се движи, но ще остане жива.

Останалите момичета вдигнаха и последната: тя беше в безсъзнание. Цялата група започна да се придвижва към вратата. Най-отпред вървеше надзирателката с Мили, лежаща върху широките ѝ рамене. Надзирателката опипваше стената с ръка. Мъжът, който вървеше зад нея, се държеше за ръката на Мили и на свой ред

чувстваше, че някой се държи за ръката на тази, която носеше той самият.

Това беше невероятно трудно пътешествие, кошмар без край. Към краката на Марк се прилепи клон. Веднъж той оплете краката му и Марк трябваше да върви с много ситни крачки, премествайки се буквално със сантиметри. Но той не преставаше да се движи и накрая клонът или се разкъса, или се отлепи от него.

Надзирателката ги водеше, като внимателно избираше пътя сред съборените предмети.

Неочаквано Марк се усети, че говори на глас, и сам се учуди на своята увереност.

— Движим се всички заедно — говореше той, — вървим леко и спокойно. Никакви тласъци, никакво спиране. Възможно е да почувствате върху себе си това, но трябва да продължите да се движите. Не се опитвайте да го отстраните от себе си или да се отскубнете.

Клонът изхвърли една нишка и го докосна по гърдите, после тръгна нагоре по калъфката, надяната върху главата му.

Марк почувства как потта се стича по бузите му и мръдна глава, за да може калъфката да я попие. Втора лента от клона запълзя по гърба му. Той усети как се засилва налягането върху лицето му, а също и това, че петното светлина, преминаващо през калъфката, намаля. Той бързо затвори очи и моментално почувства тежестта на клона върху клепките си. Втресе го, по тялото му запълзяха тръпки и Марк помисли, че ще повърне.

— Стигнахме стълбището и започваме да се спускаме — чу приглушения глас на надзирателката.

Момичето, което носеше, заплака и той я прегърна по-силно. Клонът отпълзя от лицето му, притисна калъфката върху шията му и продължи към гърдите, а после окончателно го изостави. Марк знаеше, че сега той ще се захване с момичето. Тя изгуби съзнание. Марк чу как някой напред започна да плаче. Тогава заговори отново. И риданията престанаха. Те се вслушваха в гласа му, страхуваха се да не се разгубят, но продължаваха да се вслушват. За тях гласът му беше това, което бе за него осигурителното въже в тунела на метрото. Той продължаваше да говори. Като слизаше по стълбите си мислеше за Еди, която вървеше пред него, като си представяше как държи

момичето под ръка, насочва я, предпазва я от паника. На някои места клонът беше под краката им и те вървяха върху него, като върху слабо надут матрак.

— Не се спирайте. Движете се, дори ако се премествате само по сантиметър в минута, само не се спирайте! — извика той.

— Той ме оплете цялата: и бедрата, и шията... — чу той гласа на надзирателката.

Човешката верига продължи да се движи, наистина значително по-бавно и Марк почувства допълнителната тежест на клона, обвиняващ цялото му тяло. Стана му неимоверно тежко от нарасналата тежест, от прикованата към него девойка. Всяка нова крачка правеше с цената на нечовешки усилия, всяко вдишване бе мъчение. Повече не можеше да се движи, двата му крака бяха притиснати един към друг... Той се придвижи няколко сантиметра, усещането беше такова, сякаш вървеше в море от смола. Но ето че усети как тежестта се оттегли от главата му, той с облекчение въздъхна дълбоко и веднага започна да говори. Едно от момичетата изпищя истерично.

— Помнете — повиши глас Марк, — то не може да проникне през памучната материя. Продължавайте да се движите.

Момичето, което носеше на рамото си, плачеше. Тогава той й пошепна:

— Успокой се. Той няма да те достигне. Успокой се.

Тя утихна, а той продължи с нея и клона още двајсетина крачки, но в това време групата също напредваше. А Марк все говореше и говореше...

Още стъпало и вече вървят из преддверието, после се спират, после едва не попадат в някаква стая, после в друга, промъквайки се през камари от вещи, които се налага да опипват, за да намерят пътя. Продължаваха напред, докато не усетиха полъха на свеж въздух. Марк усети капки дъжд, калъфката прилепна към лицето му и той затвори очи.

— Дворът е право пред нас — чу той гласа на надзирателката.

Марк се спъна в някакъв стълб или нещо такова. Момичето здраво се хвана за врата му. Той загуби равновесие и за да се задържи на крака, се опря с ръка на стената, като почувства еластичната възглавница на клона под нея. Клонът моментално се раздвижи под

ръката му. Марк я дръпна, усещайки как той се е залепил за нея. Той продължи нататък и клонът изостана.

Дъждът плисна като из ведро. Марк продължи да се държи за ръката на момичето пред него, вървеше, като шляпаше в локвите, и почти се блъсна в девойката, когато тя внезапно спря.

— Ето че пристигнахме — каза надзирателката.

Марк внимателно положи товара си, но момичето още няколко мига продължи да се държи за врата му. Той чу как тя прошепна:

— Благодаря ви, докторе. Много ви благодаря.

Марк сне много внимателно калъфката от главата си и огледа двора. Тук клон не се виждаше и той каза на другите от групата, че могат да свалят качулките си. Но предупреди да внимават и да не свалят останалата памучна броня. Качулките им трябва да са готови, за да могат веднага да ги надянат при нужда. Те приседнаха в очакване на вертолета, без да обръщат внимание на дъжда.

16 часа и 35 минути

Те седяха под проливния дъжд в двора, щастливи от мисълта, че са тук, разменяйки си усмивки. Беше им много хубаво.

— Ей, вие там. Добре ли сте? — изведнъж надвика дъжда един глас.

Те погледнаха в посока на гласа. Към тях идваше пожарникар с гръбна пръскачка. Когато влезе през вратата, Марк веднага го позна. Това бе един от водолазите, които държаха осигурителните въжета при спускането в тунела на метрото. Като видя Марк, пожарникарят възкликна:

— Чудесно, докторе! А ние ви търсим навсякъде! Там искат да ви измъкнат оттук. Нашият щабен автобус е на четири преки. Ще ви изпратим дотам.

Кенистън погледна жените и момичетата, после се обърна към пожарникаря. Той проследи погледа му.

— Добре, добре. Всички ще вземем на буксир. На улицата стои наш камион, а ние точно се каним да заминаваме. Свършва ни разтворът, а няма откъде да си доставим. Да тръгваме, вървете след мен, идвайте всички!

Марк пропусна напред жените и остана в опашката на колоната. Понесоха ранените на ръце. Когато доближиха камиона и качиха всички, шофьорът каза на Марк:

— Докторе, тръгнете надолу по улицата до края на квартала и завийте наляво. След два квартала ще видите един от нашите камиони. Той стои на кръстовището. Оттам ще извикат вертолет за вас. Но побързайте.

Марк погледна Еди и Хари.

— Качвайте се — каза той, като посочи камиона. — Аз ще ви намеря, щом се освободя.

Еди и Хари се спогледаха. После погледнаха Марк и поклатиха отрицателно глава, сякаш се бяха уговорили предварително.

— Решихме да останем с теб — каза много тихо Еди, — затова нека да не спорим. По-добре да побързаме. Нямаме много време на разположение.

Марк се опита да възрази, но не му достигнаха думи да ги убеди, а душата му се изпълни с топлина. Той огледа смешните, забинтовани фигури на Еди и Хари и каза на шофьора:

— А нямате ли тук при вас водонепроницаеми костюми?

— Как да нямаме — шофьорът показа към каросерията.

Марк отведе Хари и Еди зад камиона и те, като поровиха, намериха три подходящи по размер костюма. Като се разсъблякоха до бельо, те облякоха костюмите. После се обърнаха и тръгнаха по улицата, а зад тях се чуваха благодарностите на жените и напътствията на пожарникаря.

На ъгъла те завиха и потресени спряха. Цялата улица бе запълнена от клона. Веществото покриваше като пелена всичко наоколо. Тя се издигаше, преливаше, пълзеше нагоре и надолу по стените на все още неразрушените здания. На улицата се извисяваше камара от рухнали тухлени стени, а краят на квартала трудно можеше да се види.

Хари сви рамене.

— Какво да се прави? — каза той. — Трябва да вървим. Тази твар няма да се отдръпне, за да ни пусне.

И той тръгна напред по улицата. Не се чуваше звук. Само дъждовните капки шумяха монотонно. Хари се стремеше да заобикаля израстъците на клона, а когато това беше невъзможно, той внимателно

стъпваше право върху зеленикавото вещество и бързо вдигаше крак, за да не може издуващото се вещество да обвие крака му. Еди и Марк го следваха. Към края на квартала Марк каза:

— Забелязахте ли как се промени нашето отношение към тази твар? Вижте как стъпваме по нея, сякаш винаги е било така.

Еди се обърна и му се усмихна.

— Точно в това е гаранцията, че ще го победим. Ах! — Незабелязвайки, тя премина много близо до разрушената стена, от която стърчаха парчета от тухли с остри краища. Сърцето на Марк щеше да се пръсне, когато видя, че костюмът ѝ малко над дясното коляно се закачи за една тухла. Той се скъса и през цепката се видя кожата. В миг всичко се измени. Марк трескаво се заоглежда, за да види дали няма наблизо нишки на клона, които да нападнат Еди. Той рязко я отблъсна от стената, покрита частично с клона, и каза:

— Хари, не виждаш ли камиона? Трябва да се измъкваме оттук!

— Нищо не виждам, докторе. Да видим дали не е зад този ъгъл.

Те заобиколиха ъгъла. При ходенето Еди се навеждаше и прикриваше с ръка скъсаното място. Те погледнаха по улицата. В края ѝ имаше огромна купчина рухнали тухли, които я затваряха, и от нея повече нищо не се виждаше.

— Да вървим по-нататък — каза Марк.

Те вървяха толкова бързо, колкото можеха. Веднъж им се наложи да отбият нападението на клона, който се беше хвърлил върху тях от прозорците на втория етаж. Накрая те заобиколиха купчината тухли и видяха камиона. Почти целият беше покрит със слой от клона. Никой не се виждаше наоколо.

— Видяхте ли какво се е случило? — каза Хари. — Камионът е бил блокиран от рухналото здание. Да се надяваме, че момчетата са успели да се спасят, но от това на нас не ни става по-леко. Къде да вървим сега?

Те се огледаха. Гледката беше пустинна: никакви следи от жив човек, само развалини от къщи и затрупани и наводнени улици. Улицата, по която току-що дойдоха, беше покрита със слой от клона. Нямаха никакъв изход — нямаше къде да отидат.

Марк показва един многоетажен гараж на петдесетина метра от мястото, където се намираха. Подземните естакади бяха покрити с клона, но слойът не беше много дебел.

— Хайде да опитаме. Може би ще успеем да достигнем до покрива и да привлечем вниманието на някой вертолет.

Еди и Хари гледаха със съмнение натам.

— Може би имате други предложения?

Те мълчаливо свиха рамене. Тримата преодоляха разстоянието до входа и започнаха да се изкачват. Марк се движеше отдясно на Еди, прикривайки крака ѝ от възможно нападение от нишките на клона. Те внимателно стъпваха по килима на клона, отгоре от време на време падаха циментови плочки, откъртени от една от колоните. Падайки на близката естакада, те също потъваха в зеленикавия слой.

Стоманените конструкции на зданието над тях изглеждаха тъмночервени от отблясъка на пожарите, там, горе, поне нямаше клон. Накрая те стигнаха до това място, където той беше изял всичкия бетон, и по-нататък се придвижваха по сложната плетеница на арматурното желязо, което някога е било в бетонните блокове. Колкото по-високо се качваха, толкова по-рядко срещаша клона. И накрая, когато стигнаха покрива, видяха, че клонът тук се забелязва само на отделни петна. Но тези огнища от клона бяха изчерпали всички хранителни вещества и сега изхвърляха тънки пипала на всички страни.

Тримата погледнаха към оловносивото небе, но не видяха нищо радостно освен тежки от влагата облаци.

— Мисля, че ще трябва да почакаме — каза Марк, — и да се надяваме, че скоро ще дойдат да ни вземат.

Като си избраха място сред стоманената конструкция на сградата, те седнаха на самия ѝ край.

17 часа и 30 минути

— Колко още трябва да чакаме? — попита Еди.

Те седяха на металните конструкции на дванадесететажното здание, а долу под тях улиците бяха наводнени. Собствено те и не виждаха улицата; пред тях плуваше пелена от мъгла, пронизвана от дъждовните струи, а понякога във въздуха се виждаха извиващите се ленти на клона. Марк не знаеше на каква височина клонът може да изстрелва своите нишки.

— А ще успеят ли да го задържат тук? — попита Еди след известно време.

Трябваше да го направят. Ако успее да се промъкне в езерото... Всички езера ще почувстват присъствието му, всички територии около великите езера ще станат негови жертви, градовете ще започнат да загиват един по един и с придвижването на тази твар по земята може да настане ден, когато тя ще притисне човека до океанското крайбрежие, разраствайки се и увеличавайки се по размери.

Марк си представи какво количество органично вещество има в дълбините на океана и нещо го жегна под лъжичката.

Еди внезапно се притисна към него и той видя люлееща се лента на клона, търсеца поредната жертва. И ето — тя докосна ръката ѝ, изви се и се отдръпна от мократа повърхност на гумения костюм. Нишката на клона изчезна в дъждовната пелена.

Гледайки над главата на Еди, Марк видя трептящото зарево на пожарите, което се виждаше като петна през мъглата.

Той усещаше миризмата на пожарите и си мислеше, че дори и да мине вертолетът, може да се окаже твърде късно. В този миг те чуха приближаващ се шум на двигатели. Хари се опита с викове да привлече вниманието на летеца. Вертолетът бавно плуваше сред облаците. Това беше същата машина, която ги беше закарала до затворническата болница, досети се Марк. Баз Кингсли със своя неизменен микрофон в ръка им махаше за поздрав.

От вертолета, развявайки се на вятъра, висеше въжена стълба. Марк и Хари хванаха долния ѝ край и я изпънаха, като дадоха възможност на Еди да се изкатери. Еди се качи, Хари подбутна Марк напред, а сам отстъпи една крачка. Щом Марк стъпи на първото стъпало, около кракът му се уви едно от пипалата на клона. Той веднага пусна стълбата и, балансирайки, се хвана с другата ръка за стоманената конструкция и стоя така, докато клонът не го пусна и не изчезна. Вертолетът, веднага след като той пусна стълбата, излетя на петнадесет фута нагоре, а след това внимателно започна да се спуска. Този път Марк успя да се качи в машината. След него започна да се изкачва Хари. Но още преди да започнат да прибират стълбата след успешното му изкачване, в долния ѝ край се вкопчи израстък от клона и бързо започна да се изкачва по нея във вертолета. Мърморейки проклетия, Хари извади ножа си и с един удар преряза стълбата и тя изчезна надолу... Летецът рязко издигна машината във въздуха и го поведе на максимална височина.

До съзнанието на Марк едва достигаха думите на Баз, които той мърмореше в своя микрофон, а и не се стараяше да вникне в смисъла на репортажа.

Те се приземиха и сигурно Баз беше успял предварително да предаде съобщение за тях, защото ги срещна един армейски джип със седящ в него майор. Във втория джип след него бяха Ирен Апел и Мори Купър. Ирен, права на седалката, махаше с ръка на Баз.

— Ние също кацнахме, Баз! Нулева видимост. Повече няма да има полети над града. Приближават самолети разпръскватели.

Баз се премести при нея на джипа и те отпътуваха.

Майорът се представи. Казваше се Том Арлингтън. Той ги заведе в щаба, който се помещаваше в арсенала. Дадоха им сухи дрехи и след това ги нахраниха с топла супа и кафе и без всякакво прекъсване организираха съвещание, посветено на въпроса за това, как може да се спре разпространението на клона.

— Доктор Кенистън, вие сте специалист. Какво да правим сега? След десет минути чакаме да се появят самолетите. Всеки може да покрие площ от две хиляди акра. Всички самолети са заредени с разтвор на йод. И тук възниква въпросът къде е най-добре да нанесем удара? Откъде самолетите трябва да започнат пръскането?

Марк измести чинията със супа и погледна картата, заемаща цялата стена на стаята. На нея беше целият град с предградията. Дебелата червена линия обхващаше почти целия град. В нея беше клонът, той растеше със всяка минута и ту тук, ту там се появяваше и зад чертата, появявайки се на мили от първоначалното си възникване.

— Трябва да се залее с разтвор цялата брегова линия. Необходимо е на всяка цена да попречим на проклетата твар да попадне в езерото, а ако това се случи, нищо вече не може да ни спаси — каза Марк.

Самолетите започнаха да пръскат от страната на езерото, поливайки бреговата ивица отначало на ширина петдесет фута, при второто прелитане увеличиха ивицата до сто фута, после до половин миля. Другите самолети започнаха операцията по пръскането на няколко мили на запад, отправяйки се към центъра на поражения район, като при всяко прелитане разширяваха ивицата с отровата. Скоро целият град бе заобиколен с ивица от разтвор на йод, широка цяла

мия. За това бяха необходими два часа. Особено голямо количество разтвор бе хвърлено над реката.

Клонът се опита да изхвърли израстъци в напразно търсене на източници за хранене. Центърът на града вече не можеше да му предостави достатъчно количество хранителни вещества, за да поддържа жизнеспособността на целия организъм. Лишените от бетонната си обвивка железни конструкции се издигаха високо в небето като жалони, посочващи местата, на които някога са се издигали най-високите сгради на града. А там, долу, дебели слоеве клон покриваха буквално всичко наоколо. Той не можеше вече да се разпространява в нито една посока: по целия периметър на огромната площ имаше преграда от разтвор на йод. Градът бе опустошен. Клонът бе запълнил цялата канализационна система, всички тунели на метрото и всички изби на зданията. Той бе проникнал във всички съоръжения, изсмуквайки последните частици от солите на калция, навсякъде, където бе успял да ги достигне. От трескавото търсене на хранителни вещества цялата огромна маса на клона се раздвижи и започна още по-ростно да пулсира. От основната маса нагоре излетяха многочислени ленти и камшици, започнаха да се издуват мощни възли. Впечатлението бе сякаш въздухът е пронизан от лентите на серпантини в новогодишна нощ.

Колосалната маса на клона, разположена върху площ от сто квадратни мили, се издигаше, извиваше и взривяваше. Сякаш градът беше нещо живо и сега изживяваше предсмъртните си мъки. Доколкото можеше да се види, градът представляваше арената, върху която клонът агонизираше. Той отчаяно се мъчеше да прескочи смъртоносната за него бариера от разтвор на йод, като използваше умъртвените участъци от своите тъкани, но и тук претърпяваше неудача. Щом забелязваха уязвим участък в бариерата, където клонът би могъл да направи пробив, хората моментално се отправяха нататък с нови количества разтвор.

И ето настъпи моментът, когато клонът не можеше вече да разходва толкова енергия, колкото му беше необходима за поддържане на неговата активност. Той умираше от глад. Зеленикавите ленти и камшици престанаха да излитат нагоре, той престана да се мята. Когато всички ресурси от хранителни вещества бяха изчерпани, в

молекулярната структура на клона се извършиха нови промени. Клонът се опитваше да се приспособи към променените условия.

Внезапно движението на веществото на клона се прекрати напълно и това неочаквано спокойствие предизвикваше същото вледеняващо въздействие, както и видът на пулсиращата и изпаднала в конвулсии маса. Хората, следящи за поведението на клона от самолетите, разбраха, че той се подготвя за някакви нови действия, съобразно с промяната на условията. Във всички направления по радиото полетяха предупреждения за пълна готовност към всички възможни изненади.

На клона му бяха необходими всичко двадесет секунди, за да преустрои вътрешната си структура, но на пръв поглед външно не можеха да се забележат никакви признаци на тези промени. Този път най-подходящите за промяна и приспособяване молекули на организма на клона намериха изход, който се оказа гибелен за цялата маса. Тези молекули започнаха да живеят, като поглъщаха цялата останала маса на клона. Той започна да получава необходимата му енергия, като се самоизяждаше. Скоро на повърхността на неговата обща маса започнаха да се появяват дупки и ями. Започнаха да ги пръскат и заливат с нови порции разтвор на йод и процесът се ускори. Към 22 часа хората разбраха, че са укротили клона. Нямахше нови съобщения за пробив на веществото или за нови появи, а самият клон вече не беше в състояние да стигне до езерото. Беше невъзможно да се води борба с пожарите, бушуващи в града, и голяма част от клона загина заедно с горящите сгради. Той нямаше къде да се дине, яростните пламъци на пожарите го принуждаваха да се мята и гърчи, изхвърляйки израстъци във всички направления в търсене на изход за спасение, но всичко това беше безполезно и той загиваше в огъня. Оцелялото вещество от клона трескаво засили издирването на хранителни вещества и обираше абсолютно всичко, което можеше да превърне в своя тъкан. Отслабените от предишните атаки на клона сгради не можеха да издържат на натоварването от тежестта му и започнаха да се рушат.

Градът беше потопен, разрушен и във властта на огъня. Марк започна да осъзнава размерите на битката, която се водеше за града, смъртоносната битка против чудовището, което погуби града. Той

чувстваше в ръката си ръката на Еди. Градът загина, но хората оцеляха. Те още се борят.

Под всеки голям град и сега текат цели реки, в които в изобилие се съдържат всевъзможни органични и минерални вещества. Те представляват сами по себе си богат източник на енергия, който може да послужи като тласък за протичането практически на всякакъв вид химични реакции. В тези потоци в раздробено състояние се съдържат почти всички известни хранителни вещества. В тях има различни сапуни и миещи препарати, остатъци от медикаменти, подправки и ароматични вещества, оцветители и бои, козметични препарати, помия и избелващи средства, смоли и катализатори, ензими и отпадъци от жизнената дейност на човека. Смесвайки се помежду си в невероятни комбинации и концентрации при най-различни температури и налягане, тези химични вещества, течащи в канализационните тръби, представляват сами по себе си този химичен реактор, от който може да възникне всичко на този свят.

ЕРИК ФРАНК РЪСЕЛ И СЕ ЧУ ГЛАС

Те се измъкнаха от малката, износена спасителна космическа шлюпка както можаха. Космошлюпката бе предназначена за двадесет пътници, но я напуснаха само девет. Двама останаха вътре.

Непроходимата джунгла на чуждата и вероятно враждебна на човека планета ги обкръжаваше от всички страни като висока до небето стена. Във висините пламтеше пронизващо синьо слънце, което ги заставяше да се оглеждат през стиснати клепачи. Плътният въздух бе наситен с аромат на растения с лек примес на някаква смрад. Потопена в зловещи размисли, джунглата безмълвно чакаше, чакаше, чакаше...

Съвсем естествено, задълженията на командир пое Еликс Саймс, старши помощник капитан на космическия кораб. Никой не му оспори това право. Впрочем, при критичните обстоятелства, това не бе особено голяма привилегия.

Той се обърна към екипажа:

— Доколкото мога да съдя, намираме се на Валмия, шестата планета от системата ЗМ 17. — Примижавайки, той хвърли поглед към прежурящото слънце. — Но не мислете, че ни е провървяло. В космоса има много планети, които са по-добри от тази.

— Живи сме — проговори Макс Кеслер, командир на трета вахта. — А това е вече нещо.

— По-важно сега е да оцелеем, — възрази Саймс. — А това е вече друго нещо. — Той внимателно огледа всеки поотделно, преценявайки ги внимателно. — На Валмия има спасителна станция със защитен купол. На четиридесетия паралел. Доберем ли се до нея, ще оцелеем. Това е единствената ни надежда. — Почака, за да могат да осмислят думите му и добави: — Предполагам, че за да стигнем до нея, трябва да изминем 1700 — 2000 мили.

— Ако изминаваме по 40 мили на ден — рискува да се намеси Кеслер, — излиза, че ще са ни нужни 50 дни. Ще се справим.

— Четирсет миля, — възкликна мисис Махалич и кръглото ѝ лице почервения от вълнение. Тя намери ръката на мъжа си и се вкопчи в нея. — Григор, ние няма сили да прави четирсет миля.

Широкоплещест и кръглолик като нея, Григор ласкаво потупа ръката ѝ:

— По-добре да чака и види какво стане.

Като гледаше тази двойка, Бил Молит заключи, че съдбата би могла да се разпореде по-умно. Според убежденията му, случайността бе изиграла по-голяма роля при избора на тези, на които бе съдено да се спасят, отколкото справедливостта. Твърде много забележителни хора загинаха, когато метеоритът блъсна „Стар Куин“ и разцепи кораба като орех. Адският грохот, разкъсващото тъпанчетата свистене от излизация въздух и след миг Ейнсуърт, Олкок, Бенкс, Балмър, Блендъл, Касартели, Коригън вече не съществуваха — тези знаменити люде отлетяха при предците си.

А тази сбирщина оцеля. От всички спасили се само трима струваха нещо. Или четирима, ако се брои Фини, ирландския териер на покойния капитан Риджуей. Той, Бил Молит, помощник инженер от пета вахта, двеста фунта мускули, покрити с гъста мрежа от татуировки, попадна в числото на оцелелите. И още Саймс и Кеслер — и двамата отлични момчета, истински човеци: бели, грамотни, добри специалисти.

Докато телата на останалите от екипажа, хилядократно по-достойни от тази тук сбирщина, се носеха из космоса подут и безжизнени. Ето, например Махалич: тантурести, късоглед и глупави. Най-обикновени земеделци. Стари и уродливи, и както и да ги погледнеш — нищожества. Дори на английски не умеят правилно да говорят. Двойка избраници, измъкнати от бездната на смъртта даром, получили правото да живеят, отказано на другите. Вселената все някак би могла да мине без тях. А при предстоящото дълго пътуване ще се превърнат и в бreme, докато които и да бяха двама от загиналите от екипажа биха били много полезни.

А ето и още един щастливец: работникът от машинното отделение, Ханибал Пейтън, висок негър с учудващо мек глас. Единственият чернокож на борда. Той се спаси, а по-достойните от него бяха зачеркнати от живота. Необяснима несправедливост според Молит.

Същите чувства предизвикваше у него и жълтокожата маймуна, наричана Момчето Ку. Слабо като дистрофик същество, с поразително тънки крайници. До катастрофата изпълняваше черната работа в офицерската столова. Неизменно вежлив субект с раздалечени очи-цепки, мълчалив като пън. Невъзмутим и прикрит. Никой не знаеше истинското му име — за всички той беше Момчето Ку.

И последният пътник от Земята, Сами Файнстоун, младолик, черноок, чернокос, облечен крещящо и, според слуховете, търговец на скъпоценни камъни. В представите на Бил Молит той олицетворяваше тези, които не си цапат ръцете с черен труд. Когато се случи катастрофата, Сами вероятно е бил един от първите в спасителната лодка и е заел най-безопасното място, жадно стискайки торбичката си с брилянти.

През това време Саймс продължи да говори:

— Моята представа за Валмия е доста смътна и едва ли ще си припомня нещо съществено. А и няма откъде да получим допълнителни данни. — В устремения му над тях поглед нямаше и сянка от надежда. — Питам се, дали случайно някой от вас не знае повече за планетата?

Всички премълчаха, само Молит промърмори:

— Само съм чувал, че такава съществува.

— Е, какво пък. — Саймс се намръщи. — Аз лично помня, че тук, както вече казах, има спасителна станция. И още, че тази планета никога не е предвиждана за заселване, от което следва, че условията за живот са неподходящи за човека.

— Не си ли спомняте защо? — попита Кеслер.

— За съжаление не. Предполагам, че причините са обикновените: опасни за човека форми на живот; отровни растения; състав на атмосферата, който бързо или постепенно убива човека; слънчево лъчение, въздействащо му по същия начин.

— А не знаете ли дали на Валмия действа един от тези фактори, или действуват всички заедно?

— Не, — мрачно отвърна Саймс. — Впрочем, ако не се лъжа, над спасителната станция е издигнат въздухонепроницаем купол, а това говори само по себе си. Трудностите и разходите по построяването му се оправдават само тогава, когато човек не може да живее без него.

— Опитвайте се да ни кажете — произнесе Кеслер, улавяйки погледа на Саймс, — че нямаме много време на разположение, нали?

— Да.

— И не е известно, колко ни остава да живеем — седмица, дни, или часове?

— Да. — Саймс се намръщи, търсейки в паметта си необходимата му информация: не беше и допускарал, че ще му потрябва. — Не съм сигурен, но тук като че ли нещо не бе наред с атмосферата.

— На вкус и мирис е въздух като въздух — забеляза Молит. — Само е гъст и е задушно, но това не е причина за безпокойство.

— Съставът на въздуха не се определя така — забеляза Саймс. — Това, което дишаме, може да ни убие след половин година или по-рано.

— Значи, колкото по-бързо се измъкнем от тук, толкова по-добре — каза Сами Файнстоун.

— Това би трябвало да се отнася за всички — погледна го с неприязън Молит, като мислеше за загиналите.

— Той казал ние, а не аз — уточни мисис Махалич.

— И какво от това?

— Замълчете! — раздразнено заповяда Саймс. — Когато се окажем на безопасно място, тогава се разправяйте. А дотогава има къде да приложите енергията си и то с по-голяма полза. — И той посочи спасителната шлюпка. — Преди всичко да извадим и погребем двамата покойници, както подобава.

Всички замълчаха. Макс Кеслер и Ханибал Пейтън влязоха в шлюпката и изнесоха телата на загиналите, като ги положиха върху килим от виолетов мъх. Когато Кеслер ги беше вмъкнал в аварийната шлюпка три секунди преди да се откъснат от кораба, положението им вече беше безнадеждно. Сега те лежаха върху мъха на чуждата планета, а от небето злобно светеше огромното синьо слънце, оцветяващо кожата им в неприятен зеленикав оттенък.

Сред малкото инструменти от спасителната шлюпка се намери лопата. Като се сменяха, те изкопаха два гроба в тъмночервената почва, миришеца на ръждиво желязо. После положиха телата им в ямите, станали последното им убежище. Момчето Ку гледаше с непроницаемо лице, а мисис Махалич шумно се секнеше.

Като държеше в ръце фуражката си с лъскава козирка, Саймс погледна пламтящото слънце и произнесе:

— Флаерти беше католик. Когато умря до него нямаше свещеник. Господи, ти няма да го съдиш за това, нали? Той не е виновен!

Той млъкна, смутен от ролята си и от неудържимия плач на мисис Махалич. Продължи с обърнат към небето поглед:

— Що се отнася до Мадоч — той беше неверник и не криеше това. Но беше добър човек, като Флаерти. Те бяха честни, порядъчни хора. Господи, прости им тези незначителни прегрешения, които могат да намалят техните достойнства и ги дари с отмора в последния пристан на добрите моряци.

Мистър Махалич се опита да успокои жена си, като я потупваше по рамото и нежно ѝ шепнеше. Саймс помълча малко и произнесе:

— Амин!

— Амин! — тихо повториха останалите.

Фини помириса гробовете и безутешно зави. Оборудването на шлюпката беше непоправимо бедно. Но никой нямаше вина за това. В мига на катастрофата в нея се провеждаше седмичната ревизия. Когато корпусът на „Стар Куин“ се разцепи от удара, по-голямата част от инвентара, съставляващ задължителното снаряжение, лежеше в коридора на кораба. Не успяха да дозаредят дори контейнерите с гориво.

Нямаха нито маски, нито балони с кислород, нито портативно лъчево оръжие. Един джобен компас с разбита скала. Радиопредавател, неработещ поради някаква загадъчна неизправност, която Томпсън би ликвидирал незабавно, ако и неговият труп не летеше с останалите в космоса. Три автоматични пистолета, кутия с боеприпаси, солиден авариен запас от продоволствия, няколко метални инструмента, сред които половин дузина тежки и остри като бръснач мачете. И нищо повече.

Саймс си сложи колана с прикрепения към него пистолет и каза:

— Вземам за себе си това оръжие и компаса. Ще тръгнем в колона — колоната ще вода аз, а вие ще ме следвате. — Погледът му се спря на Кеслер. — Ако по пътя ни очаква някаква опасност, първия удар ще поема аз. При това не е изключено да загина. Тогава, Макс, ръководството на нашия отряд поемаш ти. — Той му подхвърли

автомата. — Дръж. А засега ще се движиш последен и ще охраняваш тила ни.

Саймс внимателно огледа останалите, като преценяваше на кого да даде третия пистолет. Молит, с неговото могъщо телосложение, нямаше нужда от него — дори мачетето в ръцете му щеше да се превърне в грозно оръжие. Подобни мисли му внушаваше и черното тяло на Пейтън с великолепно развита мускулатура. Що се отнася до семейство Махалич, то те дори и да умееха да стрелят, при извънредна ситуация едва ли щяха да улучат. А Фини, дори и да искаше, не можеше да използва оръжие.

Оставаха Сами Файнстоун и Момчето Ку. Последният, като член на екипажа, навярно е обучен да се справя с огнестрелно оръжие. Момчето Ку, при нужда, ще съобрази къде да се прицели, преди да дръпне спусъка. Третия автомат Саймс даде на Момчето Ку.

— Останалите вземете мачете. Разпределете помежду си провизиите така, че всеки да носи колкото може. Напълнете манерките с вода от резервоара на шлюпката. И на път.

Те направиха всичко така, както им беше казано. Всеки нарами товара си, поглеждайки с тревога дебнещите джунгли и протестирайки в душата си срещу необходимостта да напусне убежището, което представляваше за тях шлюпката. Цялата тази ужасна седмица сравнително малкият метален цилиндър беше за тях дом, създадена от човека крепост, която ги защитаваше от космоса и от неговия внезапно връхлетял ги гняв. Струваше им се, че е проява на черна неблагодарност да я изоставят, да я обрекат на сигурна гибел.

Като разбра чувствата им, които и той до известна степен споделяше, Саймс каза:

— Ако успеем да стигнем до спасителната станция, ще изпратят хеликоптер с резервно гориво и ще ремонтират корабчето. То е твърде скъпо, за да се изостави да ръждясва.

Това малко ги успокои. Тръгнаха на север, по прокарана от някого пътечка, широка един ярд. Саймс, с автомат в ръка, се движеше начело, следваше го Ханибал Пейтън и Фини. После един след друг вървяха Момчето Ку, семейство Махалич, Сами Файнстоун, Бил Молит и Макс Кеслер. Сега джунглата ги притискаше от всички страни — неудържимо разхищение на цветове с преобладаващ тъмно-зелен, на места почти черен цвят. Растителността ги защитаваше от свирепото

синьо слънце, но то все пак проникваше тук-там между клоните, прорязвайки като прожектор стената от листа.

Изминаха една миля, като се спъваха в корените на дърветата и стеблата на пълзящите растения, завивайки с пътеката ту наляво, ту надясно, сечейки с мачете преграждащите я като дебели възета лиани.

Човешката колона изведнъж спря и Саймс извика:

— Пазете се от тази цъфтяща орхидея — едва не ме ухапа!

Те се помъкнаха по-нататък. Пътеката рязко извиваше наляво и в извивката ѝ се издигаше гигантско растение с огромни като фунии, аленочервени цветове. Молит видя с какъв ужас го заобиколи мисис Махалич, като се опитваше да се държи настрани от него. Очите ѝ бяха широко отворени, очилата ѝ бяха паднали на носа. Мъжът ѝ я ободряваше, макар да се вълнуваше не по-малко от нея.

Сами Файнстоун внимателно приближи завоя, забави крачка, хвърли се и с един отчаян скок заобиколи храста.

Молит изсумтя презрително, вдигна ръка с готовото за удар мачете и с пружинираща походка приближи храста. Той видя, че няколко алени фунии напругайки стебла, жадно се протягат към пътеката. Един от цветовете, отрязан от ножа на Пейтън в мига, когато то се опита да нападне Саймс, лежеше на земята.

Молит се изравни с храста, спря се на почти досегаемо разстояние и с това предизвика растението към действие. В същия миг към него се метна едно цветче-фуния. Пред очите на Молит в миг се отвори огромна алена утроба, осеяна с несметни количества тънки игли, а в следващата секунда блесна мачетето и срязва цветчето от стъблото. Падайки, то сякаш изхлипа кошмарно.

Кеслер, който се движеше след Молит, сухо каза:

— На твое място не бих го правил.

— Но защо? Не хабя патрони.

— Затова пък изразходваш силите си и енергията на нервните си клетки.

— Кажи го на Сами. Видя ли как се юрна покрай храста. Бога ми, също като изплашен заек. — Молит се разсмя и разсече на парчета стъблото, което ту се извиваше по пътеката, ту отново се свиваше на кълбо, ту пак се изправяше. — Сами има една грижа — благополучието на синчето на мисис Файнстоун, и още торбичката с брилянтите.

Като ускори крачка, Молит съзря напред този, за когото говореха. Сами ги чакаше на следващия завой, а в тъмните му очи се четеше тревога.

— Изведнъж ми се стори, че нещо се случи.

— И ти разви бясна дейност — ехидно забеляза Молит.

— Тъкмо се готвех да се върна и чух гласовете ви.

— Да не би да ти пламнаха ушите? — хилейки се попита Молит.

— Не. — Лицето на Сами изрази недоумение. — А трябваше ли?

— Възможно беше. Ние се спухахме от смях, като си спомнихме колко пъргаво притича покрай това...

Някъде далеч напред прозвуча сърдития глас на Саймс:

— Какво правите там?

— Идваме! — извика Кеслер.

Продължиха мълчаливо напред.

Смъртта ги посети през нощта, когато синьото слънце отстъпи място на три малки луни, след едната от които се влачеше малко мъгла, като прокрадващ се в мрака блед призрак, обвит в ефирна, полупрозрачна тъкан.

Звездите изглеждаха болезнено изкривени на фона на небето, което не почерняваше и запазваше следите от скрилото се зад хоризонта пламенеещо кълбо.

Деветимата пътници запалиха огън на една малка поляна. Седемте седнаха около огъня, двама останаха да пазят. Фини безуспешно се опитваше да заспи, слагаше глава на лапите си, мигаше често, гледаше пламъка, задремваше, но след минута скачаше и наостряше уши. Безпокойството на кучето се предаваше и на другите, които и без това изпитваха тревога.

Чувстваха се много потиснати. Смятаха, че през деня са изменили приблизително осем-десет мили. Но поради многото извивки на пътеката, която рядко се движеше направо повече от сто ярда, те се бяха придвижили на север най-много пет-шест мили. При такава скорост ще им трябва година, за да стигнат четиридесетия паралел.

При това не бяха уверени, че с джобния компас и спомените на един единствен човек, ще успеят да се озоват около спасителната станция.

Виж, ако в аварийната шлюпка имаше малко повече гориво, да кажем поне за една орбитална обиколка на планетата... или ако радиопредавателя продължаваше да работи след кацането и можеше да изпраща в ефира сигнали за бедствие, за да ги засекаат от спасителната станция... Ако заедно с тях се бе спасил и Томпсън, или един от младшите радисти, които можеха да поправят предавателя...

От всичките тези „ако“ се получаваше дълъг тъжен списък. В романите понякога пишат за хора, които всичко знаят. В действителност, такива хора са рядкост. Един първокласен инженер знае за астронавигацията малко или почти нищо; опитният офицер от космическия флот се ориентира много слабо в радиотехниката или въобще не я разбира. При тези обстоятелства всеки трябва да изстиска максималното от себе си. Друг изход няма.

А с какво, впрочем, разполага Ханибал Пейтън, освен с дебелиите си устни за поглъщане на така скъпоценните продукти? Какво притежават Махалич, освен изморени измъчени крака, които ще ги принудят да се движат все по-бавно? Каква полза от Сами и Момчето Ку? Та те не притежават дори елементарни познания за намиране на изход от положението, нищо, освен желанието да бъдат отведени за ръчичка до безопасното място, ако въобще такова съществува.

Бил Молит, лежейки, се отдаваше на тези невесели мисли и очакваше съня, който все не идваше. В слабата светлина от огъня се виждаше голата танцьорка, татуирана върху ръката му. Молит раздвижи мускули и я накара да завърти бедра съблазнително. Пръстите на изпънатата му ръка почти докосваха остро, блестящо мачете, положено до него.

Вдясно от него проблясваха две малки червени точки — това бе Фини, който ту отваряше, ту затваряше очи. От другата страна на огъня Молит видя легналите в нелепи пози Махалич: със стиснати клепачи и отворени усти. Ако не беше пращенето и посъскването на огъня, той навярно би ги чул и как хъркат. „Като свине, — помисли той — които търчат по пътя с надежда да намерят корито с отпадъци.“

От полумрака, тихо стъпвайки, изплува Кеслер, приближи се до огъня и хвърли съчки и гнили клонки. Мокрото дърво засъска и се разлетяха рояк искри. А Кеслер се върна на поста си в сянката на дърветата. Времето се точеше бавно, двете луни сега стояха ниско над

хоризонта, а третата лениво влачеше полупрозрачния си шлейф през зенита.

От гъсталака се носеше непонятно шумолене. Просмукващият се от джунглата слаб, но лютив мирис се засили, когато тези тихи звуци се приближиха към полянката. Този мирис по нещо напомняше тежката миризма на кози, напечени от лятното слънце. Пропукването на клонки и шумоленето се чуваха съвсем близо и в същото време сякаш се отдалечаваха, а това създаваше впечатление, че са произведени от нещо невероятно дълго.

За кратко време всичко утихна, чуваше се само пропукването на горящите клонки и хленча на Фини, като предчувствие за нещо лошо.

От полумрака крадливо се насочиха органи за извънзрително възприятие. Изследваха поляната, огъня, спящите и тези, които пазеха. Съществото, скрито в сянката, взе решение.

Стремителен скок напред, пропукване на клонка, смачкан храст, отчаян вик на Кеслер и рязък гръм от изстрел. От края на поляната, на триста ярда през гъсталака, дърветата потрепериха и храстите полегнаха пречупени.

Щом откри, че макар и зашеметен, вече стои на крака и стиска мачетето, Молит разбра, че в крайна сметка е задрямал. Спомни си как изтръпна и внезапно се събуди от чувството, че някой даде сигнал за тревога с вик и изстрел. А след миг над него прелетя черно гъвкаво тяло с мачете в ръка. Пейтън се хвърли в бой.

Молит го последва в джунглата, без да погледне другите. Пистолетът продължаваше да стреля, озарявайки светлината със слаби бледожълти светкавици. Изведнъж, в нощта се разнесе дразнеща кашлица, трясък от счупени клони и шум от обрулени листа.

И тогава, като в кошмарен сън, Молит забеляза стоящия до него Саймс с факел от горящи клонки. В слабата светлина на факела видяха навитото на колело чудовище, дебело четири фута, което бързо пълзеше назад в тъмнината. Кошмарно извивайки се, тази жива спирала влачеше масивна глава без очи, напомняща тиква с брадавици. От малки отвори и порезни рани на главата изтичаше млечнобяла течност.

На няколко крачки от тях стоеше Кеслер и изригваше проклетия, наведен над неподвижното тяло на Пейтън. Кеслер го подхвана под мишниците, а Молит за краката и го отнесоха на поляната. Положиха

тялото на Пейтън близо до огъня, Саймс се отпусна на колене и започна да го преглежда.

— Тази твар тихо се промъкна и ме сграбчи — размахвайки автомат, разказваше Кеслер, все още шокиран. — Когато ме повлече към джунглата, аз закрепях и стрелях от упор в гадната ѝ глава. Хани прескочи огъня и спящите, и като безумен се нахвърли върху чудовището. Той се опита да му отсече главата. Тогава то ме пусна, обви се около Хани, влачи го двадесет ярда и го захвърли. Аз стрелях още два пъти в муцуната му, но очевидно без особен резултат... — Той изтри потта от челото си, но то мигновено се покри с нови капчици. — Ако не беше Хани, вече щях да съм в корема му, на миля от тук.

Мисис Махалич се зае да превърже дълбоката рана на дясната ръка на Пейтън. От къде се бе снабдила с бинт, остана загадка. Във всеки случай не от походната аптечка. Вероятно беше откъснала ивицата от бельото си. Тя се поклащаше напред-назад и успокоително шепнеше над проснатото тяло, като без да я молят правеше това, което считаше за необходимо.

Саймс внимателно я докосна по рамото и каза:

— Много съжалявам, но това е ненужно. Той е мъртъв. Доколкото мога да съдя, гръбначният му стълб е пречупен.

Тя бавно се изправи, погледна го, после спря поглед върху тялото на Пейтън. Зад дебелите стъкла на очилата, очите ѝ първоначално изразиха недоверие, а после се изпълниха със сълзи. Тя се опита да се овладее, но не успя. Тогава свали очилата и мълчаливо започна да бърше очите си. Саймс я хвана за ръка и я отдалечи от мъртвия. Като ги наблюдаваше, Молит се обърна към Кеслер:

— Извади късмет, а?

— Това няма нищо общо с късмета, — сопна се Кеслер.

Той взе лопатата и започна да копае яма под дървото. Обискираха Ханибал Пейтън, за да научат нещо за близките му, а после го погребяха. Кеслер направи груб дървен кръст и го постави върху гроба. Саймс, застанал мирно с шапка в ръка, помоли небето да приеме душата на един от своите синове.

— Амин! — извика Молит.

— Амин! — като ехо повтори Момчето Ку.

И всички останали.

Мисис Махалич отново се разплака.

На следващия ден пътеката им започна да се отклонява на запад. Принудиха се да тръгнат по друга, която се простираше по на север. След известно време пътеката се разшири и те закрачиха по-бързо. Потиснати от среднощната трагедия, всички се движеха близо един до друг в реда, който бяха възприели, с тази разлика, че сега Фини тичаше напред, редом със Саймс.

Пътеката бавно, но упорито се изкачваше в планината. Джунглата беше все така непроходима и страшна, но броят на разклонените дървета намаля. Светлината все по-свободно преминаваше през листата и те по-продължително се движеха по осветени участъци от пътеката, поради което прежурящото слънце ги заливаше с нетърпима жегата. От потта косите им лепнеха и гърбовете им се намокриха. Стана задушно. Струваше им се, че въздухът се уплътнява, а не се разрежда, както можеше да се очаква.

Около обед мисис Махалич отказа да върви повече. Тя се отпусна на ствола на едно паднало дърво, лицето ѝ изразяваше тъпа покорност на съдбата, стъклата на очилата ѝ се бяха изпотили.

— Краката ми.

— Болят те краката ли, майчице? — обезпокоен запита Григор.

— Край на краката ми. — Тя свали обувките си и въздъхна. — Не мога повече да ходя.

Последният в редицата, Кеслер, се приближи до тях, а Саймс се върна назад. Всички наобиколиха мисис Махалич.

— Какво има?

— Казва, че я болят краката, — отвърна Молит.

— Тогава да си починем малко, — твърдо каза Саймс, без да показва огорчението си от принудителното забавяне. — Може би, дори ще спечелим, ако по-често спираме.

— Ще бъде добре без мен — твърдо заяви мисис Махалич. — Вие продължава. Аз остава.

— Какво? Да ви оставим тук сама?

— Не сама — заяви Григор и решително седна до жена си. — Аз остава също.

— За да се обречете на сигурна гибел — със сарказъм забеляза Саймс.

— Умира заедно — рязко възрази Григор, сякаш това решаваше въпроса.

Пухкавите ѝ пръсти нежно го погалиха по ръката.

— Не е нужно да остава с мене, Григор. Ти върви.

— Аз остава — упорито произнесе Григор.

— Оставаме всички — заяви непреклонно Саймс. Той погледна часовника си. — Да видим в каква форма ще бъдем след час. А засега можем да закусим. — Плъзна поглед по спътниците си и се спря на Молит. След миг попита с раздражение: — Ти какво се мотаеш? Остави тези номера! Не стой като шашнат!

— Аз... Аз...

— Слушай, Бил — промълви Саймс. — Ако ще казваш нещо важно, казвай. А жалбите си остави за себе си.

Смутен, Молит накрая изгърси:

— Много отдавна, още в спортното училище, минавах за добър масажист.

— Е, та?

Като се мъчеше да избегне погледа на мисис Махалич, той бързо довърши:

— Умея да премахвам умората в краката.

— Наистина ли? — лицето на Саймс светна от надежда. — Кълна се във всевишния, това е нашето спасение. Как мислиш, ще можеш ли да помогнеш на мисис Махалич?

— Ако разреши да опитам.

— Разбира се, че ще разреши. Нали сте съгласна?

— Майчице, съгласна си, нали? — умоляващо попита Григор.

— Аз ще бъде в тежест — запротестира тя.

— Тези тежести ще станат, проклети да са, страшно много, ако вместо да се движим към целта, се мотаем — отрязва Саймс и се обърна към Молит: — Бил, помъчи се да ѝ помогнеш.

— Като начало ми трябва хладка вода. Бихме могли...

Тук го прекъсна Сами Файнстоун.

— Вода имаше предостатъчно в ручея, който отминахме преди триста ярда. — Той порови в струпаните на куп раници и намери брезентово ведро. — Ще отида да донеса.

— Не, не можете да отидете сам! — с неочаквана твърдост го спря Саймс. — Едно ведро вода не струва един човешки живот. — Той бързо се обърна към Кеслер. — Иди с него, Макс. За всеки случай.

Те тръгнаха и скоро се върнаха с два галона вода, стоплена от дневния пек. Мисис Махалич срамежливо потопа подпухналите си крака във ведрото и двадесетина минути постоя така. После как да е ги избърса и Молит стисна едното ѝ стъпало между колената си, сякаш се канеше да подковава кон.

Той се захвана за работа с професионално умение: сгъваше и разгъваше стъпалото, разтриваше ставите, масажираше с пръсти сухожилията и мускулите ѝ. След известно време, доволен от резултата, се зае с другото стъпало и проведе същите манипулации.

— Кой има походна аптечка?

— Аз.

Сами му подаде чантичката.

Молит разкъса мълниеносно водонепропускливия калъф, бързо прегледа някакви пакетчета, кутийки и ампули, намери етера и плисна малко течност върху двата ѝ крака.

— Ах! — дъхът на мисис Махалич секна. — Студено е като лед.

— Защото се изпарява бързо — обясни Молит.

Той отвори кутийка с вазелин, обилно намаза с него вътрешността на твърдите подметки на обувките ѝ и изтупа хубаво с дървена пръчка напоената с мазнина кожа. Намаза още един път обувките отвътре с вазелин и започна да ги сгъва и разгъва, докато постепенно успя да допре върха на обувките до токчетата им. Тогава ги подаде на мисис Махалич.

— Пробвайте ги. Но не ги завързвайте стегнато. Нека да бъдат свободни.

Тя се обу, както ѝ нареди, стана и се разходи малко. Очите ѝ засияха от възторг и Молит за първи път забеляза, че те са ясни и сини като на кукла.

— За-пеле-ши-тел-но! — съобщи тя. Направи още няколко крачки, зарадвана като дете, сякаш по чудо бе получила нови крака. — Мой голямо благодаря!

— Мой също — с огромно облекчение проговори и Григор.

— Моля ви — каза Молит. — Няма защо.

Преди два дни той би се сопнал и присмял. А сега, кой знае защо, езикът му не се обърна да каже нещо такова. Широкото селско лице на Григор изразяваше такава трогателна благодарност! А в

мозъкът на Молит отново и отново, сменяйки се, звучаха неотдавна произнесените фрази:

„Това няма нищо общо с късмета“.

„Ведро вода не струва човешки живот“.

„Много по-добре без мене“.

„Аз остава“...

И те действително се канеха да останат сами в страшната джунгла, заедно да посрещнат смъртта.

* * *

Четвърти ден, пети, шести, седми. Дължината на изминатия път е неизвестна. Придвижили са се на север на петдесет мили. Те скитаха така седмица, но им се струваше, че е минал месец или даже повече. В техните представи напуснатата космошлюпка се намираще едва ли не на друга планета.

А на сутринта на осмия ден, Саймс ги накара да тръгнат на път по-рано, не подозирайки, че е ударил неговия час. Той пак зави по една странична пътека — ако се вярваше на компаса, по нея беше по-удобно да се върви, отколкото по тази, по която се движеха вечерта. Вървяха доста бързо, за да успеят да минат колкото се може повече път, преди слънцето да се издигне в зенита си и отново да започне да ги изгаря с безпощадните си лъчи.

По време на дневната почивка Момчето Ку изведнъж остави яденето, излезе изпод дървото, под чиято сянка стояха и се опита да погледне непоносимо светещото небе.

Размърда се и Фини: седна, наостри уши и жално зави.

— Нещо не е наред ли? — попита Саймс, хващайки се за пистолета.

— Малко-малко чува звук, високо-високо. — Момчето Ку се върна в сянката, седна с безстрастно лице и отново продължи да яде. — Мой като че ли чува още вчера или завчера. Мой не уверен.

— А какъв е този звук?

— Уйоум-уйоум-уйоум! — демонстрира Момчето Ку.

— Какво? Я още веднъж.

— Уйоум-уйоум! — послушно повтори той.

— Нищо такова не съм чул — каза Саймс.

— Аз също — потвърди Кеслер. — Впрочем, неговият слух сигурно е по-добър от нашия.

— Много-много хубава слух — увери ги Момчето Ку.

Бил Молит излезе от сянката на дървото, погледна изпод ръката си небето и разочарован се върна.

— Счу ми се, че подражава звука на летящ хеликоптер.

— И на мен.

Саймс внимателно погледна ослепителното небе.

— Само халюцинации ни липсваха — каза Кеслер. — Откъде тук ще се вземе хеликоптер? Спасителната станция не е получавала от нас сигнал за помощ. Нали нямахме възможност да го изпратим.

— А не е ли могъл Томсън да изпрати сигнал за бедствие от „Стар Куин“, преди предавателят му да се разпадне?

— Не. Метеоритът го изпрати мигновено на онзи свят.

— Едва ли е било хеликоптер — решително каза Саймс и се върна към прекъснатото ядене.

— И аз така мисля.

— Мой чува звук — упорстваше Момчето Ку. — Уйоум-уйоум.

Повече не говориха за това. Звукът не се повтори, а и да се беше повторил, те вече не го чува. Бил Молит проведе с мисис Махалич поредния сеанс на лечение, който беше станал ежедневен ритуал. Сами винаги имаше под ръка вода, вазелин и етер. Григор благодари с поглед на Молит. Мисис Махалич казваше всеки път:

— За-пеле-ши-тел-но! Мой голям плаготаря!

Вечерта веригата от хора неочаквано спря и то на такова място, където особено гъсто се преплитаха клони и стъбла на заобикалящата ги растителност. Фини се скъсваше от лай. Саймс и кучето вече се бяха скрили зад извивката на пътеката, а Момчето Ку се спря до самия завой.

— Какво става, Еликс? — извика Кеслер, който се движеше зад всички.

Когато отговори, в гласа на Саймс прозвуча съмнение и предпазливост.

— Ами тук Фини пощуря. Подскача точно пред мен. — И малко по-високо: — Стига пес проклет, ще ми скъсаш панталона!

— Бъди по-внимателен, Еликс. Кучето не е глупаво.

— Знам. Само не мога да разбера защо се е разбесняло така.

— Няма ли нещо подозрително отпред?

— Съвсем нищо. Оттук виждам целия път до следващия завой. Пътеката е свободна.

— Не трябва да се връщаме! — извика Кеслер. — Трябва да вървим само напред. Не мърдай оттам. Ние ще те стигнем и ако има някаква опасност, ще я посрещнем заедно.

— Нищо няма да стане — чу се гласът на Саймс. — Няма да се съберем на пътеката. Ще трябва да действам сам.

— Може би опасността е минала? — с надежда предположи Кеслер. — Фини като че ли се поуспокои.

Думите му бяха опровергани от яростен, задавящ се лай. Саймс каза с отслабнал глас:

— Чухте ли? Опитах се да се придвижа напред.

— Не ми харесва — заяви мисис Махалич, като прояви неочакван усет. — По-добре...

Тя млъкна, защото отново заговори Саймс, обръщайки се този път към Момчето Ку, който единствен от останалите го виждаше.

— Прикривай ме. Дали Фини ще хареса това или не, аз все пак ще се опитам да се придвижа напред.

В този миг Фини се заля в такъв бесен лай, като никога преди, но след това лая премина в ужасен вой на убит от мъка пес. Едновременно с това се разнесе странен трясък, шум като от срутване и краткия, приглушен вик на Саймс. След това настъпи тишина, нарушавана от жалното квичене на кучето.

Момчето Ку погледна назад и каза:

— Паднал в яма.

Кеслер даде своя пистолет на Сами и изръмжа:

— Стой тук и пази тила ни.

Той, а след него и Молит, изпревариха останалите и изскочиха на завоя. На четири-пет ярда отпред, пътеката се пресичаше от зееща черна яма. На отсамната страна на ямата, покрай нейният ръб се мяташе Фини, издавайки непривични звуци: стонове, примесени с ръмжене. Очите му бяха почервенели, а козината настръхнала.

Молит захвърли мачетето, легна по корем и внимателно запълзя към неравния край на срутването.

— Дръж ме за краката, чуваш ли?

Внимателно, сантиметър по сантиметър се придвижи напред, като пътьом избута Фини встрани и достигна края на ямата. От тежестта му почвата поддаде и започна да се сипе. Погледна надолу и видя само непрогледна тъмнина.

— Еликс!

Никакъв отговор.

— Еликс!

Мълчание. Още по-силно:

— Еликс, жив ли си?!

Отново нищо, само слабо, непонятно почукване, носещо се от дълбочината. Молит напипа камък, хвърли го в ямата и бавно започна да брои. Имаше чувство, че времето едвам се влачи, докато най-последно чу как камъкът падна на дъното. Почукването и шумоленето, идващи от долу, веднага се засилиха. Тези звуци предизвикаха у него асоциация за нещо огромно, облечено в хитинова броня. За гигантски рак.

— Може би, падайки, Еликс е загубил съзнание — обади се Кеслер, като здраво стискаше обувките на Молит на два ярда от ямата.

— Страхувам се, че нещата са по-зле.

— Дали е мъртъв?

— Надявам се.

— Да не си откачил? Как да разбирам: ти предпочиташ да е мъртъв?

— Ямата е страшно дълбока — отвърна Молит. — Това е капан. А на дъното му някакво чудовище чака улова си.

— Уверен ли си в това? — Кеслер едвам дишаше.

— Чувам го как шумоли.

— Аз също чува — потвърди Момчето Ку с невъзмутимо изражение на плоското си лице. — Тя прави „чук-чук“.

Кеслер издърпа назад Молит. Той стана и се отупа.

— За да се спуснем в ямата ще ни трябва много дълго въже.

Кеслер легна по корем на пътечката и каза:

— А сега ме дръж ти. — Запълзя напред и когато се надвесил над ямата изкрещя с цяло гърло надолу:

— Еликс! Еликс! Чуваш ли ме?

Зловещият мрак не даде никакъв отговор — от там се чуваха само звуци, характерни за движението на същество, облечено в броня.

Пълзейки, Кеслер се върна назад, изправи се и избърса потта от челото си. Имаше вид на човек, сънуващ кошмари.

— Не можем да си тръгнем, без да се опитаме да направим поне нещо.

— Навързва стъбла и получава дълъг-дълъг въже — предложи Момчето Ку. — Моя иде долу.

— Ти не можеш да излезеш дори от хартиен чувал — озъби се Молит. — Ако някой ще се спуска, само аз ще го направя.

— Много тегло — решително възрази Момчето Ку, безстрашно гледайки широките космати гърди на Молит. — Твърде много.

— Прав е — каза Кеслер. — Ти си два пъти по-тежък от него. В тази преизподня трябва да се спусне най-лекият от нас.

— Значи моя — заяви Момчето Ку, обмисляйки тази възможност с вежливо безразличие.

Потресеният Кеслер бе на границата на отчаянието.

— Ако Еликс действително е загинал, командуването поемам аз — Кеслер се замисли за миг. — Но не съм напълно уверен, че Момчето Ку трябва да се спуска в тази яма.

— Защо — запита Молит.

— Може да доведе до още един нещастен случай. Освен това на дъното има някаква твар, срещу която няма да помогне мачетето. Той трябва да вземе и пистолет. Вече загубихме един. Той е там долу, заедно с Еликс. И ако изгубим и втория...

— Остава един единствен — подсказа Молит. — Този, който ти засега даде на Сами.

Кеслер объркано кимна.

— С един пистолет и без компас нашите и без това нищожни шансове да се доберем до станцията стават практически равни на нула.

— Компас има — каза Момчето Ку, като посочи прибора, за който ставаше дума. — Тя паднала около яма. Моя взел.

Видът на компаса успокои Кеслер до известна степен и той най-накрая взе решение:

— Рискът е благородно дело. Ще го спуснем в ямата с горящ факел, но само до такава дълбочина, която позволява да се разгледа дъното. А после ще преценим, дали можем да предприемем нещо.

Обливайки се в пот, тримата бързо започнаха да секат и после да изпъват тънките, но здрави стъбла. Свързано с примка от стеблата на

лиани, с пистолет в дясната ръка и стегнат сноп от горящи клони в лявата, Момчето Ку прекрачи края на ямата. Каквито и чувства да го изпълваха, те не се отразиха на лицето му. Изглеждаше така, сякаш това бе ежедневно му занимание.

Въжето от лиани бавно пълзеше през края на ямата надолу, като пукаше и застрашително се разхлабваше в местата на възлите. Трепкащата светлина от факела се разтвори в мрака. Фини внимателно се разхождаше около ръба на пропастта и когато чувствителните му уши улавяха шумовете на движещото се на дъното незнайно същество, той започваше да ръмжи и да се зъби злобно.

Като се посъветваха, те прекратиха спускането и извикаха надолу:

— Вижда ли се вече нещо?

— Много-много тъмно — глухо прозвуча от ямата равният, безизразен глас на Момчето Ку. — Трябва да спуска още.

Те внимателно отмотаха още малко, като с всеки изминат миг ги завладяваше все по-лошо предчувствие.

— Бързо-бързо. Огън почти изгасне. Пръсти вече близко.

В ямата изчезнаха още шест-седем ярда въже. Нервите им щяха да се скъсат, когато от вътре затрещяха бързи изстрели. Бяха общо шестнадесет — толкова колкото имаше в пълнителя. Молит и Кеслер с всички сили задърпаха въжето нагоре. Махалич хванаха края и се притекоха на помощ. От усилието да издърпат по-бързо Момчето Ку горе, лицето на Кеслер се покри с пот, а могъщите мускули на Молит невероятно се издуха. Изпънатите лиани започнаха да се протриват от търкането в ръба на ямата. Влакнестите нишки с трясък се скъсваха и се отделяха от основното стъбло. А хората продължаваха да теглят импровизираното въже и затаили дъх, горещо се молеха то да издържи, да не се скъса в последния миг.

Внезапно, като дявол от кутийка, Момчето Ку изскочи от ямата. Той се изхлузи от въжето, бързо измъкна празния пълнител от автомата и постави на негово място пълен. Излишно е да се казва, че се държеше с непоклатимо спокойствие, защото той винаги изглеждаше така.

— Какво става с Еликс? — промълви Кеслер.

— Няма глава — без емоции отвърна Момчето Ку. — Откъснало животно, която седи долу.

Кеслер ужасено попита:

— Ти видя ли какво има на дъното?

Момчето Ку кимна.

— Голям животно. Цялата червена. Дебела броня. Много-много крак, като паяк. Два очи — ето такива! — разтваряйки ръце показа, че са осемнадесет дюйма в диаметър. — Лош очи. Гледа мене като още една къс месо. — Той с благодарност погледна автомата си. — Аз тях прострелял.

— Ти уби ли го?

— Не, само ги извадих. Сега тя движи насам-натам. Слушайте!

Те се ослушаха и дочуха почукване, глухи удари и някакви драскащи звуци, сякаш нещо грамадно и тромаво се опитваше да изпълзи от ямата и всеки път рухваше на дъното.

— Какъв страшен край! — възкликна дълбоко потресен Кеслер. — Какъв страшен край! — Яростно изрита къс гнило изсъхнало дърво в ямата. И изведнъж го осени: — Можем да отмъстим за Еликс; поне това е във възможностите ни.

— Вече отмъстила — тихо произнесе Момчето Ку. — Ослепил.

— Това е малко. Сляпо или зрящо, чудовището е живо, седи в ямата и може да изяде Еликс. Трябва да го убием.

— Как?

— Ще нахвърляме в ямата повече суха трева, после съчки и запален факел. Ще го изгорим живо.

— Има и по-добър начин. — Молит посочи огромен камък, почти скрит от гъстата растителност. — Ако успеем да го изтърколим в ямата, тази твар ще бъде смазана.

С бясна енергия се захванаха да секат препречващите пътя им растения, заобиколиха камъка и дружно се напънаха. Той мръдна и се преобърна. На освободеното място видяха много, бързо извиващи се, дебели личинки.

Още едно усилие и камъкът се изтърколи на фут от ямата. Хората се ослушаха, за да се убедят, че преследваната жертва е още там. От дълбините продължаваха да се носят стържещите звуци и шумове. Камъкът се прекатури през ръба на ямата, повличайки със себе си буци суха земя. Стори им се, че летя надолу безкрайно дълго, но най-последно го чуха да пада на дъното и това бе съпроводено със силно трошене и

плискане, сякаш камъкът смачка нещо меко и воднисто, затворено в твърда обвивка. После настъпи тишина.

Кеслер тържествено тръсна ръце, сякаш искаше да каже: „Това е то!“ Погледна компаса и се скри в завоя на пътечката, за да повика останалите.

Сега Кеслер оглави отряда, а редом с него тичаше Фини. След тях вървяха Момчето Ку, после Махалич и Сами Файнстоун. Шествието завършваше въоръженият с мачете Бил Молит.

Надвечер на десетия ден падна мисис Махалич. Падна като подкосена, без да издаде звук или да даде някакъв знак. Само преди миг се влачеше с тежката си тромава походка, а в следващия миг лежеше на пътечката като захвърлен от някого вързоп.

Отчаяният вик на Григор спря движението на колоната.

Те я обкръжиха, вдигнаха я, отнесоха я на малка полянка и бързо заровиха в походната аптечка. Очите ѝ бяха затворени, а селското ѝ лице мораво. От пръв поглед не личеше дали диша или не. Кеслер хвана китката ѝ, но не можа да усети пулс. Помрачнели, те си размениха безпомощни погледи: сред тях нямаше доктор.

Някой сложи на челото ѝ мокра кърпа. Друг поднесе под носа ѝ шишенце с ароматни соли. Трети я потупа по бузите и заразтрива късите пръсти на отрудените ѝ ръце. С отчаяни усилия се опитваха да я върнат в този пълен с трудности луд свят, който тя така внезапно напусна, но всичко бе напразно.

Накрая Кеслер свали шапка и произнесе, обръщайки се към побледнелия, загубил дар слово Григор:

— Съчувствам Ви! Дълбоко Ви съчувствам!

— Майчице! — с разкъсващ душата стон промълви Григор. — О, моя бедна, измъчена... — после измърмори нещо на непонятен за тях, изпълнен с гърлени звуци език, прегърна жена си и с всички сили я притисна до себе си. На земята до нея лежаха счупени очилата ѝ, от които никой вече не се интересуваше, а Григор продължаваше да я стиска в прегръдката си, сякаш никога нямаше да я пусне. Никога.

— Моя малка Герда! О, моя... — Докато сломеният от мъка Григор се прощаваше с половинката на своя живот, на душата си, с половинката на цялото си съществуване, останалите се отдалечиха на няколко крачки, с готово за стрелба оръжие и се обърнаха с лице към

джунглата. После бавно отведоха Григор настрани, а нея погребяха под сенчесто дърво и поставиха кръст върху гроба ѝ.

След два часа, след като бяха изминали още седем мили, спряха за нощувка. През цялото това време Григор не беше проронил нито дума. Той крачеше като автомат по пътеката, без да чува и вижда, безразличен за това къде отива и ще стигне ли някога целта.

В ярката светлина на огъня Сами Файнстоун се наклони към него и каза:

— Не трябва толкова да се измъчваш. Тя не би харесала това.

Григор не отговори. Той гледаше огъня втренчено, но пред очите му бе мрак.

— Тя си отиде бързо, с чиста душа, с лека смърт, — утешаваше го Сами. — Тя имаше болно сърце, нали? — Като не получи отговор, продължи: — Като вървах след нея, често забелязвах как се задъхва и притиска с ръка лявата си страна. Мислех, че я измъчва невралгия. А излиза, че е било сърце. Защо не ни каза за това?

— Не искаше създава трудност — без каквото и да е изражение произнесе Григор.

Той проговори за първи път след погребението ѝ. И за последен.

Никога повече не промълви нито дума.

Към четири часа сутринта, той вече не беше в лагера. Когато двете луни бяха все още високо, а третата отиваше към хоризонта, на Кеслер му омръзна да стои неподвижно на пост и когато с тихи стъпки обиколи лагера, видя, че мястото на Григор е празно. Кеслер не вдигна веднага тревога. Сънят и отдихът бяха толкова необходими за хората, че не трябваше да ги буди, преди да е обмислил всичко. Затова внимателно прекрачи през спящите накуп хора и отначало претърси лагера и околността.

Григор не се виждаше никъде.

От всички страни страховито ги притискаше джунглата. Някакво фосфоресциращо същество, разперило широко криле, като безшумен призрак прелетя между върховете на дърветата. Кеслер се размисли над създалото се положение. Как и кога бе успял Григор да се скрие, не можеше да се разбере. А сега той вероятно е на няколко мили от лагера, ако, разбира се, е жив.

Не беше лесно да се разбере накъде е тръгнал. Какво да прави? Ако тръгне да го търси сам, трябва да събуди някой от спящите да го

смени на поста. И тогава малкият им отряд ще трябва за известно време да се раздели. Това ще увеличи вероятността от нападение на някое или няколко същества, които е напълно възможно да ги следят незабелязано и да изчакват удобен момент като този: това ще намали възможностите им за самоотбрана. При такива плачевни обстоятелства, тяхната сила е в единството. Разделянето може да доведе до катастрофа.

С голяма неохота Кеслер прие единственото възможно решение: разбуди всички.

— Григор ни е напуснал.

— Кога?

— Не знам. Или безшумно е изпъзлял от поляната, докато съм бил с гръб, или вече не е бил тук, когато застъпих на пост, но не съм забелязал. — Той намръщено се втренчи в огъня. — Ние не можем да го изоставим на произвола на съдбата в този страшен лабиринт.

— Ще отида и ще го доведа, — предложи Сами, като взе своето мачете.

— Не можем да рискуваме и да се разделяме — отхвърли предложението му Кеслер. — Напред или назад, но ще се движим заедно.

Бил Молит стана, метна на гръб тежката си раница, прозя се широко и хвана своето мачете.

— Тогава въпросът е решен. Връщаме се обратно. Ще трябва да извървим максимум седем мили. А какво са седем мили? — Той отново се прозя и сам си отговори на въпроса: — През нощта са колкото седемдесет. И какво от това? Да вървим.

Всеки нарами товара си и се отпавиха на път, с готови за бой пистолети и мачете. Скоро пламъкът на изоставеният огън се изгуби в далечината.

Григор лежеше на полянката със сгърчено тяло, с подвити до брадичката крака и наполовина изпразнено шишенце от походната аптека в лявата си ръка. Дясната беше положена върху пресния гроб, сякаш го пазеше. Главата му опираше в основата на дървения кръст.

Извадиха лопатата и изпълниха последното желание на Григор, като го положиха в тъмнината редом с „малката Герда“. Нали за това се бе устремил насам през нощта на чуждата планета.

* * *

Кеслер записа в дневника си: "Тринадесети ден. Придвижихме се на север, на разстояние малко повече от сто мили. Последните два дни се движим по-бързо. Около сто мили за тринадесет дни. Не е много. Няма ли край проклетата джунгла?"

Кеслер разкъса пакета с хранителен концентрат, подхвърли го на Фини, разкъса още един за себе си и започна да яде бавно.

— Едно е утешителното, ако въобще може да се счита това за утешение, че след всяко хранене товарът ни олеква.

— А наоколо камари от всякакви плодове и коренища — забеляза Молит. — Но аз знам, че правило номер едно гласи: не яж това, за което не си абсолютно сигурен, че може да се яде. Ако не се следва това правило, последствията могат да бъдат ужасни. Но рано или късно ще трябва да рискуваме.

— Ако не яде, умира бавно — изрече Момчето Ку. — Ако яде, какво не трябва, умира бързо.

— Да, приятелю, но ще се молиш да умреш още по-бързо — не отстъпваше Молит. — На някои планети се срещат плодове, които изглеждат сочни и вкусни, а като ги вкусиш започват такива гърчове, че петите ти се качват в гърлото.

— За покойник в такава поза ще е нужен по-малък гроб — включи се в разговора Сами Файнстоун. — Два пъти по-малко работа. Такава смърт можем да приемем за икономически изгодна.

Молит го погледна внимателно.

— Хващам се на бас, че не си способен на добра шега — или мрачна, или още някаква такава.

— Защо?

— Обзалагам се, че дотогава ти или ще си кълбо от нерви, или отдавна ще си умрял.

— Аз наистина съм едно кълбо от нерви — каза Сами. — Имам сили само да се вкопчвам в живота.

— Браво! — похвали го Молит. — Поддържай хватката и току виж си се измъкнал.

Кеслер с раздражение подръпна израсналата му гъста брада и каза, обръщайки се към Сами:

— Не мислете, че само вие сте принудени постоянно едва ли не да си скубете косите. Всички сме подложени на това, с изключение, може би, на Фини. — Протегна ръка, напипа главата на песа и го почеса зад ушите.

Като чу името си, Фини започна да върти опашка.

— Не мога да разбера, как успява навреме да открива ямите-капани, като тази, в която падна Саймс. Вече четири пъти ни предупреждава за опасността. Ако не беше той, още някой щеше да пропадне в такъв кладенец и да нахрани този червения... даже не знам как да го нарека.

Кеслер отново почеса Фини зад ушите, поглади го по гърба и потъна в мълчание. До този ден малкият им отряд бе намалал наполовина. Останалите живи дълбоко преживяваха смъртта на всеки, като непрежалима загуба. След малко той се изправи, съзнавайки, че е безполезно да се задълбочават в размишления за предстоящите беди. Което има да става, ще стане, независимо от желанието им.

— Време ни е.

И те продължиха нататък: Кеслер и Фини напред, а Молит на опашката. И двамата — първият и последният — мислеха за едно и също нещо. За едно и също, но по различен начин, защото мислите на Молит все още бяха заети с преоценка на ценностите.

Като последен в колоната, доколкото позволяваха честите завои на пътечката, той можеше от време на време да види пред себе си всички останали едновременно. Затова особено ясно си представяше колко души вървят пред него. Тази жива верига беше двойно по-дълга в началото на пътешествието им. Тогава с тях вървяха и другите. Например Саймс. Човек действен, образован, достоен за уважение. Първокласен космонавт. Дали заради Саймс приема толкова присърце загубите!

Не.

Липсваше му и чернокожия.

И двамата бавно съобразяващи от Балканите.

И ако съдбата ги удари още веднъж, навярно ще му липсва и този юда.

И китаеца.

И остроухия рошав пес.

Ще го притисне тъгата по хората, по всички хора без изключение.

— Запомни това, Молит! — изкрещя си сам. — Завинаги го запомни!

Сами се огледа през рамо:

— Каза ли нещо?

— Възпитавам собствения си задник — в преносен смисъл, разбира се — обясни Молит.

— И ти ли? — учуди се Сами. — По моя вече не остана здраво място.

В мозъка на Молит това признание зае място редом с другата, неотдавна получена информация. Значи, не само той намира причини да се упреква. И другите могат да се заблуждават и да съжالياват за допуснатите грешки.

Просто да се чудиш, колко си приличат хората.

Най-правилното е, докато си жив да проявяваш търпимост, а смъртта да посрещнеш с достойнство. Сега се учи на първото. А бъдещето ще покаже, как ще се справи с второто.

Пътечката ги изведе на върха на гол хълм и за първи път пред очите им се откри губещата се в далечината повърхност на планетата. Накъдето и да погледнеха, виждаха само едно — гъст еднороден растителен масив. Само на изток се издигаше планинска верига, чернееща на фона на пламтящото небе.

Като обърса потта от лицето си, Кеслер промърмори:

— Когато бяхме сред джунглата, мечтаех да се измъкна оттам на всяка цена. А сега ми се иска да се върна обратно. Там поне има някаква сянка.

— Звук, — обяви Момчето Ку и посочи на северозапад. — Ето там, високо, високо. „Уйоум, уйоум!“

— Нищо не чувам. — Кеслер заслони очи с ръка и погледна в тази посока. — И нищо не виждам. — Той погледна останалите: — А вие?

— Аз също — каза Сами.

— За секунда ми се стори, че виждам горе черна точка — неуверено произнесе Молит. — Но не бих се закълел. Вероятно ми се е привидяло.

— А сега не я ли виждаш?

— Не. Тя сякаш изскочи отнякъде, стопи се и изчезна.

— Не смятам да си хабя нервите заради това, — заяви Кеслер. Той отново избърса лицето си от потта. — Още един час под проклетото слънце и ще имаме още по-натрапчиви халюцинации. — Той тръгна. — Да се спускаме към сянката.

Фини започна да лае към стърчащата недалеч скала, козината му настръхна. Кеслер забави крачка и се прокрадна към скалата с готов пистолет. Фини стремително я заобиколи и заръмжа като лъв. Някакво същество, приличащо на десетокрак гуцлер, бързо извиващо тялото си, се отдалечи и изчезна зад гребена на хълма. Ръмжейки разочаровано, Фини се помъкна обратно.

— То бе дълго осем фута и половината от дължината му представляваше зъбата паст. — Кеслер презрително се изсмя. — А се изплаши от кучешки лай.

— Може органически да не понася резки звуци — предположи Сами. — И ако Фини не беше залаял, можеше веднага да го погълне.

— Побеснявам от зловещата тишина на тази дяволска планета — каза Кеслер. — На Земята в такава джунгла е истински ад, можеш да оглушееш. Птиците чуруликат, майmunите неспирно бърборят, папагалите крещят — не можеш да изброиш всички. А тук всичко живо не издава никакъв шум. Огромните змиеобразни същества пълзят съвсем безшумно. Гигантските червени паяци стоят в ями-капани без да мръднат. В нощите на дежурство видях много такива твари, а понякога само усещах присъствието им и всички те се прокрадваха през гората толкова внимателно, че даже клонче не помръдваше и листенце не изшумоляваше. Това е противоестествено. То ме потиска.

— Хайде да попеем — предложи Сами. — Това ще ни повдигне настроението и ще подплаши всички тукашни гадини.

— А какво да изпеем? — попита Кеслер.

Сами сериозно се замисли и предложи:

— „Вие се пътечка дълга“. Става ли?

Запяха с пълен глас тази песен и закрачиха напред. Само Момчето Ку мълчеше, защото не знаеше думите. „Пътечката“ се смени с „Положи ме сред детелината“, след която последваха „Песента на легионерите“ и половин дузина други песни. Песните им помогнаха да се спуснат бързо от хълма в джунглата и ускориха придвижването им през храсталаците. Молит, с прегракнул, режещ слуха бас, изпълни

соло, старинната австралийска песничка „Как поведе нашия Кленси кравите на водопой“.

Като допя последния куплет, Молит се захвана с Момчето Ку.

— А от теб не чухме дори жалък писък. Може би ще ни изпееш нещо свое, а?

Момчето Ку се притесни.

— По-смело, — нетърпеливо настояваше Молит. — Едва ли е възможно да пееш по-зле от мене.

Като преодоля смущението си, Момчето Ку неохотно се подчини и от устата му излязоха някакви немелодични и резки звукосъчетания и полутонове. От тези кошмарни вопли във въображението на останалите възникна котка, обезумяла от колики. Тази котешка агония продължи няколко минути и изведнъж секна — както им се стори по средата на такта.

— Какво означава това? — Молит се приближи, вдигнал вежди.

— Цветни листенца, като снежинки, бавно падат от небето и нежно докосват светлата ръка на моята любима — бодро обясни Момчето Ку.

— Виж ти! — възкликна Молит. — Много мила песничка.

Само като си помисли — Момчето Ку има за кого да пее песни! Преди Молит не би допуснал подобно нещо. Опита се да си представи тази жена. Вероятно лицето ѝ е маслинено, очите бадемови; тя е весела, пухкава, готви вкусно; майка на седем добре гледани деца. Не е изключено да е два пъти по-едра от него и да командва Момчето Ку и домакинството си с твърда ръка, възможно е да се казва Нежен аромат или нещо от този род.

— Много мило! — повтори Молит за голямо удоволствие на смутения Ку.

— Може би сега ще изпеем „Ние вървим из Джорджия“ — предложи Сами, комуто явно се искаше да си дере гърлото.

— Аз вече се задъхвам. — Кеслер яростно срязва с мачете живата ограда от лиани, висока половин човешки ръст, преграждаща пътеката. — На този, който води се пада най-много работа.

— И той поема целия риск — добави Сами. — Дали да не се редуваме?

— Добра идея. — Кеслер мина през образувалия се отвор, по краищата на който свежите отрязъци от лиани се извиваха. —

Напомнете ми да я обмисля след месец-два.
Не се наложи да му напомнят.
Той не можа да живее толкова дълго.

* * *

Три дни по-късно срещнаха тайнствените животни, които бяха проправили пътеките в джунглата. Често мислеха, кой ли би могъл да прокара тези коридори в непроходимите джунгли. Едва ли огромните змиевидни твари като тази, която се опита да обезглави Ханибал Пейтън. Оттогава често им се мяркаха тези животни, но те никога не изпълзяваха на пътеката и нито едно от тях не ги нападна.

Появата на пътеките в джунглата не бе свързана и с по-дребните, приличащи на гущери, същества. Те бяха твърде малко, а и телата им бяха прекалено леки за това. Хората отдавна разбраха, че извиващите се коридори са утъпкани от животни, които се срещат рядко и са много тежки. На места тези пътеки бяха почти обрасли, защото джунглата отстояваше своите права и постепенно ги завоюваше обратно. Обаче дълги участъци от пътя, с изключение на завоите, където се спотайваха алените цветя-хищници, бяха изрядно утъпкани, сякаш почвата беше трамбована от нечии чудовищни крайници. Кеслер тъкмо се канеше да завие по пътеката, когато до слуха му достигна грохот, който сякаш идваше отдалече. Останалите също го чуваха и се скупчиха зад гърба му. Фини започна да върти уши и видът му изразяваше силно безпокойство.

В този свят на мъртва тишина звукът прозвуча особено странно. Сякаш изведнъж наруши някакъв вечен природен закон. Шум от удари. Тежки стъпки, от които земята потрепера, като от тропота на петдесетхилядно стадо бесни биволи. Фини възбудено изджавка и затича в кръг, а Кеслер каза:

— Чувствувам, че ще е по-добре да се махнем от пътеката. — Той внимателно се огледа. Звукът ставаше все по-силен. — Ето, там!

Като показва мястото, където храстите бяха по-редки и клоните не бяха толкова гъсто преплетени, той започна да сече просека.

Всички яростно започнаха да секат клони и стебла, а когато успяха да навлязат на тридесет ярда навътре в храстите, от завоя на

пътеката се разнесе оглушителен грохот. Молит сграбчи Фини и с потната си, космата ръка стисна челюстите му да не залае. Със залепени от пот ризи те стояха наред чуждия ад и гледаха какво става там.

По пътеката, като изгубили управление локомотиви, едно след друго тичаха огромни животни. Те имаха тъмна дебела кожа, отвратително уродливи глави с три рога, с малки свински очички. Изглеждаше, че теглото им не съответствува на размерите — като че ли петдесет тона кости и мускули бяха натъпкани в обем, пресметнат за двадесет тона. Четири двойки масивни, като при слона крака, сплескваха и изпотъпкваха стеблата на лианите и всичко, което попадеше на пътя им.

Краката им тъпчеха земята с такава сила, че се чуваше дори на тридесет ярда разстояние. Животните тичаха беззвучно, ако не се броеше тропота и пръхтенето им, и Кеслер за миг си представи, че това са някакви гигантски трироги носорози.

Бяха шестдесет или седемдесет животни. Те минаха покрай тях в тромав галоп, за който не съществуваха прегради, като смачкваха всичко, което попадеше под краката им. Разрушаваха замаскираните покрития на ямите-капани, на дъното на които дебнеха паякообразните хищници. Сега щеше да им се наложи да излизат на повърхността и с кашица от почва и слюнка да закърпват дупките си.

Излизайки от прикритието на храсталака, хората се напрегнаха да чуят, дали не ги заплашва още едно такова нашествие от север, но чуха само отдалечаващият се тропот.

Като следваше извивките на пътеката, Кеслер достигна едно разклонение, направи справка с компаса, избра и посочи наляво.

— Нататък.

Този път ги доведе до реката. Пътеката стигаше до брега, който бе изрядно утъпкан на протежение сто ярда в посока на течението и още толкова в обратна посока. Тук бяха идвали на водопой трирогите чудовища.

Водата в реката беше мътна и жълта, течението бързо. Представляваше преграда, широка тридесет ярда и неизвестно колко дълбока. Според компаса, противоположният бряг лежеше по права линия, насочена на север.

Кеслер намръщено погледна бързия речен поток и решително заяви:

— Аз не бих се опитал да преплувам тази река. Тя може да има силни подводни течения. — Той изтри потта от лицето си и гледа известно време без възторг жълтата вода със зеленикав оттенък. От реката се носеше дъх на гнили ябълки и още някакъв непознат, отровен мирис. — Това е твърде рисковано.

— Тогава ни остава едно — да се върнем обратно до разклонението и да хванем другия път — каза Молит. — Той наистина ще ни поведе на запад, но е напълно възможно после отново да завие на север.

— Бих предпочел да не се връщаме, ако е възможно да го избегнем. Честите отклонения от курса ще ни довършат. — Кеслер огледа двата бряга, близките дървета и след кратък размисъл промълви: — Жителите на земните джунгли при такава ситуация плетат мостове от лиани, като за изготвяне на такова съоръжение употребяват съвсем малко време. Някой от вас знае ли как се прави това?

Никой нямаше и най-малка представа за това. Молит реши да изкаже собствените си съображения.

— Струва ми се, че хората, които правят това, трябва да са разположени и от двете страни на реката. И ако това е така, за да построим мост и пресечем реката, трябва преди това да стигнем другия бряг.

— Прелетим от другата страна като маймуни — каза Момчето Ку.

— Ти навярно си телепат! — възкликна Кеслер. — И в моята глава се въртеше такава мисъл. — Той още веднъж огледа дърветата. — Само да можем да намерим подходяща лиана.

Те се разходиха по брега и скоро намериха това, което търсеха. Сред множеството дървета, надвесени над крайбрежната ивица, намериха едно, от което висяха няколко дебели стебла на лиани, почти докосващи водата.

Не беше много трудно да издърпат едно от тях на брега. Отрязаха от джунглата дълга лиана, завързаха за края ѝ овален камък, разклатиха го и го метнаха към люшкащите се над водата стебла. На десетия опит тя се уви около едно от тях. Те задърпаха стъблото към

себе си, краят му се метна над брега и се закачи за върха на дървото така високо, че бе невъзможно да го стигнат. За да го свалят, се наложи Молит да се изкатери по ствола.

— Аз ще се прехвърля първи — каза Кеслер.

Той завърза освобождения камък за края на увисналото от дървото стъбло, хвърли го през реката и с помощта на тънката лиана го върна обратно. Камъкът прелетя на около два фута над противоположния повисок бряг. Доволен от резултата, Кеслер пристегна раницата си, провери добре ли са закрепени пистолета и кутията с патрони към кръста му и предаде компаса на Молит.

— Приборът е твърде ценен, за да рискуваме.

Без да съзнава зловещия смисъл на тези думи, Кеслер се издигна на няколко фута нагоре по ствола, хвана дебелото стъбло на лианата и го дръпна към себе си с всички сили, като го изпробваше на здравина и за да се увери, колко здраво е захванато за клона.

— Камъкът беше изхвърлен с голяма сила — обезпокоен, отбеляза Сами. — А вие не можете да достигнете такова мощно изхвърляне. Какво ще стане, ако не успеете да достигнете брега?

— Ще достигна. Тази лиана виси от клона поне на пет фута подалече от средата на потока, а това означава по-близо до противоположния бряг, който при това е и по-висок. Ще се справя, не е сложно.

Той се хвана по-здраво за стъблото, отблъсна се с двата крака от ствола и се хвърли напред. От тежестта му лианата протестиращо запраця, но не се скъса. Но се откъсна от клона, за който се държеше. Кеслер падна в реката. И веднага водата около мястото на падането се развълнува и образува множество кръгове, сякаш под повърхността нещо бързо се задвижи.

Когато Кеслер рухна в реката сред фонтан от жълти пръски и около него се образува този странен водовъртеж, Сами Файнстоун, стоящ най-близо до водата, изкрещя силно. Като захвърли товара си, той вдигна ръце над главата си.

— Стой, глупако! — изрева Молит и се хвърли да го удържи. — Ти не знаеш какво е това...

Но закъсня. Без да обръща внимание на предупреждението, Сами скочи във водата. В средата на реката беснееше водовъртежът. Насред пенещата се вода се показва главата на Кеслер и моментално се

скри под нея. Водата се задвижи на вълни, разпени се още по-силно и придоби розов оттенък. Метна нагоре невисок смерч. От пяната за миг изплува ръка, цялата в кръв, изпъната в конвулсия и страшна — и Кеслер завинаги изчезна.

В този миг Сами изплува, блъснат от мощна подводна вълна назад към брега. Той отчаяно се бореше с течението, но внезапно изохка отчаяно. Молит се хвърли към мястото, от което Сами скочи, заплува към него и го затегли за косите към брега. После се наведе, хвана го под мишниците и го измъкна от водата.

Но не целия Сами, а само част от него — тялото му, без пищялите на краката. Под краката му имаше само кръв, която се изливаше на тласъци от прекъснатите кръвоносни съдове.

— О, господи! — възкликна Молит, чувствайки че ще повърне.

Той нежно положи тялото на Сами на земята, хвърли се към походната аптечка и с чувство на пълна безпомощност разгледа съдържанието ѝ. В нея нямаше никакви хирургични инструменти, макар че дори и да имаше, не знаеше как да ги използва. Видя спринцовка с игла. Шишенца с някакви течни и твърди лекарства. А как се пълни спринцовката, как и в коя част на тялото трябва да се направи инжекцията? Какво лекарство да използва?

Сами се размърда и се опита да седне. Лицето му беше бледо и сънено като на човек, който още не е дошъл на себе си.

— А Макси? — прошепна той. — С него какво...?

— Той загина — каза Момчето Ку, гледайки втренчено Сами с дръпнатите си очи. — Вие лежи тихо-тихо.

Сами отново се напрегна, като се опитваше да подчини на волята долните си крайници, а после погледна надолу. Молит се върна и Момчето Ку му каза:

— Тя губи съзнание.

— Няма значение. Това са единствените лекарствени средства в аптечката. Повдигни десния му крак и по-бързо.

Той бързо завърза най-големите кръвоносни съдове с тънки пластмасови тръбички, а оголените при срязването мускули залепи с някаква лепкава маса. Беше много трудно да лепи по този начин, защото пастата бързо се втвърдяваше като стъкло. С първият слой от пастата той залепи разкъсаните съдове и закрепил тръбичките. След

това нанесе отгоре още два втвърдяващи се слоя и раната беше надеждно защитена. По този начин обработи и другия отрязан крак.

В екстрени случаи се допускаше и такъв груб, но бърз начин за оказване на първа помощ при тежко раняване. Но тази мярка можеше да послужи само, докато болния бъде доставен на подходящо оборудвана операционна маса и оставен в ръцете на опитни хирурзи.

Молит потърси в аптеката бинтове и меки подложки. Не защото щяха да му са нужни за раната, а за да обвие отрязаните крака на Сами и да го положи по-удобно. Ръката му замря във въздуха, тъй като в този миг Момчето Ку извади пистолета — единственото оръжие, което им беше останало и произнесе с равен глас:

— Речна дявол!

Молит погледна през рамо и видя огромната, като малка лодка, плоска глава с форма на сърце и на нея две бели, като чинии немигащи очи, които ги гледаха втренчено и студено. От приличащите на рога израстъци на тази невъобразима мутра висяха водорасли. Челюстите на чудовището извършваха бавни дъвкателни движения, сякаш то още се наслаждаваше на вкуса на изисканото блюдо.

Автоматът бясно започна да стреля. Едното блюдце се счупи и от окото потече гъста зелена течност. Главата се скри под водата, и ако се съди по това, как се разбунтува реката на това място, животното започна да се гърчи и да се мятта по дъното.

Сами дойде на себе си от гърмежите и погледна Молит и Момчето Ку.

— Краката ми! Нещо откъсна краката ми! — И добави по детски учудено: — А аз почти нищо не почувствувах. Само една режеша болка като при конвулсия. Но загубих краката си!

— Ще се оправяш. — Молит продължи да бинтова краката му.

— Не. На тази планета не ще мога да се оправя. — Сами потрепера с цялото си тяло, сякаш от джунглата повя студ. — С мен е свършено. По-добре ме оставете тук.

— Това, че временно излезе от строя, не ти дава право да дрънкаш глупости. Така че замълчи! — рязко го прекъсна Молит.

Със слаба усмивка Сами промълви:

— Можеш да ме нагрубяваш колкото си искаш, но с това няма да ме заблудиш. Зная, че дойде ред и аз да създам работа на лопатата.

— Ще те носим, — отсече Молит. — За разнообразие. Втръсна ми да копая гробове. Избий от глупавата си глава, че можеш да ме накараш да изкопая още един!

* * *

Молит, който сега беше старши в групата, прецени, че на това място реката представлява непреодолимо препятствие. Ако бяха само с Момчето Ку, можеше да рискува да се прехвърли оттатък. Но да се прехвърлят Фини и Сами бе невероятно трудно. По-просто беше да се върнат към пътеката, която водеше на запад, и да потърсят друга, която може би щеше да завие на север.

Те отрязаха и изгладиха два прави клона и Момчето Ку опъна върху тях меката рогозка, която изплете от трева, подобна на камъшит. При това ловкостта на ръцете му изуми Молит. Очевидно, Момчето Ку притежаваше особен талант за тези неща — изпълни го с такава бързина и майсторство, че Молит му завидя и пожела да може някога да се научи да го прави като него.

Сами се отпрати на път върху импровизираната, но удобна носилка. До него лежеше мачетето му. Каквото и да се случеше, нямаше никаква вероятност да може да го използва, но не желяха да се разделят с оръжието. Пък и присъствието му ободряваше ранения: искаше му се да вярва, че двамата го считат за пълноценен член на малкия отряд. Но той най-добре знаеше, до каква степен това не отговаряше на истината.

Сами безпомощно лежеше на носилката, следеше с очи отблясъците от слънчева светлина върху острието на мачетето, гледаше как над него преминават клоните на дърветата, безмълвно хапеше долната си устна, за да не се издаде колко му е тежко и се стараеше с всички сили да отвлече мислите си от изгарящата болка в краката. Благодарение на стъкловидните обвивки, покриващи раните му, той вече не губеше кръв. Те не пропускаха и микроби. Друго нещо са бактериите, които бяха из жълтата река. Те вече бяха проникнали в раните му и сега, запечатани под тази изолираща маса, встъпиха в люта схватка с белите му кръвни телца.

Около полунощ на следващата нощ нетърпимото парене постепенно се разпростря до кръста му. Без да може да мигне от болка, Сами лежеше с отворени очи между огъня и тялото на Момчето Ку. А около тях Бил Молит крачеше напред-назад и носеше своето дежурство. Фини пролайваше в съня си, легнал върху раниците с провизии. Сами въздъхна и, като се опитваше да седне, с усилие повдигна малко тялото си. Лъчите на пламъка се отразиха в очите му. Молит се приближи, клекна до него и шепнейки, за да не разбуди Момчето Ку, попита:

— Как си?

— Не много добре. Аз...

— Почакай. — Молит се отправи към купчината от багаж, внимателно измъкна изпод Фини своя, порови из него и се върна при Сами. — Взех ги от спасителната шлюпка. Исках да ги запазя.

Сами присви очи, замисли се и попита:

— Ах, да, шлюпката. Господи, колко отдавна беше това.

— Исках да ги пазя за тази знаменита минута, когато видим спасителната станция. — Молит му показва голяма запечатана кутия с цигари. — Но сега такова голямо количество няма да ни потрябва.

— Прибери ги, — той безуспешно се мъчеше да не покаже, че се задъхва. — Жалко ще бъде сега да распечатваме кутията. Цигарите няма да се запазят месеци наред, ако отворим кутията и в нея попадне въздух.

— Момчето Ку не пуши. Оставаме ти и аз. — Молит разкъса опаковката и отвори капачето. Подаде на Сами цигара, поднесе му огънче и сам запали. — Какво ще кажеш за морфинова инжекция?

— Би ли могъл да ме инжектираш?

— Не.

Като се подпря на ръката си, Сами доближи лице до Молит и зашепна:

— Вече два дни ме носите на носилка. Колко мили изминахте за тези два дни?

— Седем мили — напосоки отговори Молит.

— Излиза — три и половина мили на ден. Не е много, нали? И всеки път, когато срещаме преграда от лиани, трябва да ме оставяте на земята и да сечете проход. После отново се хващате за носилката.

Имате само две ръце, а не шест. И краката ви не са от желязо. Вие не можете дълго да вървите с такъв товар.

— И какво от това? — запита Молит, като го гледаше внимателно.

— Момчето Ку има пистолет.

— Е, и? — със същото изражение в гласа повтори Молит.

— Сам знаеш.

Молит изпусна тънка струйка дим и се загледа в нея.

— Отстрани погледнато, аз навярно изглеждам лош човек. Може би ти също ме считаш такъв. Не е изключено да си прав. Но при всички случаи аз не съм убиец.

— Погледни на това по-иначе, — замоли се Сами. Той пак се намръщи от болка. На челото му избиха капчици пот. — Ти знаеш, че аз, все едно, ще умра скоро, малко по-рано или малко по-късно. Това е само въпрос на време. И те моля да направиш така, че да ми бъде по-леко. Аз много искам...

— В действителност ти искаш да облекчим своето съществуване. — Прекъсна го Молит. — Само още един път да го загатнеш и ще ти откъсна безмозъчната глава.

Сами се повдигна на лакът и слабо се усмихна.

— Били, цар си да успокоиш човека, като използваш заплахи.

— Отивам за морфин.

Като стъпваше тежко, Молит заобиколи огъня и започна да се рови в запасите. „Били“ — мислеше той. Май за първи път Сами го нарече по име. Може би така щяха да го наричат сега и другите, ако бяха доживели този ден.

Например Пейтън. Може би днес те не биха си говорили така: „Ей, Пейтън, вдигни това“ и „Слушам, мистър Молит“, а биха разговаряли помежду си по иначе: „Вземи това нещо, Хени,“ — „Добре, Били“.

И напълно беше възможно мисис Махалич също да го наричаше Били, а той да й казваше Герда или Майчице, или би измислил някакво глупаво, но ласкаво обръщение като „Тутси“, например. Някога, много отдавна, той би се втрещил само при мисълта, че такова нещо е възможно. Нещо повече, щеше да се пръсне от злоба от такава възможност. Така беше по-рано, но сега е съвсем иначе. Времената се меняха. А заедно с тях се променяха и хората.

Сами се хвърли да спасява Кеслер без да се замисли, а сега моли да го застрелят, за да ги спаси от бремето, което представлява за тях. Без да мисли за себе си, Пейтън се хвърли срещу неизвестната опасност с единствената мисъл да я отдалечи от останалите. Герда и Григор искаха да умрат заедно, защото не искаха да бъдат в тежест на останалите. Даже Фини, и той би се нахвърлил върху една от галопиращите грамади, за да се опита да спаси хората, да не позволи да бъдат смазани. Тоест, всеки по своему, според характера си, проявяваше мъжество: едни действуваха импулсивно, други обмислено, но всички самоотвержено.

А какво притежава Молит? Танцърката, татуирана върху ръката му, и фойерверк от метеорити, разпръснати по широкия му гръб. Купчина косми по гърдите. Могъщо, като на бик тяло и издръжливост, която му позволяваше да върви до последно, докато не падне мъртъв.

А всичко останало беше невежество. Професионалните му знания в областта на реактивната техника, при тези обстоятелства, бяха абсолютно безполезни. Нищо не разбира от хирургия, малко за използването на лекарствата. Няма острия слух на Фини, слухът и рядко изтънченото му обоняние. Няма изкусните пръсти на Момчето Ку, нито флегматично устроеният му ум и невъзмутимо спокойствие, които му помагат да приеме бъдещето. Дори не може да плува като Сами. Излиза, че нищо не умее.

Ако не се брой уменията да успокоява хората със заплахи. Да, поне тази дреболия може да му се запише като плюс.

Както повечето чувствителни хора, преживяващи дълбоко заблужденията си, самооценката му беше занижена до нелепост. Психиката му в този момент наподобяваше махало, което се носеше от една крайност до друга. И за това имаше причина. От дълбините на неговото съществуване... а може би и извън него, от невъобразимата далечина?... дочуваше глас. Той се върна при Сами със спринцовката в ръце.

— Реших така: една пълна спринцовка с морфин трябва да е най-голямата допустима доза. Надявам се, че съм познал. Е, ще рискуваш ли?

— Да. — Болката преряза лицето на Сами. Той изпусна недопушената цигара. — Направи каквото искаш, каквото искаш, само да се почувствувам по-добре.

— Освен това, струва ми се, че е най-добре да те боцна в бедрото. По-близо до раните. Ако искаш, ще инжектирам по половин спринцовка във всеки крак.

Сами се съгласи. Като се отпусна до него на колене, Молит му инжектира морфина. Никога в живота си не беше се чувствувал толкова неуверено, но с огромно усилие на волята накара пръстите си да работят добре и внимателно.

Изправи се.

— Не си ли по-добре?

— Още не. Вероятно трябва време, за да подейства. — Сами, легнал на гръб, се обливаше в пот. След известно време, което му се стори вечност, проговори: — Болката утихва. Вече ми олеква. — Той затвори очи. — Благодаря ти, Бил.

В бледата светлина на втората луна, проникваща между дърветата, лицето му излъчваше странно призрачно сияние. Молит почака малко, после се наклони над него и послуша дишането му. Доволен, че е заспал, той се върна на поста си.

Късно сутринта, когато се изкачваха на малко възвишение, Молит почувствува, че носилката го дърпа назад и се огледа. Момчето Ку се спря и вече полагаше своя край на земята. Молит също положи своя край.

— Какво има?

— Тя не гледа. Не движи. Едва не пада от носилки. Аз мисли, тя умира — неуверено каза Момчето Ку.

Фини приближи тялото с изпънати лапи, помириса го и пронизително започна да вие. Молит погледна Сами, потърси пулса му, сложи ухо върху гърдите му. И извади лопатата...

Те нарамиха багажа и оръжието си и тръгнаха напред.

Бяха трима — двама мъже и кучето.

Беше тридесет и втория ден, а може би тридесет и шестият или петдесет и шестият. Никой нямаше представа и не се интересуваше. Те бяха изгубили представа за времето, защото нямаше никакъв смисъл да броят дните. Единственото, макар и нищожно утешение, беше факта, че успяха да преминат на другия бряг на реката, на едно тясно място с много подаващи се над водата камъни. Сега отново се движеха на север.

Количеството изминати мили беше неразрешима загадка. Може би триста, може би четиристотин. В най-добрия случай бяха изминали четвъртината от пътя до спасителната станция, ако се допуснеше, че Саймс не се беше заблудил в изчисленията си. Трябваше да извървят разстояние, превишаващо няколко пъти изминатото досега.

Един обед, когато се бяха нахранили, Молит случайно повдигна раницата на Момчето Ку. Раниците им изглеждаха еднакви, но щом я повдигна, веднага разбра, че тази не е неговата. Той мълчаливо я остави на земята, взе другата раница, метна я на гърба си и като стегна ремъците, стисна в ръка дръжката на своето мачете.

От този миг Молит внимателно наблюдаваше Момчето Ку. И доста бързо си изясни, какво беше намислил той. Момчето Ку действуваше спокойно и много ловко: ако не беше случката с раницата, Молит не би забелязал нищо.

При всяко хранене някой, комуто беше ред, отваряше за Фини пакет с хранителен концентрат от своя запас. Това Момчето Ку извършваше честно, но картината се променяше, когато трябваше да отвори друг пакет за себе си. Той винаги имаше готов един отворен и само си даваше вид, че го отваря и яде съдържанието му. Обаче никога не изхвърляше опаковката, която би трябвало след хранене да се е изпразнила. Плоският пакет се връщаше в торбата му със същото съдържание, готов да бъде използван при следващата пантомима. Раницата му изглеждаше с двадесет процента по-тежка от тази на Молит, следователно Молит пресметна, че Момчето Ку прави този номер вече почти шест-седем дни.

Но Момчето Ку нямаше вид да умира от глад. Той ядеше нощем, по време на своите дежурства. Лежейки около огъня, Молит незабелязано наблюдаваше, как той жадно поглъща плодове, ягоди, коренища, които събираше в джунглата. Наяждаше се до пръсване, готвейки се за гладуването през следващия ден. Беше ясно защо постъпва така и Молит се възмути до дъното на душата си.

— Смяташ, че продоволствията ни са недостатъчни ли? — попита той Момчето Ку. — Те ще свършат преди да сме изминали половината път до станцията, така ли?

— Аз не знае.

— Отлично знаеш, да те вземат дяволите! Не ме баламосвай! Всичко си изчислил с подлото си мозъче. Разбрал си, че никога не ще

се доберем до станцията, ако не започнем да ядем това, което расте в джунглата. А кой да бъде опитното морско свинче? И си си втълпил, че това си ти.

— Аз не разбира, — запротестира Момчето Ку, като гледаше Молит с непроницаемо изражение на черните си очи.

— Не се прави на глупак! — Молит впери в Момчето Ку толкова свиреп поглед, сякаш го избличаваше в най-тежкото престъпление. — Непознатите хранителни продукти са много опасни. Никой не може да предскаже, как ще подействат на човешкия организъм. И ти реши, че ако не ти се случи нищо, това ще ни реши проблема за храната през останалия път... А ако сгресиш, ако умреш (той яростно се удари по главата), тогава за нас с Фини ще има повече храна.

— За мен все едно, ако аз ще умира — възрази Момчето Ку с истинска ориенталска логика.

— Но на мен не ми е все едно! — изрева Молит. — Не мога да говоря с проклетата ти раница, ако ти издъхнеш. Тя не може да ми бъде дружина. Пък и през нощите не може да дежури вместо теб. Кой ще ме пази, когато спя?

— Хубаво куче, — каза Момчето Ку, поглеждайки Фини.

— Кучето не ми е достатъчно. — Молит говореше жестоко и властно. Той бутна Момчето Ку в гърдите и без да съобразява какво говори, заяви: — Ако заради това умреш, аз ще те убия. Сега аз отговарям за тази експедиция и ти забранявам да ме затрудняваш със смъртта си, разбра ли?

— Моя засега не умира — обеща Момчето Ку и десет дни честно спазваше обещанието си.

Първият признак за това, че той се кани да наруши обещанието си, беше неговото падане: той рухна като подкосен с главата напред, конвулсивно задраска с нокти земята, после успя да се вдигне на крака и се повлече напред. Като измина така десетина ярда, той настигна изчакващия го Молит и този път си забрани да падне. Отстрани изглеждаше много странно.

Той стоеше пред Молит като тревичка, разклацана от вятъра, а лицето му беше придобило цвета на стара слонова кост. Колената му бавно се подгъваха, сякаш нещо го теглеше надолу въпреки отчаяното му съпротивление. Така че, малко по малко, той падна на колене и промълви с извинение:

— Моя повече не може. — Падна в ръцете на Молит, който се опита да го хване.

Молит го положи върху мъха и бързо свали раницата и колана с оръжието, а Фини подтичваше наоколо, скимтейки. Когато Молит се наведе над Момчето Ку и се опита да го свести, синьото слънце блисна огън върху тях, между дърветата, и изгори шията му.

— Не се надявай да се чупиш, чуваш ли? — Молит го тръскаше настойчиво. — Не смей да си отиваш като всички останали. Няма да ти копая гроб. Не се и надявай! — Той грабна лопатата и я захвърли в джунглата. На челото му пулсираше вена. — Виждаш ли, изхвърлих тази глупост, да бъде трижди проклета. Никой повече няма да изкопае с нея нито един гроб. Никога, никога, никога! Ни за теб, ни за мен. — Той го потупа по бузите, придобили цвета на слонова кост. — А ти се събуди, чуваш ли? Е, хайде, събуждай се!

И Момчето Ку послушно се събуди, обърна се настрани и повърна. Когато повръщането спря, Молит го хвана под мишниците и насила го изправи на крака, като го придържаше да не падне.

— Всичко е наред!

— Много-много болна.

Момчето Ку увисна на ръцете му.

— Тогава да поседнем малко.

Молит го положи отново върху хълмчето, седна до него и сложи главата му на коленете си. Фини отчаяно залая — на четиридесет ярда от тях, в храсталаците се мяркаше огромната спирала на змиеподобно същество. Молит извади пистолета и изпрати в тази посока пет изстрела. Свитото на кълбо същество бързо запълзя назад. Молит отново се зае с Момчето Ку, проклинайки собственото си безсилие и умолявайки лежащата на коленете му глава:

— Стегни се, момче. Ние имаме още много да вървим, но ще успеем, ако сме двамата. Вече изминахме заедно толкова много мили. Ти няма да се предадеш сега, нали? Казвам ти, стегни се!

Слънцето се скри зад хоризонта, Фини жално заскимтя, тъмнината се сгъсти, но появата на трите луни малко я поразсея. А Молит все седеше и държеше на ръце Момчето Ку, като от време на време му говореше, но той оставаше глух за думите му. Молит имаше чувството, че огромното синьо слънце обърка мислите му и той изгуби власт над тях.

Имаше чувството, че загражда с ръцете си от някаква опасност не само Момчето Ку, но и всички останали, които някога крачеха с него по тези чужди пътечки. Саймс и Пейтън, Сами и Кеслер, двамата Махалич. Пък и тези, с които беше живял и общувал през тези далечни времена, когато големия сребрист цилиндър, наречен „Стар Куин“, още съществуваше.

И още му се струваше, че чува гласът, който сега звучеше много по-силно и настойчиво, отколкото по-рано. Но за нищо на света не беше в състояние да разбере, какви думи се опитва да му каже този глас.

Той седя така до разсъмване, дрехите му се навлажниха от росата, клепачите му подпухнаха и почервеняха. Момчето Ку беше още жив, но в безсъзнание и не реагираше изобщо. Изпаднал беше в състояние на пълно вцепенение, сякаш погълнал голяма доза наркотик.

Това напомни на Молит, че такива като Момчето Ку са податливи на наркомания. Ами ако Момчето Ку имаше добре скрит запас от опиум — в раницата му или в дрехите? Молит го претърси много внимателно. И не намери никакъв опиум. Няколко дни назад точно така претърси Сами и не намери брилянти. У никой от тях нямаше неща, които според неговите представи трябваше да притежават.

Той реши, че животът, в известен смисъл, е една голяма лъжа, да го вземат дяволите. А истината, в известен смисъл, се открива от смъртта. Сред нещата на Момчето Ку не се оказа нищо, заслужаващо внимание, освен избеляла, пречупена снимка на момиче, заснето пред селце с къщички, с островърхи покриви, а на заден план се виждаха някакви планини. Само това. И повече нищо. Неговият рай, царството му на земята.

— Аз ще те отведа там — закле се Молит. — Дори ако за това ще ми са нужни десет години.

Сложи си колана с пистолета и патроните, натъпка всичко в една раница, затегна ремъците така, че като промуши в тях ръце, раницата увисна на гърдите му, а не на гърба. Част от съдържанието на походната аптечка натъпка по джобовете си, а това, което не се събра изостави на възвишението. Заби мачетето в земята, за да може после да го хване за дръжката, намести на гърба си Момчето Ку, като стисна в лапата си китките на двете му ръце, а с другата измъкна от земята мачетето и тръгна на път.

Щом тръгнаха, Фини много се оживи: с големи скокове се понесе напред, като непрекъснато нещо душеше и често се оглеждаше, за да разбере дали Молит го следва.

Половин час ходене, пет минути почивка; половин час ходене, пет минути почивка. Слава богу, че съдбата го беше дарила с такова могъщо телосложение, като в същото време се беше разпоредила Момчето Ку да е дребен, изсъхнал — само кожа и кости — слабо подобие на човек.

И ето, влачейки се по пътеката, Молит започна да си говори на глас. Понякога думите му бяха отправени към Момчето Ку, чието безмълвно тяло беше прехвърлено през широкото му рамо.

Понякога към Фини, учудващо търпеливо възприемащ чудатостите му, сякаш бяха най-обикновено явление. А понякога, без да се обръща към някого, крещеше гневни фрази, предизвикани от топлината на синьото слънце и чуждата атмосфера. Тялото му засега функционираше, но мозъкът му постепенно помътняваше, макар сам той да не го подозираше. По време на почивката, Момчето Ку издаде тих стон, за първи път от вчера отвори своите черни очи и прошепна:

— Моя много извинява.

И с присъщото му спокойствие тихо изчезна там, където изчезват всички Момчета Ку. А Молит дори не забеляза, че него вече го няма. Той вдигна тялото и го понесе нататък през зеления ад, после го пусна на земята, отново го вдигна и отново го понесе: една уморителна миля след друга, час след час под адския пек. Понякога Молит разговаряше с него, и почти винаги Момчето Ку му отговаряше любезно и гладко.

— Ние сме все по-близо до целта, момче. Добре се придвижваме. Днес изминахме петдесет мили. Какво ще кажеш за това?

— Чудесно, — любезно отговаряше мъртвото лице.

— А утре може би ще минем сто. Под това синьо слънце. То все се опитва да ме опече, но аз няма да му се дам. Впива се направо в мозъка ми и нарежда: „Падай, падай де, проклет да си!“, но аз няма да падна, чуваш ли? Ти не си имал работа с Бил Молит. Плюя на синьото слънце. — И той се изплю за по-голяма убедителност, а Момчето Ку лежеше, примрял от възхищение. — През следващата седмица ще сме достигнали купола. Там ще измислят и нови крака за Сами. А след месец във вторник, вече ще летим към Земята. — Той тържествено цъкаше. — И за Рождество ще си бъдем в къщи!

— Разбира се! — с подobaващ възторг отговаряше Момчето Ку.

— А Фини ще почерпим с говежди кости — добавяше Молит, като обръщаше поглед към кучето. — Какво ще кажеш за това?

— Изгарям от нетърпение, — отвръщаше Фини и с всички сили се затичваше напред.

Колко е прекрасно да имаш истински приятели, тогава, когато без тях би било ужасно жестоко.

Да чуваш гласовете им. Техните и този глас, който все го викаше и викаше...

В сряда той изви на изток. Компасът му лежеше там, където го бе изтървал преди два дни — под една орхидея с необикновена красота, която обаче издаваше зловоние. Той вече не различаваше изток от запад, север от юг, но могъщото му тяло продължаваше своя път, сякаш беше побеснял механизъм, който упорито не желае да спре. И през цялото това време Фини тичаше пред него на един скок разстояние: денем му помагаше да заобикалят маскираните ями-капани, нощем го пазеше.

Обгорялото му от слънцето лице придоби керемидено-червен цвят и беше набраздено от дълбоки бръчки, черни от пот и прах. Сплъстената му брада висеше на рошави кичури до гърдите му. Очите му се бяха налели с кръв, зениците разширени, но тялото продължаваше да крачи с безсмислената упоритост на робот.

От време на време забиваше в земята мачетето, вадеше от кобура пистолета и стреляше напосоки по някакви животни, които биха го нападнали, ако пистолетът стреляше безшумно. Но от гърмежите бягаха панически, явно не понасящи тези звуци. Два пъти стреля в дракони, които съществуваха само в болното му въображение. Когато се спираше да си почине, той всеки път беседваше с Момчето Ку и Фини и те отговаряха на неговите блестящи остроти с невероятни шеги.

Колкото и странно да изглеждаше, той нито веднъж не забрави да нахрани кучето. Понякога така се увеличаше в разговор с двамата си събеседници, че пренебрегваше необходимостта сам да се храни, но нямаше случай, когато да е забравил да отвори пакет с храна за Фини.

Когато стигна крайното разклонение на планинската верига, той се оказа на едно възвишение. Джунглата проредя, постепенно отстъпи място на голи скали и настъпи време, когато той се влачеше там,

където нямаше нито пътеки, нито дървета и нищо вече не го предпазваше от изгарящите лъчи на висящото в небето огнено кълбо. „Нагоре, още по-нагоре“ — настойчиво му втълпяваше това, което бе заменило разума му. Той се катереше по отвесни склонове, подхлъзваше се и се повличаше надолу, хващайки се за предателски издатини в скалите, за да се задържи, но продължаваше да се клатушка напред. „Опитай се да се измъкнеш от пропастта, старецът каза, че «Стар Куин» излита, а кой говори, че Бил Молит е сред загиналите? Нагоре, все по-нагоре!“

Миля, ярд, дюйм или колкото са там — до горе. После почивка и разговор. Още миля, ярд или дюйм нагоре. Дишането му ставаше все по-трудно, на пресекулки. Зрението му, кой знае защо, също не се фокусираше и понякога повърхността, по която се движеше, се издигаше пред погледа му, или пък ставаше съвсем плоска, и той се спъваше изненадано.

Две костеливи ръце с нечовешка сила теглеха назад лявото му рамо и нещо тъмно, издаващо натрапчиви звуци, се въртеше в препъващите му се крака, обути в груби ботуши. Звуците вече се чуваха от всички страни: носеха се от небесните висини, промъкваха се от дълбините на неговото същество, разрушавайки свършената тишина на този свят, която сега се смени с какофония.

О, този лай и писък на непонятното същество, което се мяташе пред очите му, това пулсиращо „уйоум-уйоум“, което идваше от някаква неизвестна точка близо до огнедишащото, като разпалена пещ, слънце! И гласът, вече гърмящ в душата му като гръм, така че вече успя да разбере думите.

„Елате при мен всички отрудени и обременени...“

Не му пукаше за този глас. Той и преди това не се вслушваше в него. Може би той съществува, но може и да не съществува. Но гласът произнесе една дума, която го заинтересува. Една единствена дума.

„Всички“ — каза гласът.

Той не посочи конкретно.

Никому не отдаде предпочитание.

Той каза „Всички“.

„Точно“ — мислено се съгласи Молит и рухна с главата напред, като поразен от удар бик, разпъна се сред напечените скали и малкото

кафяво същество скимтейки, започна да ближе лицето му, а синьото слънце продължаваше да изгаря почвата на чуждата планета.

„Уйоум-уйоум“ напусна мястото си около слънцето, сниши се и изхвърли тънка нишка, в края на която висеше нещо подобно на дебел черен паяк. Паякът докосна повърхността на планетата, разцепи се на две и се превърна в двама души, облечени в убито-кафява на цвят униформа. В ноздрите си имаха втъкнати миниатюрни филтри.

Бясно въртейки малката си опашка, Фини скочи върху първия с явното намерение да оближе лицето му. Жертвата взе Фини на ръце и ласкаво го потупа по гърба.

Вторият се наведе над телата, после се върна назад към въжето, на чийто край се люшкаташе апаратче и заговори:

— Чест и хвала на очите ти, Ел. Ти беше прав. Те действително са двама — едно момче влачещо върху себе си друго. — Мълчание, а после: — Няма откъде другаде да са се взели, освен от тази спасителна космошлюпка. Колко жалко, че не останаха в нея, нали я засякохме, когато се спускаше на повърхността на планетата.

— Но за издирването ѝ ни бяха нужни десет дни — чу се отгоре гласът на пилота. — За толкова време търпението им щеше да се изчерпа и те, въпреки всичко, щяха да тръгнат по джунглите. — Като помисли, той заговори отново. — Ще се свържа на къси вълни с купола — нека изпратят патрул, който ще претърси целия път оттук до космошлюпката. Ако някой е оживял, сигурно се крие в храсталаците по този маршрут.

— Какво значи „още някой“? Тези двамата са от мъртви по-мъртви. Живо е само кучето.

— Все пак нищо не пречи да проверим.

— Твоя работа.

Като се отдалечи от апарата, говорещият се върна при своя партньор.

— Този, грамадният, е умрял съвсем скоро — каза другият. — Просто е удивително, как е успял да се добере до тук. Закъсняхме с няколко минути. А другият е умрял преди пет дни.

— За какъв дявол е влачил със себе си този труп?

— Откъде да знам? Може да му е бил най-добрият приятел.

— Кой? Този недорасъл китаяга? Не бъди идиот.

Никога през живота, нищо не го накара да чуе този глас.

„Всички“ — казва той.

РЕЙ БРЕДЪРИ КАЛЕЙДОСКОП

Първият взрив разпра странично ракетата като с гигантска отварачка за консерви. Хората се разпиляха в пространството като ято гърчещи се рибки. Пръснаха се в тъмното море, а корабът, разбит на парчета, продължи пътя си като метеоритен рояк, търсец изгубеното слънце.

— Баркли, Баркли, къде си?

Гласовете им се търсеха като деца, изгубили се в студена нощ.

— Капитане!

— Холис, Холис, тук е Стоун! Тук е...

— Стоун, тук е Холис. Къде си?

— Не зная. Как мога да знам? Къде е горе? Аз падам, Боже господи, падам!

Те падаха. Падаха като камъчета в кладенец. Премятаха се като запратени от огромна прашка камъни. Те вече не бяха хора, само гласове — различни гласове, обезпльтени и треперещи, изпълнени с ужас или с примирение.

— Разлетяхме се на всички страни.

Така беше. Холис, премятайки се, разбра, че беше така. Разбра го с някакво тъпо примирение. Разлетяха се всеки в различна посока и вече нищо не можеше да ги събере. Всички бяха в херметичните си скафандри, пребледнелите им лица защитени от стъклени шлемове, но никой не бе успял да включи двигателя си. С негова помощ всеки от тях можеше да се превърне в спасителна лодка — да спаси себе си и другите, да се намерят един друг и да се съберат заедно в едно човешко островче и все нещо можеха да измислят. А така бяха просто безсмислени метеори и всеки се носеше отделно към неотвратима си съдба.

Минаха около десетина минути, докато затихне първоначалния им ужас и го замести вцепенено спокойствие. Пространството започна

да преплита радиовълните като на огромен стан, образувайки последните фигури.

— Стоун, тук е Холис. Колко дълго можем да поддържаме връзка?

— Зависи с каква скорост летим — ти в своята и аз в моята посока.

— Дали още един час?

— Да, може би — безучастно и спокойно отвърна Стоун.

— Какво всъщност стана? — попита след минута Холис.

— Ракетата избухна. Понякога ракетите избухват.

— Накъде летиш?

— Изглежда ще се забия в Луната.

— А аз към Земята. Към майката Земя с десет хиляди мили в час. Ще се подпаля като кибритена клечка. — Холис си помисли това съвсем равнодушно. Имаше чувството, че е изваден от тялото си и го гледа как пада надолу, надолу в междупланетното пространство, виждаше се тъй реално, както някога много отдавна бе гледал първите зимни снежинки.

Останалите мълчаха и мислеха за сполетялата ги участ, падаха и падаха, без да могат с нищо да променят съдбата си. Дори капитанът се смълча, понеже не знаеше такава команда или план, който би могъл да поправи случилото се.

— О какво безкрайно падане! Какво безкрайно падане надолу, надолу, надолу — обади се нечий глас. — Не искам да умирам, не искам да умирам, о, това безкрайно падане!

— Кой е това?

— Не знам.

— Май е Стимсън. Ти ли си, Стимсън?

— О, това дълго, дълго падане, не мога да го понасям, о, Боже, не мога да го понасям!

— Стимсън, тук и Холис. Чуваш ли ме?

Мълчание, през което падаха отделно един от друг.

— Стимсън?

— Да — отвърна най-после той.

— Стимсън, горе главата. Всички сме в това положение.

— Не искам да съм тук. Искам да се махна другаде някъде.
— Има шанс да ни открият.
— Ще ме открият, ще ме открият! — повтаряше Стимсън. — Не го вярвам, не вярвам във всичко което става.
— Това е един кошмар — обади се някой.
— Млъкни! — викна му Холис.
— Ела да ме накараш, де! — отвърна гласът. Беше Еплгейт. Разсмя се безгрижно, като че ли нищо нямаше. — Ела де!

Холис за пръв път осъзна своето безсилие. Обзе го огромен гняв, защото в момента повече от всичко искаше да направи нещо на Еплгейт. От много години бе искал, а сега вече беше късно. Еплгейт беше само глас в слушалката.

Надолу, надолу, надолу...

После, сякаш едва сега осъзнали ужаса, двама мъже заридяха. Като в кошмар Холис видя единия от тях да прелита съвсем близо, стенещ и стенещ.

— Престани!

Човекът беше само на една ръка от него и крещеше безумно. И нямаше да престане. Викът ще продължава още милион мили, докато се намираще в обсега на радиовълните, ще раздира гласовете им и те няма да могат да си говорят един с друг.

Холис протегна ръка. Така ще е по-добре. Още едно усилие и достигна човека. Сграбчи го в глезена и се придърпа към него, докато достигна главата му. Човекът крещеше и се вкопчваше в него като удавник. Викът изпълни цялата вселена.

Не е ли все едно дали така или по друг начин, помисли си Холис. Дали ще го убие Луната, Земята или някой метеор? Тъй че защо не сега.

С железния си юмрук разби стъкленика му шлем. Викът секна. Холис се отблъсна от тялото и го остави да се премята в собствената му посока.

Холис падаше и падаше в междупланетното пространство, другите също се носеха в дълго, безкрайно падане и премятащо се мълчание.

— Холис, тук ли си още?

Холис не отвърна, но усети че лицето си да пламна.

— Еплгейт е пак.

— Слушам Еплгейт.

— Хайде да поговорим. И без това няма какво друго да правим.

Прекъсна го капитанът:

— Стига толкова приказки! По-добре помислете как да се измъкнем от това положение.

— Защо не си затвориш устата, капитане? — обади се Еплгейт.

— Какво!

— Добре ме чу, Капитане! Няма какво толкова да ми навираш чина си, сега си на хиляда мили мили от мен и нека не се будалкаме повече. Както казва Стимсън, дълго падане ни чака.

— Слушай, Еплгейт!

— Тъй вярно, слушам! Аз лично вдигам бунт. Няма какво да загубя, дявол да го вземе. Твоят кораб беше един загубен кораб и ти не си никакъв капитан. Надявам се да се разбиеш, като се натъкнеш на Луната.

— Заповядвам ти да млъкнеш!

— Тъй, тъй, давай още веднъж! — Еплгейт се разсмя от хиляда мили. Капитанът замълча. Еплгейт продължи: — Докъде бяхме стигнали, Холис? А, да, сетих се. Теб също не мога да те понасям, и това ти е известно. Отдавна го знаеш.

Холис безпомощно сви юмруци.

— Искам нещо да ти кажа — продължи Еплгейт. — Да те направя щастлив. Преди пет години аз бях този, който ти подля вода пред Ракетната компания.

Проблесна метеор. Холис погледна надолу — китката на лявата му ръка я нямаше. Бликна кръв. Въздухът мигновено излетя от скафандъра. Но в дробовете му остана достатъчно кислород, за да успее с дясната ръка да извие ръкава на скафандъра, затегна свивката на лакътя и възтанови херметизма. Всичко стана толкова бързо, че не можа дори да се изненада. Кислородът в скафандъра се нормализира веднага щом предотврати издишането. Той засука още по-стегнато ръкава, за да се получи турникет и кръвта, която буйно изтичаше, спря.

През цялото това време устните му звук не издадоха. А другите през същото време бърбореха. Оня човек, Леспър, неспирно разправяше каква жена имал на Марс, а на Венера друга, пък и на

Юпитер си имал жена и пари колкото щеш и как чудесно си бил живял живота — и пиенето, и картите, изобщо нищо не си отказвал. Той дрънкаше и дрънкаше, а в това време всички пропадаха. Леспър си припомняше щастливото минало, докато падаше към смъртта.

Толкова странно беше всичко. Пустота, хиляди мили пустота и в центъра ѝ — тези вибриращи гласове. Не виждаш ни жива душа, само радиовълните трептят, колебаят се, опитват се да развълнуват и хората.

— Сърдиш ли се, Холис?

— Не.

Той наистина не се сърдеше. Отново го обзе равнодушието, беше безчувствен като камък, обречен вечно да пада в нищото.

— Ти цял живот си се мъчил да се издигнеш, Холис. И не ми е ясно защо, но все не ти вървеше. Да именно аз те бутнах в черния списък, преди да ме изхвърлят и мен самия.

— Все едно ми е.

Наистина му беше все едно. Всичко това е минало. Когато животът свърши, той става като ярък филм, преминаващ светкавично на екрана — всички страсти избухват в миг пред очите ти и докато успееш да извикаш — ето един щастлив ден, а ето друг, нещастен, или — това е мило, а онова омразно, — лентата вече изгаря в пепел и екранът угасва.

Животът отмина и оглеждайки се назад, той съжали само за едно — искаше още да живее. Нима пред смъртта с всички е така умираш и сякаш изобщо не си живял? Нима животът е толкова кратък — не си успял дъх да си поемеш, и вече всичко е свършено? Дали на всички им изглежда тъй немислимо кратък или само на него, тук, в пустотата, когато оставаха броени часове, за да премислиш и осмислиш всичко?

А Леспър не спираше:

— Ами да, чудесно си поживях: на Марс жена, на Венера жена, на Юпитер също. И те всичките бяха богати и всички се грижеха за мен... Само колко съм пил! А веднъж проиграх на карти двадесет хиляди долара!

Но сега ти също си тук, помисли Холис. А аз нищо такова не съм имал. Докато бях жив, аз ти завиждах, Леспър. Докато имах още дни пред себе си, аз ти завиждах за твоите жени, за веселия ти живот. Аз се

страхувах от жените и избягах в космоса, но през цялото време съм ги желал и те завиждах, че ги имаш, и пари много имаше, завиждах ти за цялото щастие, което можеше да ти даде този смахнат начин на живот. Но сега всичко е свършено, ние падаме и аз повече не ти завиждам, защото сега и за теб всичко е свършено тъй, сякаш никога не е било.

Холис протегна врат и извика в микрофона:

— Всичко е свършено, Леспър.

— Кой е това? — с разтреперан глас попита Леспър.

— Това съм аз, Холис.

Държеше се подло. Чувстваше, че е подло, но пък и да умираш беше подло, безмислено подло. Еплгейт го засегна, сега той искаше да засегне другото. Еплгейт и пустотата, и двете еднакво го нараниха.

— Сега и ти си тук, Леспър. Всичко е свършено. Сякаш никога не е било!

— Не е вярно.

— Когато всичко свърши, струва ти се че нищо не е било. С какво сега твоя живот сега е по-хубав от моя? Важното е како имаш сега. А сега на теб по-добре ли ти е, а? По-добре ли ти е?

— Да, по-добре ми е. Имам какво да си спомня! — ядосано извика отдалече Леспър и притисна с две ръце спомените към гърдите си.

И беше прав. Сякаш ледена вода заля Холис и той разбра, че Леспър беше прав. Имаше голяма разлика между спомени и мечти. Той имаше само мечтите на нещата, които бе искал да постигне, докато Леспър имаше вече спомени за вече постигнати и извършени неща. Съзнанието за това почна безжалостно да го разкъсва.

— А, сега, сега каква ти е ползата? — извика той на Леспър. — Щом нещо е минало и свършило, каква полза от него? Сега с нищо не си по-добре от мен.

— Аз умирам спокоен — отвърна Леспър. — Взех достатъчно от живота и пред смъртта няма да стана подлец като теб.

— Подлец? — повтори Холис, сякаш да опита думата на вкус.

Доколкото се помнеше, през живота си не бе извършвал подлост. Не смееше. Изглежда подлостта с години се бе насъбирала в него за час като този. „Подлец“ — той изтласка тази дума в най-далечното ъгълче на съзнанието си. От очите му бликнаха сълзи и се затърколиха по бузите. Изглежда някой бе чул хълцането му.

— Горе главата, Холис.

Това е просто смешно, наистина. Само преди няколко минути той даваше съвети на другите, на Стимсън; смяташе се за истински храбрец, а се оказа, че това не е било хладнокръвие, а вцепенението, последвало шока. И как в една минута да побереш всичките потискани вълнения от цял един живот?

— Разбирам какво ти е, Холис — едва чуто долетя гласът на Леспър, сега вече от десет хиляди мили. — И не ти се сърдя наистина.

Нима ние с Леспър не сме равни? — питаше се Холис. — Тук, сега? Щом всичко е свършено веднъж завинаги, каква полза вече от него? Тъй или иначе, ти също ще умреш. Но сам разбираше, че разсъжденията му са безсмислени, все едно да се мъчиш да определиш каква е разликата между жив човек и покойник. В единия има някаква искра, някаква атмосфера, някакъв загадъчен елемент, а в другия няма.

Така беше сега с Леспър и него; Леспър бе живял пълноценен живот и това сега го прави по-друг, а той, Холис, все едно, че от години е мъртъв. Те пристигаха към смъртта по различни пътеки и ако има различни видове смърт, то неговата смърт и смъртта на Леспър ще бъдат различни както денят и нощта. Явно да умреш, както и да живееш, може по хиляди начини и в случая, щом веднъж си умрял, какво по-добро можеш да очакваш от последната си смърт?

След миг нещо преряза дясната му пета. Той едва не се разсмя. Въздухът пак излетя от скафандъра. Холис бързо се наведе. Бликна кръв. Метеорът бе откъснал до глезена крака костюма. Да, забавно нещо е смъртта в междупланетното пространство. Реже те късче по късче като невидим злобен касапин. Холис затегна здраво капачката на коляното, свят му се зави от болка, мъчеше се да не загуби съзнание; най-сетне капачката бе завинтена до край, кръвта спря и кислородът в скафандъра се възстанови. Той се изправи и продължи да пада и да пада, тъй като само това му оставаше да прави.

— Холис?

Холис кимна замаяно, изтощен беше да чака смъртта.

— Аз съм пак — Еплгейт — каза гласът.

— Е?

— Мислех си досега, като те слушах какво говориш. Не е хубаво така. Много низки ставаме. Лошо е така да се умира. Да изливаш цялата си жлъч върху другите. Чуваш ли ме, Холис?

— Да.

— Преди малко те излъгах. Наистина те излъгах. Нищо не съм ти подливал. И аз не зная защо ги надрънках такива. Сигурно, за да те подразня. Нещо у теб вечно ме е предизвиквало да се заяждам. И ние с теб вечно сме се заяждали. Сигурно бързо остарявам, затова и бързам да се покая. Като те слушах как подло говориш на Леспър, засрамах се от самия себе си. Все едно аз, всъщност, искам само да ти кажа, че и аз съм идиот. Всичко, което наприказвах преди малко, са измишльотини. И върви по дяволите!

Холис отново усети пулса на сърцето си. Имаше чувство, че бе спряло за цели пет минути, а сега крайниците му отново се затоплиха и порозовяха. Първото сътресение бе минало, вече отминаваха и шоковете от гнева, ужаса и самотата. Чувстваше се като човек, излязъл сутрин изпод хладния душ, готов да закуси и да почне новия ден.

— Благодаря, Еплгейт.

— Няма какво да ми благодариш. И не обесвай нос, копеле!

— Хей! — обади се Стоун.

— Ти ли си?! — изкрещя Холис през космоса, защото Стоун единствен от всички му беше истински приятел.

— Попаднах в метеоритен рояк, някакви малки астероиди.

— Кои са тези метеорити?

— Мисля, че това е групата на Мирмидоните; те минават от Марс към Земята веднъж на пет години. Точно в средата им се натресох. Като в огромен калейдоскоп. Късчета метал с най-различни цветове, форми и размери. Боже, каква красота!

Мълчание.

— Летя с тях — обади се пак Стоун. — Отвличат ме със себе си, дявол да ги вземе!

Той се разсмя.

Холис напрегна поглед, но нищо не можа да види. Само огромни диаманти, сапфири, изумрудни мъглявини и мастиленото кадифе на междупланетното пространство, а сред кристалните искри се разнася божият глас. Колко странно, колко поразително е да си представиш Стоун, отлитащ с метеоритният рояк към Марс и на всеки пет години да се връща към земята, прекосява кръгозора на планитата и отново изчезва — и тъй стотици милиони години, безкрайно, во веки веков Стоун и роякът Мирмидони ще летят, прекроявайки се във все нови и

нови фигури, както пъстрите стъкълца в калейдоскопа от времето, коато си бил дете и си разтърсвал картонената тръба срещу слънцето.

— Довиждане, Холис — едва чуто достигна гласът на Стоун. — Всичко хубаво.

— На слуга! — извика от тридесет хиляди мили Холис.

— Недей да остроумничиш! — каза Стоун и изчезна.

Звездите наоколо се сгъстиха.

Вече замряха всички гласове, всеки по своята траектория — един към Марс, други извън пределите на Слънчевата система. А самият Холис... Погледна надолу. От всички той единствен се връщаше към Земята.

— Довиждане!

— Не падай духом!

— Довиждане, Холис — беше гласът на Еплгейт.

Всичките довиждания. Тези кратки сбогувания. И сега огромният мозък, освободен от стените на черепа, се разпадна на части. Всички тези части, които работеха така блестящо и съгласувано, докато ги обединяваше черепната кутия на ракетата, пронизваща пространството, сега умираха една по една; разпадна се смисълът на тяхното общо битие. И както всеки жив организъм загива, щом мозъкът излезе от строя, така сега умираше и духът на кораба, и дългият им живот заедно, и всичко, което значеха хората един за друг. Еплгейт сета е като пръст, откъснат от тялото-баща, вече не можеш нито да го мразиш, нито да се заяждаш с него. Мозъкът се бе взривил и безмислените му, безполезни останки се разлетяха на всичк страни. Гласовете замряха и сега целият космос онемя. Холис бее сам, падаше.

Всеки бе останал сам. Гласовете им изчезнаха, сякаш бог бе отронил няколко думи, трептенето на ехото прекоси звезднаа бездна и се загуби. Капитанът се носеше към Луната; Стоун сред рояка метеорити; някъде нататък е Стимсън, а Еплгейт се носи към Плутон; Смит, Търнър, Ъндървуд и всички останали стъкълца от калейдоскопа, който толкова време бяха образували най-различни мислосъчетания, сега се разпиляха на всички страни.

— А аз? — помисли си Холис. — Какво мога да сторя? Как, с какво мога сега да изкупя този ужасно празен живот? Ако можех да направя поне едно добро, за да изкупя подлостта, която от толкова години съм насъбирал в себе си, без дори да съм я подозирал! Но тук

вече няма никого, освен мен, а какво добро можеш да сториш, когато си съвсем сам? Никакво. А утре вечер ще се врежа в земната атмосфера.

Ще изгоря, помисли той, пепелта ми ще се разнесе по всички континенти. Това ще е ползата от мен. Съвсем малка наистина, но все пак пепелта е пепел и тя ще се съедини със Земята.

Той падаше стремително като куршум, като камъче, като гира, напълно спокоен, без да изпитва нито мъка, нито радост — нищо, само му се искаше да може да стори нещо хубаво, мащар и той единствен да знае за него...

Когато се врежа във въздуха, ще пламна като метеор.

— Чудно ми е — проинесе той на глас, — дали някой ще ме види?

Малкото момче на междуселския път вдигна глава и извика:

— Мама, гледай, гледай! Падаща звезда!

Ослепително бяла звезда прекоси сумрачното небе над Илинойс.

— Пожелай си нещо — каза майка му. — Бързо си измисли някакво желание.

Издание:

Гибел идва с „клон“ (катастрофическа фантастика)

Изд. Неохрон, Пловдив и Изд. Хермес, Пловдив, 1993

SF Трилър №11

Редактор, съставител: Николай Странски, Иво Христов

Превод: Христина Минкова

Формат: 115×165. Страници: 192.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.